

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

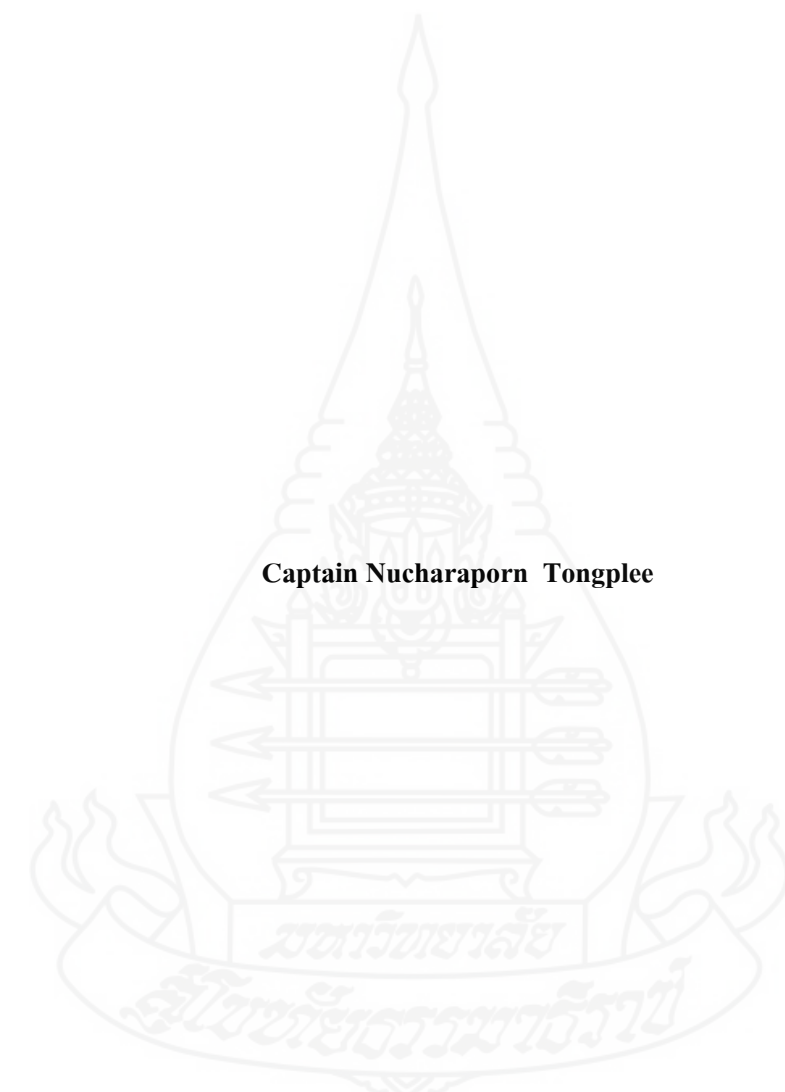
ร้อยเอกหญิง นุชราพร ทองปลี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

Factors Influencing Indebtedness of the officials at Defence Finance Department

Captain Nucharaporn Tongplee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาวะหนี้สินของข้าราชการ
กรมการเงินกลาโหม
ชื่อและนามสกุล ร้อยเอกหญิง นุชราพร ทองปลี
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม วิศวกรรมวัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชัยญูธรรม วิศวกรรมวัฒน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ธีราภรณ์ สุขัมมสภา)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ เข้มทอง)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการ
กรมการเงินกลาโหม

ผู้ศึกษา ร้อยเอกหญิง นุชราพร ทองปลี รหัสนักศึกษ 2573000805

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต **อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ธัญญ์รัศม์ วศวรรณวัฒน์
ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม (2) เปรียบเทียบภาระหนี้สิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม และ (3) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีภาระหนี้สิน จำนวน 219 นาย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 142 นาย โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งในกรณีที่พบความแตกต่างในเชิงสถิติ ทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe หรือ Tamhane และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบปกติ

ผลการศึกษาพบว่า (1) ภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ย 511,150.00 บาท ค่าน้อยที่สุดคือ 2,000.00 บาท ส่วนค่ามากที่สุดคือ 2,270,000.00 บาท มีภาระหนี้บัตรเครดิตอย่างเดียวนมากที่สุด รองลงมา คือ มีภาระหนี้ภายในและหนี้บัตรเครดิต และมีภาระหนี้ภายในอย่างเดียว ตามลำดับ (2) ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอายุ สถานภาพ การสมรส และจำนวนบุตรต่างกัน มีภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ จำนวนรายได้ต่อเดือน การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน และความต้องการการยอมรับในสังคม โดยมีความสัมพันธ์กับการเกิดภาระหนี้สินในระดับปานกลาง ($R = 0.51$) และสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ได้ร้อยละ 17.54 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.1754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ ปัจจัย ภาระหนี้สิน ข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

Independent Study title: Factors Influencing Indebtedness of the officials at Defence Finance Department

Author: Captain Nucharaporn Tongplee WRTA; **ID:** 2573000805;

Degree: Master of Business Administration;

Independent Study adviser: Thanyaras Wasawanawat, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The objectives of this study were (1) to study indebtedness of the officials at Defence Finance Department; (2) to compare indebtedness of officials at Defence Finance Department, classified by personal factors; and (3) to study factors influencing indebtedness of the officials at Defence Finance Department.

The population of this study was 219 Defence Finance Department's officials who were indebted. The sample was 142 officials calculated by using Taro Yamane formula in stratified and simple random sampling. The instrument used for data collection was a constructed questionnaire with the reliability of 0.83.

The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance (ANOVA) and Scheffe or Tamhane test for multiple-comparison test in case significantly different means were found, and multiple regression analysis.

The results revealed that (1) the average of indebtedness of the officials at Defence Finance Department is 511,150 baht, with the minimum value of 2,000 baht to the maximum 2.27 million baht. Most indebtedness was from a credit card only, followed by indebtedness from both an internal debt and a credit card debt, and only an internal debt respectively; (2) the officials at Defence Finance Department with different ages, marital status and number of children had different indebtedness with statistical significance at the level of 0.05; and (3) factors influencing indebtedness of the officials at Defence Finance Department were monthly income, purchasing by installment, and needs for social acceptance, respectively. The relationship related to the indebtedness was at a moderate level ($R = 0.51$), which could predict the state of indebtedness of the officials at Defence Finance Department by 17.54% (Adjusted $R^2 = 0.1754$) at a statistical significance at the level of 0.05.

Keywords: Factors, Indebtedness, Officials at Defence Finance Department

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ธัญญรัตน์ วศวรรณวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า ในการให้ความรู้ คำแนะนำ และคำปรึกษาที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา รวมถึงการตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน เพิ่มพูนวิชาความรู้แก่ข้าพเจ้า จนสำเร็จการศึกษามาตามลำดับ

ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจทุกท่าน ตลอดจนผู้บังคับบัญชาและ กำลังพล กรมการเงินกลาโหมทุกนาย ที่ได้ให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ครั้งนี้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งครอบครัว และเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการจัดทำเอกสารค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จนสำเร็จเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็น กตัญญูตานุชาแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสร้างพื้นฐาน การศึกษาให้แก่ผู้ศึกษา

นุชราพร ทองปลี

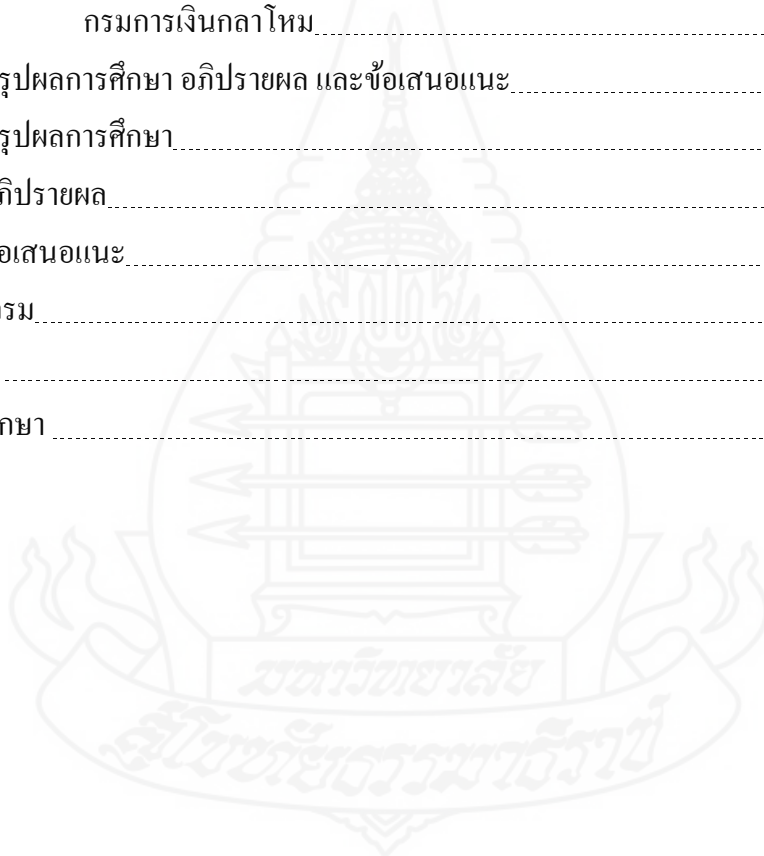
พฤศจิกายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	4
กรอบแนวคิดการศึกษา	4
สมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับภาระหนี้สิน	10
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์	19
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน	23
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมการเงินกลาโหม	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	62
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการ กรมการเงินกลาโหม.....	74
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการศึกษา.....	82
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	89
ภาคผนวก.....	92
ประวัติผู้ศึกษา.....	102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	ข้อมูลเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน..... 1
ตารางที่ 1.2	ข้อมูลหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ณ 31 ธันวาคม 2558..... 3
ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรและตัวอย่าง..... 45
ตารางที่ 3.2	ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 47
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล..... 52
ตารางที่ 4.2	ภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง..... 56
ตารางที่ 4.3	วัตถุประสงค์การมีหนี้สินภายในหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 95)..... 57
ตารางที่ 4.4	วัตถุประสงค์การมีหนี้สินภายนอกหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 29)..... 59
ตารางที่ 4.5	วัตถุประสงค์การมีหนี้สินนอกระบบของกลุ่มตัวอย่าง (n = 16)..... 61
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามเพศ..... 62
ตารางที่ 4.7	ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามเพศ..... 62
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามอายุ..... 63
ตารางที่ 4.9	ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามอายุ..... 63
ตารางที่ 4.10	ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สินตามอายุ..... 64
ตารางที่ 4.11	ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe จำแนกตามอายุ..... 64
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามระดับชั้นยศ..... 65
ตารางที่ 4.13	ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามระดับชั้นยศ..... 65
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามระดับการศึกษา..... 66
ตารางที่ 4.15	ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามระดับการศึกษา..... 66

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	67
ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	67
ตารางที่ 4.18 ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สิน ตามสถานภาพการสมรส.....	68
ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	68
ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามอาชีพของกลุ่มสมรส.....	69
ตารางที่ 4.21 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามอาชีพของกลุ่มสมรส.....	69
ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามที่พักอาศัย.....	70
ตารางที่ 4.23 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามที่พักอาศัย.....	70
ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามจำนวนบุตร.....	71
ตารางที่ 4.25 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามจำนวนบุตร.....	71
ตารางที่ 4.26 ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สิน ตามจำนวนบุตร.....	72
ตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane จำแนกตามจำนวนบุตร.....	72
ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.29	ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	73
ตารางที่ 4.30	ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย.....	74
ตารางที่ 4.31	ปัจจัยด้านค่านิยม.....	74
ตารางที่ 4.32	ปัจจัยด้านพฤติกรรม.....	76
ตารางที่ 4.33	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัย ด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมต่อการเกิดภาระ หนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม.....	77
ตารางที่ 4.34	การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นของปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยมและปัจจัยด้านพฤติกรรมกับการเกิดภาระหนี้สิน ของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม.....	77
ตารางที่ 4.35	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมกับการเกิดภาระหนี้สิน.....	78
ตารางที่ 4.36	แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สินตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง.....	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	5
ภาพที่ 2.1 เปรียบเทียบทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow กับทฤษฎีความต้องการ ERG ของ Alderfer.....	21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ คือปัจจัย 4 ซึ่งได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์ไม่สามารถขาดได้ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบันอีกมากมาย เช่น อุปกรณ์สื่อสาร เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน และทำให้มนุษย์ทำงานพยายามหาหาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองและครอบครัว ทำให้คนที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอ ต่อการใช้จ่าย ต้องพึ่งการกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ ดังจะเห็นได้จากรายงานเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงิน ซึ่งจัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน

	หน่วย : ล้านบาท					
	Q4/2558 p	Q3/2558	Q2/2558 r	Q1/2558 r	Q4/2557 r	Q3/2557 r
1 สถาบันรับฝากเงิน 1/	9,639,261	9,464,847	9,335,443	9,191,032	9,084,610	8,881,779
2 ธนาคารพาณิชย์ 2/	4,736,418	4,627,758	4,564,514	4,488,934	4,438,251	4,340,717
3 สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน 3/	3,219,108	3,168,206	3,125,148	3,080,101	3,052,025	2,981,723
4 สหกรณ์ออมทรัพย์	1,680,361	1,665,453	1,642,478	1,618,983	1,591,398	1,556,576
5 สถาบันรับฝากเงินอื่นๆ 4/	3,374	3,430	3,303	3,014	2,936	2,763
6 สถาบันการเงินอื่น	1,399,482	1,374,142	1,388,205	1,390,365	1,409,636	1,395,279
7 บริษัทบัตรเครดิต ลิซซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล	1,080,066	1,059,642	1,076,845	1,087,003	1,108,336	1,095,146
8 บริษัทประกันภัยและประกันชีวิต 5/	104,595	100,177	96,275	92,770	90,073	86,978
9 บริษัทหลักทรัพย์	57,791	58,993	62,620	62,159	59,890	65,179

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	Q4/2558 p	Q3/2558	Q2/2558 r	Q1/2558 r	Q4/2557 r	Q3/2557 r
10ธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบัน						
การเงิน 6/	67,919	64,711	63,737	62,907	64,322	62,173
11 ไร่รับจำนำ 7/	60,847	63,373	64,118	62,904	65,076	67,009
12 สถาบันการเงินอื่นๆ 8/	28,264	27,246	24,610	22,622	21,939	18,794
13 รวม	11,038,743	10,838,989	10,723,648	10,581,397	10,494,246	10,277,058

ที่มา : รายการเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน ของสถาบันการเงิน. ทีมสถิติการเงิน ฝ่ายสถิติและ
ข้อมูลเทศ. ธนาคารแห่งประเทศไทย, พฤษภาคม 2559.

1/ประกอบด้วย เงินให้กู้ยืมและเงินลงทุนในลูกหนี้ที่สถาบันการเงินให้แก่ครัวเรือน (บุคคลธรรมดา) 2/ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ (ไม่รวมสาขาที่อยู่ในต่างประเทศ) สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย และกิจการวิเทศธนกิจ 3/ประกอบด้วย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย 4/ประกอบด้วย บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ 5/ ประกอบด้วย บริษัทประกันชีวิต บริษัทประกันภัยและประกันวินาศภัย 6/ประกอบด้วย บริษัทบริหารสินทรัพย์ และบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย 7/ประกอบด้วย สถานชานูบาลกรุงเทพมหานคร สถานชานูบาลภูมิภาค สถานชานูบาลเคราะห์ และไร่รับจำนำเอกชน 8/ประกอบด้วย กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ บรรษัทตลาดรองสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

จากตารางที่ 1.1 แสดงรายการเงินให้กู้ยืม (Loans) ให้แก่ภาคครัวเรือน (บุคคลธรรมดาที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย) ของสถาบันการเงิน (ทั้งที่รับฝากเงินและไม่รับฝากเงิน) ในรูปของเงินเบิกเกินบัญชี เงินให้กู้ยืมทั่วไป เงินให้กู้ยืมในรูปตัวเงินที่เปลี่ยนมือไม่ได้ (non-negotiable) และเงินลงทุนในลูกหนี้ โดยเป็นเงินให้กู้ยืมทั้งที่เป็นเงินบาทและเงินตราต่างประเทศ ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่มีการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคครัวเรือนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละไตรมาส

จากปัญหานี้สินที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆนี้ ถึงแม้จะเป็นปัญหาระดับครัวเรือน แต่ในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กล่าวคือ หากครัวเรือนสะสมหนี้เพิ่มขึ้นให้อยู่ในระดับที่สูงแล้ว ความสามารถในการใช้จ่ายจะ

ของครัวเรือนก็จะลดลง ส่งผลให้มาตรฐานการครองชีพต่ำลง เกิดปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมก็เช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ในสังคม ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหา ภาระหนี้สิน เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และแหล่งเงินกู้นอกระบบ เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ให้ชีวิตมีความสุขและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจากการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เบื้องต้นพบว่าข้าราชการกรมการเงินกลาโหม มีภาระหนี้สินดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ข้อมูลหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ณ 31 ธันวาคม 2558

ลำดับ	รายการ	เงินเดือน + เงินเพิ่ม (บาท)	หนี้สิน (บาท)	ร้อยละของ หนี้สินต่อรายได้
1	นายทหารสัญญาบัตร	5,119,399.00	1,504,893.23	29.40
2	นายทหารประทวน	1,698,550.00	825,537.31	48.60

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม (2558). สำนักงานการเงิน กรมการเงินกลาโหม.

รายได้ และหนี้สิน (หนี้สินภายในหน่วยงาน) ของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ณ

วันที่ 31 ธันวาคม 2558.

จากตารางที่ 1.2 จะเห็นได้ว่านายทหารประทวนมีส่วนของหนี้สินต่อรายได้สูงถึงร้อยละ 48.60 ซึ่งจะทำให้เกิดการออมหรือการชำระหนี้ได้น้อยมากเมื่อเทียบกับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งมีสัดส่วนของหนี้สินต่อรายได้ร้อยละ 29.40 อีกทั้งยังมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบ ที่มีอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าเงินกู้จากแหล่งอื่น แต่มีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าผู้กู้ต้องชำระหนี้ในช่วงปลายเดือนในบางราย เงินที่รับเหลือไม่พอต่อการชำระหนี้ในระบบ เจ้าหนี้ที่ให้กู้ยืมเงินส่วนใหญ่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้กู้ สามารถหักเงินเดือนผู้กู้ได้ทันที เจ้าหนี้บางรายมารอรับชำระหนี้จากผู้กู้ในวันที่รับเงินเดือน ทำให้เกิดปัญหาการหลบเลี่ยงไม่ชำระหนี้ ทำให้เกิดการมาสาย ขาดงาน เกิดความเครียด ขาดสมาธิในการทำงาน และอาจจะถึงขั้นที่เงินถูกไล่ออกจากราชการ นำมาซึ่งผลเสียต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

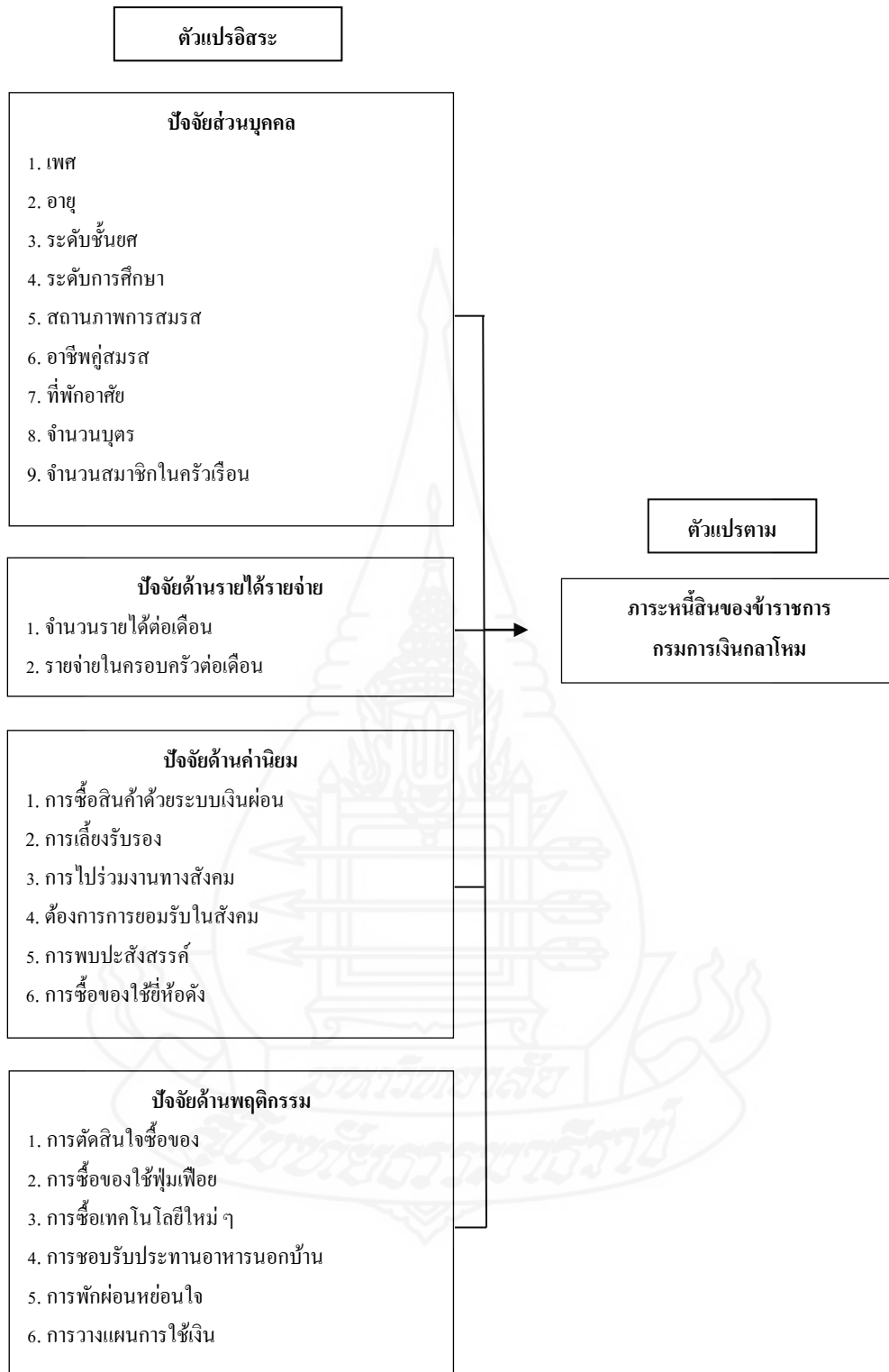
ผู้ศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการในกรมการเงินกลาโหม ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาภาระหนี้สินซึ่งถือเป็นภาระและหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชาจำเป็นต้องให้ความสนใจ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง และเข้าถึงปัญหาอย่างถ่องแท้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เพราะภาระหนี้สิน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ อีกทั้งกำลังพลถือเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาระหนี้สิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้บูรณาการแนวคิด และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินแล้ว สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการศึกษา ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

1. ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน
2. ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

5. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมครั้งนี้ มีขอบเขตดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม โดยปัจจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ปัจจัยด้านรายได้ รายจ่าย ปัจจัย ด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม ส่วนภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ประกอบด้วยหนี้สินภายในหน่วยงาน หนี้สินภายนอกหน่วยงาน หนี้สินนอกระบบ และหนี้สินบัตรเครดิต นอกจากนี้ ยังเป็นการศึกษาเปรียบเทียบภาระหนี้สิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีภาระหนี้สิน จำนวนทั้งสิ้น 219 คน (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2558)

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร มีดังนี้

5.3.1 การเปรียบเทียบภาระหนี้สิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

5.3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม ส่วนตัวแปรตาม คือ ภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

5.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา 15 มีนาคม ถึง 31 ตุลาคม 2559 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 4 ถึง 15 กรกฎาคม 2559

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **ข้าราชการกรมการเงินกลาโหม** หมายถึง ข้าราชการที่ทำงาน และสังกัดอยู่ในกรมการเงินกลาโหม

6.2 **ภาระหนี้สิน** หมายถึง ความผูกพันที่ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมซึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ จะต้องชดใช้ให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้ ด้วยเงินสด โดยภาระหนี้สินประกอบด้วย

6.2.1 **หนี้สินภายในหน่วยงาน** หมายถึง เงินที่เป็นหนี้จากการกู้ โดยผ่านระบบธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์ รวมถึงหนี้สินราชการที่ส่งหักผ่านระบบการเงินของหน่วยตามระเบียบโดยผู้บังคับบัญชาทราบและอนุมัติแล้ว ได้แก่ เงินกู้สหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม และเงินกู้ออมทรัพย์ของหน่วย

6.2.2 **หนี้สินภายนอกหน่วยงาน** หมายถึง เงินที่เป็นหนี้จากการกู้ โดยผ่านระบบธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ เช่น ธนาคารธนชาติ จำกัด และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ที่ข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ทำข้อตกลงกับทางธนาคาร และต้องนำเงินไปชำระเอง

6.2.3 **หนี้สินนอกระบบ** หมายถึง เงินที่เป็นหนี้จากการกู้โดยไม่ผ่านระบบธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ หรือสถาบันการเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงหนี้สินที่ไม่ได้หักผ่านระบบการเงินของหน่วยตามระเบียบ เช่น หนี้ที่เกิดจากการยืมระหว่างบุคคลต่อบุคคล โดยกำหนดรายละเอียด การใช้คืนกันเอง โดยผู้บังคับบัญชาไม่ทราบและไม่อยู่ในระเบียบของหน่วย เป็นต้น

6.2.4 **หนี้บัตรเครดิต** หมายถึง การใช้บริการบัตรเครดิตของสถาบันการเงินเพื่อชำระ ค่าสินค้าหรือบริการ

6.3 **ที่พักอาศัย** หมายถึง สถานที่ที่ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมใช้พักอาศัยเป็นประจำในวันที่ปฏิบัติงานราชการ

6.4 **จำนวนสมาชิกในครัวเรือน** หมายถึง สมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในบ้านหลังเดียวกันกับข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เช่น พ่อ แม่ รวมถึงญาติและผู้อยู่ในอุปการะของข้าราชการ ฯ ซึ่งบุคคลในอุปการะ หมายถึง บุคคลซึ่งข้าราชการกรมการเงินกลาโหมเป็นผู้รับผิดชอบด้านรายจ่าย ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

6.5 **รายได้ต่อเดือน** หมายถึง เงินเดือนและเงินเพิ่มอื่น ๆ ของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมซึ่งได้รับตามระเบียบของทางราชการเป็นรายเดือน

6.6 ปัจจัยด้านค่านิยม หมายถึง ความเชื่อมั่นพื้นฐาน ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของบุคคล หรือสังคม หรือความรู้สึกนิยมชมชอบหรือเห็นคุณค่าในบุคคล สิ่งของ หรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้แก่

6.6.1 การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน หมายถึง การซื้อสินค้า โดยการใช้บริการของบัตรเครดิต หรือบัตรผ่อนสินค้า

6.6.2 การเลี้ยงรับรอง หมายถึง การเลี้ยงต้อนรับญาติสนิท มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา

6.6.3 การไปร่วมงานทางสังคม หมายถึง การใช้จ่ายเงินในการร่วมงานทางสังคม เช่น งานศพ งานแต่งงาน งานบวช เป็นต้น

6.6.4 ต้องการการยอมรับในสังคม หมายถึง การซื้อบ้านหรือซื้อรถ หรือใช้ของที่มีราคาแพง เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคมและทัดเทียมกับคนอื่น

6.6.5 การพบปะสังสรรค์ หมายถึง การพบปะสังสรรค์กับเพื่อนอย่างน้อยสัปดาห์ หรือ เดือนละครั้ง

6.6.6 การซื้อของใช้ยี่ห้อดัง หมายถึง การชอบซื้อเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า หรือของใช้ต่าง ๆ ยี่ห้อดัง ๆ ที่มีราคาแพง

6.7 ปัจจัยด้านพฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ หรือที่มนุษย์ได้แสดง ได้แก่

6.7.1 การตัดสินใจซื้อของ หมายถึง การตัดสินใจซื้อของที่ชอบโดยไม่ลังเล

6.7.2 การซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย หมายถึง การซื้อของใช้ที่ไม่มีความจำเป็น แต่เป็นการซื้อเพื่อความสุขทางใจ เช่น น้ำหอม กระเป๋า รองเท้า เป็นต้น

6.7.3 การซื้อเทคโนโลยีใหม่ๆ หมายถึง การซื้อของใช้ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย เช่น การเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือ เมื่อมีรุ่นใหม่ ๆ ออกมา เป็นต้น

6.7.4 การชอบรับประทานอาหารนอกบ้าน หมายถึง พฤติกรรมในการบริโภคอาหาร โดยชอบรับประทานอาหารนอกบ้านมากกว่ารับประทานอาหารที่บ้าน

6.7.5 การพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง การเดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน และเพื่อความบันเทิง

6.7.6 การวางแผนการใช้จ่ายเงิน หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยมีการประมาณการรายรับ และรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้า

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อให้ทราบสภาพภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

7.2 เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงิน

กลาโหม

7.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงิน

กลาโหม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงิน กลาโหม” ผู้ศึกษาได้มีการศึกษา แนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาระหนี้สิน
2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน
4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมการเงินกลาโหม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาระหนี้สิน

1.1 ความหมายของหนี้สิน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

1. หนี้ หมายถึง เงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่จะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่ง
2. หนี้ (ทางกฎหมาย) หมายถึง นิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป ซึ่งฝ่ายหนึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้ มีสิทธิที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. หนี้สิน หมายถึง เงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่จะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่ง

หนี้สิน หรือ หนี้เงิน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี) หมายถึง เงินที่ผู้หนึ่งซึ่งเรียกว่า "ลูกหนี้" ติดค้างอยู่จะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่งซึ่งเรียกว่า "เจ้าหนี้" บางทีก็เรียกสั้น ๆ ว่า "หนี้"

หนี้สิน (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2558) หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีตที่การชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

หนี้สิน (Liabilities) (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนีบุคคลภายนอกหรือสิทธิเรียกร้องที่บุคคลภายนอกมีต่อบุคคลหรือกิจการ ด้วยเหตุนี้

หนี้สินจึงเป็นพันธะที่บุคคลหรือกิจการจะต้องชดใช้ ไม่ว่าจะเป็นการชดใช้ด้วยเงินสด สินค้าหรือบริการหรือสิ่งมีค่าอื่นใดก็ตาม

หนี้ (นักกฎหมาย) คือ ความผูกพันในกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้ มีความชอบธรรมที่จะบังคับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ลูกหนี้ ให้จำต้องกระทำการ งดเว้นกระทำการ ส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าหนี้

หนี้สิน (PIN NUMBER, 2554, น.13) หมายถึง การยืมเงิน หรือทรัพย์สิน โดยที่มีการสัญญากันว่าจะมีการคืนให้ ซึ่งในขณะที่ยังไม่ได้คืน ผู้ให้ยืมก็คือ เจ้าหนี้ ส่วนผู้ยืมก็คือ ลูกหนี้

หนี้ (สุนทร มณีสวัสดิ์, 2555, น.20) หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางกฎหมายหรือนิติสัมพันธ์ในทางทรัพย์สินระหว่างบุคคลสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้ ทรงสิทธิที่จะเรียกร้องให้อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าลูกหนี้ ชำระหนี้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าหนี้สินนั้นจะมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ต้องมีเจ้าหนี้และลูกหนี้ 2) ต้องมีความผูกพันตามกฎหมายที่จะก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน และ 3) ต้องมีวัตถุประสงค์แห่งหนี้

สรุป หนี้สิน หมายถึง ความผูกพันที่บุคคลฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า ลูกหนี้ จะต้องชดใช้ให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่า เจ้าหนี้ ด้วยเงินสด สินค้า หรือบริการ หรือสิ่งของมีค่าอื่นใดก็ตาม

1.2 หนี้ในระบบเศรษฐกิจ

หนี้สิน (Liabilities) เป็นพันธะผูกพันของกิจการที่เกิดขึ้นจากการค้า การกู้ยืม ซึ่งจะต้องชำระคืนในอนาคต (สุวรรณ ศิริรินทร์ และภาวนา สายชู, 2548 อ้างถึงใน สราวุธ สายมงคล, 2550, น.10 - 11) หนี้สิน อาจเป็นหนี้สินส่วนตัวหรือหนี้สินของครอบครัวก็ตาม เช่น หนี้ค้างชำระค่าสินค้า จากร้านค้า หนี้ค้างชำระของบัตรเครดิต หนี้ค้างชำระในการซื้อของชำระผ่อนส่ง หนี้เงินกู้ธนาคารหนี้ซื้อที่ดินผ่อนบ้าน เป็นต้น โดยทั่วไปแบ่งเป็น

1.2.1 ค่าบิลค้างชำระ (Unpaid Bill) เกิดขึ้นจากการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการต่าง ๆ ที่ผู้ขายยอมให้ชำระเงินภายหลัง ซึ่งจะให้เวลาชำระเงินในเวลารวดเร็ว ดังนั้น จึงควรจัดสรรเงินให้ พร้อมทั้งจะชำระหนี้เมื่อมีบิลมาเรียกเก็บ

1.2.2 เครดิตหมุนเวียน (Current Credit) ส่วนมากเจ้าหนี้มักให้วงเงินเครดิตไว้จำนวนหนึ่ง และผู้รับจะต้องจ่ายเงินภายในวงเงินเครดิตที่เขาอนุญาต โดยต้องชำระคืนเมื่อครบกำหนด หลังชำระคืนแล้วก็สามารถเบิกไปใช้ได้ใหม่ หนี้พวกนี้ ได้แก่ การกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีจากธนาคารซึ่งต้องมีเงินสดชำระหนี้ให้ตรงเวลา มิฉะนั้นจะต้องเสียดอกเบี้ยแพง และหากชำระเลยกำหนดเวลาบ่อย ๆ อาจถูกยกเลิกการใช้วงเงินก็ได้

1.2.3 หนี้ค่าผ่อนสินค้า (Consumer Installment Loans) เกิดขึ้นจากการซื้อของทุกชนิด เป็นเงินผ่อน (ยกเว้นการซื้ออสังหาริมทรัพย์) โดยเจ้าหนี้จะให้เวลาการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ซึ่งควรมีการผ่อนชำระให้ตรงตามเวลา มิฉะนั้นจะถูกปรับต้องเสียดอกเบี้ยแพง หรือถ้าติดค้างนาน ๆ เลยกำหนดอาจถูกริบสินค้าที่ซื้อคืนไปก็ได้

1.2.4 หนี้ค่าซื้ออสังหาริมทรัพย์ (Mortgage Loan) เป็นหนี้ที่เกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ เช่น การซื้อบ้านและที่ดิน ซึ่งมีอายุการชำระค่านาน อาจเป็น 10 หรือ 15 ปี หรือนานกว่านั้น การก่อหนี้ระยะยาวเช่นนี้ บุคคลควรต้องวางแผนการเงินอย่างดีเสียก่อน และประเมินกำลังแล้วว่าจะสามารถชำระคืนในอนาคตได้อย่างแน่นอน

หนี้สิน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการแสดงฐานะทางการเงินของบุคคล ดังสมการงบแสดงฐานะการเงิน (Balance Sheet)

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}$$

สินทรัพย์ (Assets) คือ รายการทรัพย์สินต่าง ๆ ที่บุคคลเป็นเจ้าของ โดยทั่วไปนิยมจัดกลุ่มสินทรัพย์ของบุคคลออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) คือ สินทรัพย์ที่บุคคลมีอยู่ เพื่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีความคล่องตัวสูง นำมาใช้จ่ายซื้อสิ่งที่ต้องการได้ทันที สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝาก ณ สถาบันการเงินอื่น เป็นต้น

2. ทรัพย์สินแท้จริง (Real Property) ได้แก่ สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่มีราคาค่อนข้างสูง และมีอายุการใช้งานค่อนข้างนาน สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ บ้านที่อยู่อาศัย รถยนต์ เป็นต้น

3. ทรัพย์สินส่วนตัว (Personal Property) เป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน มีไว้เพื่อใช้สอยส่วนตัว สำหรับหาความสุขและความสบายให้กับชีวิต สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ เฟอร์นิเจอร์ เสื้อผ้า เครื่องใช้ เครื่องประดับ เครื่องเสียง สเตอริโอ โทรทัศน์ รวมทั้งภาพเขียน งานศิลปะต่าง ๆ

4. ทรัพย์สินลงทุน (Investment) ประกอบด้วยทรัพย์สินทางการเงินต่าง ๆ ซึ่งมีไว้เพื่อหวังจะมีรายได้ตอบแทนจากการลงทุนในทรัพย์สินเหล่านี้ และเป็นการลงทุนเพื่อเก็บออมไว้ใช้จ่ายในวันข้างหน้า หรือเพื่อสะสมไว้สำหรับสร้างความมั่นคงให้ตนเองในอนาคต สินทรัพย์เหล่านี้ได้แก่ เงินลงทุนในหุ้นกู้ หุ้นของบริษัต่าง ๆ การลงทุนในที่ดิน มูลค่าเวนคืนเงินสดสำหรับกรมธรรม์ประกันชีวิต เงินบำนาญบำนาญที่จะได้รับในอนาคต ซึ่งสินทรัพย์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้แผนการเงินระยะยาวของบุคคลประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

โดยการบันทึกมูลค่าทรัพย์สินดังกล่าวในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาปัจจุบัน หรือราคาตลาด เพราะเป็นราคาแท้จริง เหมาะสม และเป็นความจริงที่สุดในขณะนั้น

ส่วนของเจ้าของ (Net Worth) หมายถึง สินทรัพย์ส่วนที่เหลืออยู่ หลังจากหักหนี้สินที่มีอยู่ทั้งหมดออกไปแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นทรัพย์สินที่บุคคลเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง และเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมั่งคั่งของบุคคลนั้นด้วย ยิ่งส่วนของเจ้าของของบุคคลเพิ่มขึ้นเท่าไร ก็แสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่งของบุคคลนั้นที่ยังมีเพิ่มขึ้น ดังนั้น ส่วนของเจ้าของ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เป้าหมายทางการเงินของบุคคลที่วางไว้ ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น การบริหารจัดการการเงินที่ดีของบุคคล ควรหาทางทำให้ ส่วนของเจ้าของของตนเพิ่มขึ้นอยู่เสมอ

1.3 สาเหตุของการก่อหนี้

ลักษณะของหนี้ (เรื่องพงษ์ วงษ์ศรีสุข : 15 - 16) ทหารมีหน้าที่หลักในการป้องกันอธิปไตยของชาติ แต่ไม่ว่าจะเป็นนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน หรือลูกจ้างประจำ ต่างได้รับเงินได้รายเดือนหรือค่าตอบแทนรายเดือนไม่น้อยลดหลั่นกันไป ในทางทหารก็มีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในแต่ละปีเช่นเดียวกับข้าราชการทั่วไป ค่าตอบแทนนั้นแม้จะไม่มาก แต่ก็เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามสมควร และสิ่งสำคัญที่ได้รับก็คือ ความมั่นคงในอาชีพ ส่วนความปลอดภัยคงคำนึงถึงไม่ได้ เพราะย่อมมีความเสี่ยงสูงกว่าอาชีพอื่น แม้อาชีพทหารจะได้รับการยอมรับนับถือจากสังคม ทั้งในอดีตและปัจจุบันว่าเป็นผู้มีความเสียสละสูง แต่ในความจริงนั้นสังคมปัจจุบันกลับยอมรับนับถือ แต่ผู้ที่มิฐานะมั่นคงที่มองเห็นได้โดยรูปธรรมมากกว่า เช่น ใครมีฐานะร่ำรวยมากกว่ากัน ซึ่งอาจจะดูจากการแต่งกาย เครื่องประดับ รถยนต์ เป็นต้น หรือดูจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องซักผ้า เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทหารกลับต้องการขวนขวายให้ได้มาด้วยการซื้อหา ด้วยเงินผ่อน ด้วยการกู้ยืม ฯลฯ จนเป็นปัญหาในการสร้างหนี้สินที่มากขึ้น เพื่อให้ได้การยอมรับ จากสังคม นอกจากความจำเป็นแล้ว ความต้องการที่ไม่สิ้นสุดยังส่งผลให้ทหาร รวมทั้งประชาชน หรือบุคคลทั่ว ๆ ไป มีความต้องการต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมาก ซึ่งหมายรวมถึงค่าใช้จ่ายในการผดุงเกียรติและรักษาสถานภาพของตนอีกด้วย จากปัจจัยดังกล่าว มีผู้วิจัยในอดีตได้วิเคราะห์ระบบข้าราชการไทยโดยอาชีพทหารก็อยู่ในระบบราชการไทยอาชีพหนึ่ง ซึ่งมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน แต่ไม่ปรากฏในประวัติศาสตร์ไทยเลยว่า เมื่อมีอาชีพนี้จะมั่นคง ร่ำรวยจากรายได้รายเดือนที่แท้จริง นอกจากข้าราชการทหารจะทำ อาชีพเสริมที่ถูกจังหวะกับระบบเศรษฐกิจ มีทหารหลายคนต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับการทำอาชีพเสริม ผิดจังหวะกับระบบเศรษฐกิจกลับทำให้ต้องเกิดภาวะหนี้สินตามมานั้นเพราะการต้องการมีรายได้เพิ่มเติมจากรายได้เงินเดือน เพื่อเสริมความมั่นคงให้ชีวิตและครอบครัว แรงจูงใจต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องได้รับการชี้แจงอบรม

ฝึกฝนให้เกิดทักษะ และความชำนาญในการปฏิบัติ นอกจากความต้องการเหล่านั้น ยังมีความต้องการอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ที่ดี คือ ต้องทำงานมากขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทำงานที่ดี และได้บำเหน็จมากขึ้นจะได้มีเงินเดือนมากขึ้น ซึ่งเป็นแรงจูงใจในทางบวกของอาชีพทหาร แต่ในทางปฏิบัติกลับไม่เกิดผลเท่าที่ควร เพราะความต้องการยังคงเดิม จึงต้องหันกลับไปประกอบอาชีพอื่นเสริมและเกิดปัญหาที่ต้องแก้ไขเมื่อเกิดหนี้สินมาตลอด ทั้งการกู้เงินมาร่วมลงทุนแล้วล้มเหลว การซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคด้วยการผ่อนชำระกับสถาบันการเงิน รวมทั้งการกู้เงินจากโครงการสวัสดิการอื่น ๆ โดยการก่อหนี้ในส่วนที่กำลังพลในกองทัพบก สามารถสรุปในภาพรวมขึ้นต้นว่า น่าจะมาจากสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. อาชีพทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี แต่มีเงินเดือนค่อนข้างต่ำ
2. ทหารมีความจำเป็นต้องดำรงไว้ซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรี ไปตามสภาพของสังคม
3. ทหารเป็นมนุษย์ปุถุชนคนหนึ่ง ซึ่งมีความต้องการปัจจัย 4 พร้อมกับความต้องการทางเพศ มีความต้องการสิ่งบันเทิง อันเป็นเครื่องบำรุงความสุขเช่นคนทั่วไป
4. ทหารไม่ใช่อภิสิทธิ์ชนเมื่อต้องการสิ่งของบำรุงความสุข ความสะดวกสบายก็ยังคงต้องอาศัยเงินทอง ทรัพย์สิน เป็นเครื่องแลกเปลี่ยน
5. ทหารไม่ใช่ชนกษัตริย์ในศาสนาใดศาสนาหนึ่ง แต่ทหารก็มีศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ความยากจน การขาดวินัยในการใช้เงิน การผลิตเพลินในอบายมุข การสนุกในกามคุณ ย่อมจะมีความล่อแหลมในการสร้างหนี้สินให้แก่ตัวเองและครอบครัวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะพื้นฐานนายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่มีภูมิหลังของครอบครัวที่ค่อนข้างพออยู่ พอกินไม่ร่ำรวย หากตั้งสมมติฐานให้ทหารทุกคนมีมาตรฐานการเข้ารับราชการเท่ากันหมดในด้านทรัพย์สิน ให้มีค่าเท่ากับศูนย์ และขอให้พิจารณาว่าจะเริ่มเป็นหนี้ตั้งแต่เดือนแรกของระบบราชการไทย เพราะต้องรอเงินเดือนแรกออกจึงจะได้รับ ซึ่งในแง่ความเป็นจริงอาจต้องรอถึง 2 - 3 เดือนจึงได้รับ โดยทั่วไป จึงมีการรองจ่ายให้ไปก่อนแล้วหักเงินเดือนเมื่อเงินออก จุดเริ่มต้นที่แก้ไขได้คือ การป้องกันและ การควบคุมตั้งแต่เริ่มรับราชการ

สุนทร มณีสวัสดิ์. (2555, น.21) กล่าวว่า หนี้จะมีที่มาได้หลายทาง บางอย่างเป็นที่มาที่เป็นสิทธิทางหนี้โดยตรง บางอย่างก็เป็นที่มาแห่งหนี้ที่เป็นสิทธิเยี่ยวยา โดยรวมอาจกล่าวได้ว่าหนี้จะมีที่มาได้ดังนี้

1. นิติกรรม เป็นที่มาสำคัญของหนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิติกรรมที่มีวัตถุแห่งสิทธิเป็นทรัพย์สิน เช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาให้ สัญญาจ้าง สัญญาค้ำประกัน เป็นต้น แต่นิติกรรมบางอย่างเป็นนิติกรรมที่ก่อตั้งสถานะของบุคคล เช่น การหมั้น การสมรส การจดทะเบียนรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม เหล่านี้มีได้ก่อให้เกิดสิทธิทางหนี้โดยตรง

2. นิติเหตุ เป็นที่มาอีกทางหนึ่งของหนี้ ได้แก่ ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และลาภมิควรได้ โดยความรับผิดชอบในเรื่องละเมิดนั้นเป็นสิทธิเยียวยา (Remedial Right) โดยกฎหมายรับรองสิทธิในชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน และอื่น ๆ ไว้ เมื่อมีการล่วงสิทธิเหล่านี้ก็ดี หรือเมื่อบกพร่องต่อหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้น ก็จะต้องมีการเยียวยาแก่ผู้เสียหาย คือทำให้เกิดสิทธิเรียกร้องให้ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ส่วนการจัดการงานนอกสั่งและลาภมิควรได้นั้น เป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายบัญญัติไว้ให้มีสิทธิเรียกร้องเมื่อมีกรณีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

3. เหตุอื่น ๆ นอกจากนิติกรรมและนิติเหตุที่เป็นที่มาหลักของหนี้แล้ว ก็ยังมีกรณีอื่นที่มาใช้สิทธิเรียกร้องในลักษณะนี้อีก เช่น การที่ถูกกฎหมายบัญญัติให้สิทธิเกี่ยวกับสถานะของบุคคลและ เมื่อไม่ปฏิบัติตามนี้ก็อาจเรียกเป็นตัวเงิน เช่น ค่าอุปการะเลี้ยงดู ระหว่างบิดามารดากับบุตร ระหว่างสามีภริยา เป็นต้น รวมทั้งการที่ถูกกฎหมายบัญญัติให้บุคคลต้องมีหน้าที่ต่าง ๆ ที่อาจบังคับทางหนี้ เช่น หน้าที่ชำระภาษีอากร เป็นต้น

1.4 แนวทางการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สิน

สรรเสริญ วงศ์ชูม. (2544, น.1) กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด นานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550, น.11 - 16) กล่าวถึง พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ความว่า “ถ้าสามารถจะเปลี่ยนให้กลับเป็นเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ต้องทั้งหมด แม้จะไม่ถึงครึ่ง อาจจะเศษหนึ่งส่วนสี่ก็จะสามารถที่จะอยู่ได้ การแก้ไขจะต้องใช้เวลาไม่ใช่ง่าย ๆ โดยมากคนใจร้อนเพราะเดือดร้อน แต่ถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้ก็จะสามารถที่จะแก้ไขได้”

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้วางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มี

สำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

จากปรัชญาดังกล่าว จะเห็นว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” มิได้มุ่งเน้นเฉพาะภาคการเกษตร แต่ยังครอบคลุมถึงการดำเนินชีวิต การประกอบกิจการของภาครัฐกิจ การค้าระหว่างประเทศ หรือแม้แต่การดำเนินงานของภาครัฐ เพื่อที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศไทย ภายใต้หลักการที่สำคัญดังนี้

1. ใช้ทางสายกลาง โดยเน้นการดำเนินชีวิตหรือการดำเนินงานในลักษณะไม่เร่งรัด หรือแข็งข้านจนเกินไป มีความพอดี ในระดับบุคคลจะคำนึงถึงความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน กำหนดความเป็นอยู่โดยประมาณตนตามฐานะ ตามอัตภาพ ไม่หลงใหลกระแสวัตถุนิยม ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และถ้าเป็นระดับประเทศจะคำนึงถึงความสามารถของชุมชนเมือง ภูมิภาค และประเทศ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ โดยพยายามหลีกเลี่ยงที่จะต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

2. ให้ความสำคัญกับความพอประมาณ โดยยึดหลักความมีเหตุผล ดังนั้น การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ควรใช้เหตุผลและตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ประมาท ใช้สติปัญญาในการพิจารณา ไม่หลงไปกับกระแสวัตถุนิยม ซึ่งจะนำไปสู่การใช้จ่ายเกินตัวหรือการใช้จ่ายอย่างไม่คุ้มค่าและขาดประสิทธิภาพ

3. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ให้มีความพอเพียงทั้งในด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตให้รู้จักคำว่า “พอ” เพื่อขจัดความโลภใ้ให้น้อยลง จะได้มีความสุขทั้งทางกายและทางใจ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ก่อความวุ่นวายให้แก่สังคมส่วนรวม

จากหลักการดังกล่าว จะเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงมีวัตถุประสงค์ต้องการให้มนุษย์รู้จักการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด รู้จักความพอเพียง รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านจิตใจ ยึดหลัก “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” โดยมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและประเทศชาติมีเมตตา เอื้ออาทร ประณีประนอม เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง รู้รักสามัคคี

- ด้านสังคม โดยให้แต่ละชุมชนช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการเชื่อมโยงให้เป็นเครือข่ายชุมชนที่เข้มแข็ง เพื่อให้มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทุก ๆ ด้าน อันจะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและมีความมั่นคง

- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงการใช้และการจัดการทรัพยากรอย่างชาญฉลาด พร้อมทั้งหาทางเพิ่มมูลค่า โดยยึดหลักการของความยั่งยืน
 - ด้านเทคโนโลยี ควรมีการผสมผสานเทคโนโลยีสมัยใหม่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อจะได้นำมาใช้เป็นเทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสภาพแวดล้อมของประเทศ
 - ด้านเศรษฐกิจ ควรตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นทุกด้าน ลดการฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ โดยยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้ เพื่อหลีกเลี่ยงการก่อหนี้ที่ไม่มีผลตอบแทนที่คุ้มค่า และพยายามลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพนัน การลงทุนเพื่อการเก็งกำไร ฯลฯ
- จะเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มิได้เน้นการพัฒนาในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ทรงให้ความสำคัญและเน้นการพัฒนาทุกด้านอย่างสัมพันธ์กัน ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมทั้งอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อก่อให้เกิด การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญแก่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของ “คนไทย”

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550, น.19 - 20) กล่าวถึงพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2543 ที่ได้ทรงตอกย้ำว่า “ประเทศไทยจะอยู่ได้ เพราะว่ามีปฏิบัติอะไร มีประสิทธิภาพและประหยัด เศรษฐกิจพอเพียง หรือ Sufficiency Economy หมายความว่า ประหยัดแต่ไม่ใช่ขี้เหนียว ทำอะไรด้วยความอะลุ่มอล่วยกัน ทำอะไรด้วยเหตุและผล จะเป็นเศรษฐกิจพอเพียงแล้วทุกคนจะมีความสุข” โดยยึดหลักแห่งความพอดี คือ

1. ความพอดีด้านจิตใจ
2. ความพอดีด้านสังคม
3. ความพอดีด้านทรัพยากร
4. ความพอดีด้านเทคโนโลยี
5. ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

พระพรหมคุณาภรณ์. (2550, น.191) กล่าวว่า พฤติกรรมเศรษฐกิจนี้ เมื่อคนมีหน้าที่ถูกต้อง ต่อธรรมชาติ ก็แก้ปัญหาไปได้มากมายแล้ว แต่ก็ยังไม่หมด เมื่อมีหลักพระพุทธศาสนาเข้ามาสัมพันธ์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการผลิตการบริโภคหรือการวิภาคแบ่งปันกระจายรายได้ อะไรก็ตาม ก็จะเริ่มต้นจากจุดยืนที่ตัวมนุษย์ว่า จะต้องมีความรู้จักประมาณก่อน ความรู้จักประมาณ หรือความรู้จักพอดีนี้ ทางพระเรียกว่า มัตตัญญูตา เช่น รู้จักพอดีในการบริโภคอาหาร เป็นต้น

หลักการฝึกหรือพัฒนาคน ให้ใช้การพิจารณาสำหรับปัจจัย 4 แต่ละอย่าง สำหรับอาหารก็ให้พิจารณาว่า การบริโภคนั้นไม่ใช่มุ่งเพื่อความเอร็ดอร่อย ไม่ใช่เพื่อแสดงฐานะอวดโก้กัน

แต่เพื่อเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต ให้ร่างกายสุขภาพดี เป็นอยู่ผาสุกจะได้ไปทำกิจกรรมที่ดั่งงาม ทำหน้าที่การงานของตนได้ด้วยดี การพิจารณาอย่างนี้เป็นการฝึกให้มีปัญญา รู้จักแยก ระหว่างคุณค่าแท้กับคุณค่าเทียม โดยให้มองที่คุณค่าแท้ โดยไม่หลงไปตามคุณค่าเทียม เช่น การกินอาหารก็กินแค่พอดี รู้จักเลือกหาอาหารที่มีคุณค่า นอกจากทำให้มีประโยชน์ต่อชีวิตของตนเองแล้ว ก็ยังทำให้ลดการเบียดเบียนกันในสังคม และเอื้อประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมไปในตัวด้วย อย่างนี้เรียกว่า รู้จักประมาณ จึงจะเป็นประโยชน์ ทั้งต่อการพัฒนาชีวิตของตน การอยู่ร่วมกันในสังคม และการรักษาสภาพแวดล้อมไปด้วย

สม สุจิรา, ทพ. (2551, น.1) กล่าวว่า ความอยากหรือพระพุทธศาสนาเรียกว่า ตัณหา เป็นตัวการปิดกั้นศักยภาพการทำงานของพลังจิตใต้สำนึกที่จะนำคุณไปสู่ความสำเร็จ เพราะความอยาก ทำให้คุณเกิดความวิตกกังวล รุ่มร้อน ไม่สงบ และผลที่สุดจะตามมาด้วยความไม่เชื่อมั่น และเกิดความ ลังเลสงสัย ดังนั้น ต้องลดอยาก หยุดยอยาก และไม่คิดอยาก โดยสามารถสรุปกับटकของความอยากได้ 7 ประการ คือ

1. ความอยากปิดกั้นการทำงานของพลังจิตใต้สำนึกที่จะนำคุณไปสู่ความสำเร็จ
2. ความอยากและความไม่อยากล้วนเป็นทุกข์ เพราะถ้าคุณอยากสิ่งใดก็ต้องไม่อยากในสิ่งตรงกันข้ามเสมอ การที่จะหลุดพ้นจากกังวลนี้ได้ ต้องลดอยาก หยุดยอยาก ไม่คิดอยาก
3. ความอยากมีคุณสมบัติเป็นลบในตัวของมันเอง และลบจะดึงดูดลบเท่านั้น
4. อย่าอธิษฐานขอที่เป้าหมาย แต่ให้ขอสิ่งที่จะทำให้ไปถึงเป้าหมายแทน เช่น ขอให้มีพลังกาย พลังใจ พลังสติปัญญาในการแข่งขัน แต่ไม่ใช่ขอให้ชนะการแข่งขัน
5. กฎลับ 4 ข้อ คือ ตั้งจิตอธิษฐาน โดยปราศจากความอยาก เชื่อมั่นในสิ่งให้อธิษฐาน โดยไม่มีความลังเลสงสัย จินตนาการภาพว่าได้สิ่งนั้นมาแล้วด้วยความปรีดาปราโมทย์ และเตรียมทั้งกายและใจให้พร้อม
6. ให้ทำราวกับว่าคุณผ่านเหตุการณ์นั้นไปแล้ว แล้วนึกย้อนมาถึงเหตุการณ์นั้น ๆ ความอยากก็จะไม่เกิดขึ้น เพราะคุณประสบความสำเร็จไปเรียบร้อยแล้ว จึงไม่คิดอยาก
7. ความพยายามเป็นตัวระงับความอยากได้ เมื่อทุ่มเทแรงกาย แรงใจทำให้ดีที่สุดแล้ว ความสำเร็จก็จะตามมาเอง

สม สุจิรา, ทพ. (2551, น.214) กล่าวว่า “งานอดิเรก” เป็นเคล็ดลับขั้นสุดของคของปुरुชน ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิต บริษัทบางแห่งจะตั้งคำถามเกี่ยวกับงานอดิเรก เป็นคำถามที่สำคัญในการตัดสินใจคัดเลือกเข้าทำงาน ใครที่ตอบว่าไม่มีงานอดิเรกเลยจะถูกมองว่าผิดปกติ และยากที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เพราะเขาจะไม่สามารถใช้ศักยภาพสูงสุดของจิตได้เลย

PIN NUMBER (2554) กล่าวว่า เมื่อหนี้มีมากมายล้นพ้น สิ่งแรกที่ต้องทำไม่ใช่การหารายได้มาเพิ่มเพื่อชำระหนี้ เพราะแม้จะหามาเพิ่มแต่หนี้ยังอยู่ ก็ยังต้องจ่ายออกไปอยู่ดี สิ่งที่ต้องทำ คือ การอุดรอยรั่ว ซึ่งหมายถึง “การลดค่าใช้จ่ายทั้งหมดเท่าที่เป็นไปได้” และถ้าจะลดค่าใช้จ่าย สิ่งแรกที่ต้องทำ คือ การแจกแจงค่าใช้จ่าย โดยแบ่งค่าใช้จ่ายออกมาเป็น 1) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและไม่สามารถลดได้ 2) ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นแต่สามารถลดได้ และ 3) ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์

2.1 ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของMaslow (Maslow's Need Hierarchy Theory)

ถือได้ว่าเป็นทฤษฎีพื้นฐานที่สุดเมื่อกล่าวถึงเรื่องแรงจูงใจ เป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมากที่สุด (รัตติกรณ์ จงวิศาล, ผศ.ดร., 2550, น.91) Maslow อธิบายความต้องการของบุคคลสามารถเรียงเป็นลำดับขั้นได้จากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของลำดับขั้นความต้องการ เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ ความต้องการทางเพศ ความต้องการพักผ่อน รวมถึงความต้องการปัจจัยสี่ เพื่อความอยู่รอด (Survival) ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของคน และคนส่วนใหญ่จะมีความต้องการอยู่ในระดับนี้มากที่สุด

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการขั้นที่สอง เกิดขึ้นเมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว เป็นความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต การได้มีงานทำ การมีบ้านที่อยู่อาศัย การได้รับการปกป้องจากภัยอันตรายทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการขั้นที่สาม เกิดขึ้นเมื่อความต้องการความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว เป็นความต้องการความรัก การมีเพื่อน การได้รับความเข้าใจ การได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ การได้รับการยอมรับจากคนอื่นและรู้สึกมีส่วนร่วมในกลุ่ม

กลุ่มของความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย และความต้องการทางสังคม รวมเรียกว่า ความต้องการที่ขาดแคลนหรือไม่สมบูรณ์ (Deficiency Needs) Maslow มีแนวคิดที่ว่า หากความต้องการเหล่านั้นไม่ได้รับการตอบสนอง คนจะไม่สามารถพัฒนาเป็นคนที่มีสุขภาพดี (Healthy) ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ในทางตรงกันข้าม ความต้องการขั้น

สูงอีก 2 ชั้นขึ้นไป คือ ความต้องการได้รับการนับถือ และความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตามความเป็นจริง เรียกว่า เป็นความต้องการเจริญงอกงาม (Growth Needs) หากความต้องการเหล่านี้ ได้รับการตอบสนอง จะช่วยให้คนเติบโตและพัฒนาศักยภาพของพวกเขาอย่างสูงสุด

4. ความต้องการได้รับการนับถือ (Esteem Needs) หรือมีคุณค่า รวมถึงการนับถือตนเอง เป็นความต้องการขั้นที่สี่ เกิดเมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนอง การเห็นว่าตนเองมีคุณค่า ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากคนอื่น ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง และต้องการที่จะประสบความสำเร็จมีเกียรติหรือมีชื่อเสียง องค์กรประกอบต่าง ๆ ที่แสดงว่าได้รับการยกย่องนับถือ เช่น สถานภาพ การได้รับการยกย่อง การได้รับความสนใจ การได้รับการเลื่อนขั้น การได้รับตำแหน่งที่สูง

5. ความต้องการพัฒนาศักยภาพตนเองตามความเป็นจริง (Self-Actualization Needs) หรือความต้องการความสำเร็จในชีวิตของตน เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของ Maslow เกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นต่ำกว่าได้รับการตอบสนองแล้ว คือ ความต้องการเพื่อตระหนักรู้ความสามารถของตนตามสภาพที่เป็นจริง เข้าใจถึงความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเอง โดยไม่มีการบิดเบือน พิจารณาตนเองอย่างมีใจเป็นธรรม ยอมรับได้ทั้งที่ส่วนที่เป็นข้อบกพร่องและส่วนที่เป็นความสามารถที่ดีของตนเอง ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ที่สุดความสามารถ และได้พัฒนาศักยภาพสูงสุดของตนเอง โดยทำเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ Maslow เชื่อว่าคนทุกคนมีความมุ่งหมายในชีวิต เพื่อบรรลุถึงความสมบูรณ์แบบในระดับนี้ เพื่อเป็นคนโดยสมบูรณ์

ข้อวิจารณ์ทฤษฎีความต้องการของ Maslow ดังกล่าวข้างต้น ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวาง พอสรุปได้ 3 ประเด็นดังนี้ 1) อาจมีข้อยกเว้นเรื่องการเรียงลำดับความต้องการ เนื่องจากการเรียนรู้ การอบรม สังคม วัฒนธรรมและบุคลิกภาพ 2) ความต้องการอาจซ้ำซ้อนกัน ความต้องการ อย่างหนึ่งอาจจะยังไม่หมดไป ความต้องการอย่างอื่นก็อาจจะเกิดขึ้นได้พร้อม ๆ กัน และ 3) ทฤษฎีนี้ใช้ได้กับคนที่อยู่ในสภาพปกติและสังคมที่เจริญแล้ว

2.2 ทฤษฎีอี อาร์ จี ของ Alderfer (ERG Theory)

หลังจากได้มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow นั้น Alderfer จึงนำเสนอทฤษฎี ERG โดยการจัดกลุ่มของความต้องการมาว่าคนเรามีความต้องการ 3 ประเภท (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2550, น.94) คือ

1. ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs) ซึ่งเป็นความต้องการทั้งหลายที่จะต้องตอบสนองเพื่อให้มีชีวิตต่อไป ได้แก่ ความต้องการทางสรีระ และความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatedness Needs) ซึ่งเป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับคนรอบข้างอย่างมีความหมาย

3. ความต้องการเจริญงอกงาม (Growth Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะได้รับยกย่อง และความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเอง

ทฤษฎี ERG ของ Alderfer นั้น มีความแตกต่างจากทฤษฎีของ Maslow คือ เป็นทฤษฎีที่ง่ายกว่า และนำเสนอความต้องการ 3 ประเภท แทนความต้องการ 5 ชั้นของ Maslow และ Alderfer เสนอว่า ความต้องการเหล่านี้ อาจจะถูกกระตุ้นได้ตลอดเวลา และไม่จำเป็นต้องตอบสนองตามลำดับชั้นความต้องการตามทฤษฎีของ Alderfer เมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีของ Maslow พบว่า ความต้องการมีชีวิตอยู่ตรงกับความต้องการด้านร่างกายและความต้องการความปลอดภัยของ Maslow ความต้องการมีสัมพันธภาพ ตรงกับความต้องการด้านสังคม รวมถึงความต้องการความสัมพันธ์ทางสังคม ที่มีความหมาย และสุดท้ายความต้องการเจริญงอกงาม ตรงกับความต้องการได้รับการนับถือและความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองตามความเป็นจริง ในทฤษฎีของ Maslow ซึ่งสามารถแสดงเปรียบเทียบระหว่างทฤษฎีของ Maslow กับทฤษฎี ERG ของ Alderfer ได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 เปรียบเทียบทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของ Maslow กับทฤษฎีความต้องการ ERG ของ Alderfer

ที่มา : ปรับปรุงจาก รัตติกรณ์ จงวิศาล (2550, น.94). มนุษย์สัมพันธ์ : พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร.

ทฤษฎี ERG มีข้อจำกัดน้อยกว่าทฤษฎีของ Maslow และมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่าเหมาะสมมากกว่า แม้ว่าความต้องการมีชีวิตอยู่จะไม่เฉพาะเจาะจงเท่ากับทฤษฎีของ Maslow อย่างไรก็ตามมีความจริงว่าทฤษฎีความต้องการ ไม่ได้มีความเห็นตรงกันอย่างสมบูรณ์ในเรื่องของจำนวนและความสัมพันธ์ของความต้องการเหล่านั้น แต่ก็มีความเห็นตรงกันว่า การทำให้ความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดในการจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

2.3 ทฤษฎีความต้องการถือเงินของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes)

เคนส์ (เศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์, 2011.) ได้ขยายทฤษฎีการถือเงินสดของสำนักเคมบริดจ์ออกไป โดยเคนส์มีความเห็นว่า เงินเป็นสินทรัพย์ชนิดหนึ่งที่มีอรรถประโยชน์มาก ในฐานะที่เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงที่สุดในบรรดาสินทรัพย์ต่าง ๆ ดังนั้น ในขณะที่ใดขณะหนึ่ง คนเราจึงอาจต้องการถือเงินไว้ เพื่อจุดมุ่งหมายอื่น ๆ นอกเหนือจากการถือเงินเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน เคนส์ ได้แบ่งจุดมุ่งหมายในการถือเงินเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย (Transaction Demand for Money) เนื่องจากในชีวิตประจำวันของทั้งครัวเรือนและธุรกิจนั้น รายรับและรายจ่ายมิได้มีความสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ ทำให้มีความจำเป็นต้องถือเงินจำนวนหนึ่งไว้ เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หากรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น ความต้องการถือเงินเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ก็จะยิ่งสูงขึ้น

2. ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money) เนื่องจาก ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับรายรับและรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามทัศนะของเคนส์ ความต้องการถือเงินเพื่อเอาไว้ใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยกะทันหัน เช่น เกิดอาการเจ็บไข้ หรืออุบัติเหตุ ดังนั้น ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินจะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันกับระดับรายได้ประชาชาติ เช่นเดียวกับความสัมพันธ์กับความต้องการถือเงินเพื่อจับจ่ายใช้สอย

3. ความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand for Money) การที่ เคนส์ เพิ่มความต้องการถือเงินเพื่อเก็งกำไร นับได้ว่าเป็นผลงานสำคัญที่ทำให้ทฤษฎีของเขาแตกต่างไปจากทฤษฎีปริมาณเงิน โดยมีความเห็นว่า คนเรายังมีความต้องการถือเงินไว้เพื่อเป็นเครื่องสะสมมูลค่า หรือสะสมทรัพย์สินด้วย ในการวิเคราะห์ เคนส์ ได้พิจารณาสินทรัพย์ทางการเงินเพียงชนิดเดียวคือ พันธบัตร ซึ่งคนอาจเลือกถือพันธบัตรแทนเงินในการเป็นเครื่องสะสมมูลค่า เพราะพันธบัตรให้ผลตอบแทนแก่ผู้ถือในรูปอัตราดอกเบี้ย ในขณะที่การถือสินทรัพย์ในรูปของเงินจะไม่ได้รับผลตอบแทนแต่อย่างใด เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยในอนาคตไม่แน่นอน การลงทุนในพันธบัตรจะทำให้ได้รับกำไรส่วนทุน หรือขาดทุน ส่วนทุน และโดยทฤษฎีพบว่าราคาพันธบัตรมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในทิศทางตรงกันข้าม

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาวะหนี้สิน

3.1 ปัจจัยทางด้านค่านิยม

ค่านิยม (Values) หมายถึง ความเชื่อมั่นพื้นฐาน ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของบุคคล หรือสังคม หรือความรู้สึกลึกซึ้งยอมรับหรือเห็นคุณค่าในบุคคล สิ่งของ หรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ค่านิยม มีทั้งด้านบวกและด้านลบ ด้านบวกหมายถึงสิ่งที่ดีและต้องการ ด้านลบหมายถึงสิ่งที่ไม่ดีและไม่ต้องการ ค่านิยมช่วยให้เกิดความรักและความสัมพันธ์กันในสังคม ค่านิยมของบุคคล เช่น ค่านิยมด้านความมีอิสระเสรี ความพอใจ การเคารพตนเอง ความซื่อสัตย์ การเชื่อฟัง เป็นต้น ค่านิยมของสังคม เช่น ระบบความร่วมมือ สันติภาพ ความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548, น.65)

ที่มาของค่านิยม (Sources of value) ค่านิยมของคนเรานั้นได้รับอิทธิพลจาก (1) บิดามารดา (2) ครู (3) กลุ่มเพื่อน (4) กลุ่มสังคม บุคคลจะได้รับการปลูกฝังว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด อะไรดี อะไรไม่ดี มาตั้งแต่ยังเยาว์วัย จากบิดามารดา ครู กลุ่มเพื่อน และกลุ่มสังคมต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่มาของค่านิยม จะเห็นได้ว่าค่านิยมของคนเรานั้นเกิดจากการเรียนรู้ซึ่งสั่งสมมาตั้งแต่ในอดีต ดังนั้น จึงเป็นการยากที่จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเรียนรู้และการมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันย่อมทำให้บุคคลมีค่านิยมที่แตกต่างกันด้วย

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548, น.67) ได้กล่าวว่า Allport และคณะ (Allport and associates) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 6 ชนิด คือ

1. ค่านิยมทางวิชาการหรือเชิงทฤษฎี (Theoretical) เป็นค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการค้นหาข้อเท็จจริง โดยการวิเคราะห์และแสวงหาเหตุผลที่เป็นจริง
2. ค่านิยมทางเศรษฐกิจ (Economic) เป็นค่านิยมที่คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่า รวมถึงการสะสมความมั่งคั่ง
3. ค่านิยมทางสุนทรียภาพ (Aesthetic) เป็นค่านิยมที่ให้คุณค่าสูงสุดต่อการทำให้เกิดความพึงพอใจ การผสมกลมกลืนของประสาทสัมผัส เช่น ความสวยงาม ศิลปะ ดนตรี เป็นต้น
4. ค่านิยมทางสังคม (Social) เป็นค่านิยมที่ให้คุณค่ากับความรักและความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม เช่น บิดา มารดา เพื่อน ผู้ร่วมงาน เป็นต้น
5. ค่านิยมทางการเมือง (Political) เป็นค่านิยมที่เน้นการได้มาซึ่งอำนาจและอิทธิพล
6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious) เป็นค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือตามคำสั่งสอนในลัทธิศาสนาใดศาสนาหนึ่งอย่างเคร่งครัด

Allport และคณะ ได้พัฒนาแบบสอบถามและใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลสรุปได้ว่า จากการใช้ทฤษฎีนี้พบว่าคนที่มีความเชื่อต่างกันจะให้ความสำคัญกับค่านิยมทั้ง 6 ชนิดนี้แตกต่างกัน

นางลักษณ์ เทพสวัสดิ์. (2536, น.58 - 61) กล่าวว่า มีหลักความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่ามนุษย์เรานั้นจะพยายามแสวงหาปัจจัยพื้นฐานมาสนองความต้องการของร่างกาย เพื่อให้ชีวิตอยู่ได้ แล้วหลังจากนั้นมนุษย์ก็จะแสวงหาสิ่งฟุ่มเฟือยอื่น ๆ เข้ามาเพื่อสนองความต้องการเป็นลำดับต่อไป อย่างไรก็ตามไม่มีวันจบสิ้นสำหรับครัวเรือนที่มีรายได้เพียงพอที่จะแสวงหาสิ่งฟุ่มเฟือยมาสนองความต้องการที่นอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีพก็อาจทำได้ในสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ถ้าเป็นครัวเรือนที่มีรายได้ ไม่เพียงพอแก่ปัจจัยดำรงชีพขั้นพื้นฐานด้วยแล้ว แม้จะไม่ฟุ่มเฟือยเลย รายได้ก็อยู่ในระดับต่ำอยู่แล้ว ผลที่ตามมาก็คือ ครัวเรือนเหล่านี้จำเป็นต้องหารายได้จากทางอื่นเข้ามาเพิ่มเติม เช่น การกู้ยืม การเล่นแชร์ การจำนอง จำน่า เป็นต้น ซึ่งการหารายได้ด้วยวิธีนี้จะทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นคือ “ดอกเบี้ย” และถ้ารายได้เพิ่มขึ้นไม่ทันรายจ่ายที่มากขึ้นเท่าไร รายจ่ายประเภทนี้ก็ยิ่งมากขึ้น โดยลำดับ ซึ่งในปัจจุบันครอบครัวไทยเป็นจำนวนมากตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ ดังนั้นนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านจึงลงความเห็นว่า การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาในอดีตยังคงต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น เนื่องจากรายได้เฉลี่ยในครัวเรือนยังไม่สามารถทำให้ประชาชนได้รับการสนองตอบความต้องการพื้นฐานอย่างเพียงพอตามอัตภาพ โดยเฉพาะชาวชนบทที่ยากจนอยู่แล้ว จะประสบความยากไร้ยิ่งขึ้นไปอีก เพราะดอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายจากหนี้สินนั้น จะยิ่งพอกพูนมากขึ้นเป็นทวีคูณ อย่างไม่มีวันจบสิ้น

ในมุมมองของนักสังคมวิทยาเมืองเกี่ยวกับปัญหา นักสังคมวิทยาได้เสนอแนวทางแก้ไข อยู่ทางหนึ่ง นั่นคือ ต้องเปลี่ยน “ค่านิยม” เสียใหม่ คือ ต้องเลิก “ค่านิยมเลียนแบบ” ให้ได้ โดยได้ชี้แจงว่าปัญหาที่เรามองเห็นอยู่ทุกวันนี้ ก็คือ รายได้กับรายจ่ายเฉลี่ยในครัวเรือนมีแนวโน้มว่าจะขาดความสมดุลมากขึ้น ทั้งนี้เพราะคนชนบทมีการเลียนแบบชีวิตความเป็นอยู่ของคนเมืองมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันการคมนาคมสื่อสารมวลชนได้รับการพัฒนาไปมาก คนเมืองมีความเป็นอยู่อย่างไร มีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายแบบไหน คนในชนบท ก็เห็นและทราบกันหมด อิทธิพลในการโฆษณาช่วยๆ เพื่อขายสินค้าก็มีเทคนิคในการรุกร้าใจสูง ทำให้คนชนบทลอกเลียนแบบ อยากมีอยากได้ ของที่ไม่เคยมีความจำเป็นในสมัยก่อน เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ เครื่องซักผ้า เป็นต้น ก็เกิดมีความจำเป็นขึ้นมา ดังนั้น การแก้ปัญหาจึงน่าจะอยู่ที่ว่า ควรจะมีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการใช้จ่ายให้มีเหตุผลมากขึ้น พร้อมทั้งปลูกฝังค่านิยมในการใช้จ่ายให้มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่เพื่อการเลียนแบบการบริโภครวมที่เห็นว่าหรูหรา มีรสนิยมสูง โดยตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาชวนเชื่อ

อมรา รอดคารา (2539 อ้างถึงใน พิเศษฐ์ อาจฤทธิรงค์, 2550, น.8 - 9) กล่าวว่า สาเหตุ ที่อาจก่อให้เกิดการเสียชีวิตและเป็นหนี้สิน คือ ค่านิยมของสังคมไทย เป็นปัจจัยทางสังคม ประการหนึ่ง อันเป็นเหตุให้การใช้จ่ายของประชาชนคนไทยจำเป็นต้องเพิ่มขึ้น ได้แก่

- การเห็นคุณค่าของเงินตรามากเกินไป
- การชอบเสียงโชค (เล่นการพนัน) และการถือโชคกลาง
- การขาดระเบียบวินัย
- การนิยมใช้ของต่างประเทศ
- การไม่รู้จักประมาณการใช้จ่าย
- การไม่ชอบเห็นใครดีกว่าตน

ตามทฤษฎีการเปรียบเทียบสังคม (Social comparison theory) นักจิตวิทยาสังคม ชื่อ Leon Festinger (1919-1989) อธิบายว่า สมาชิกในกลุ่มต่างมีความต้องการที่จะเปรียบเทียบ การกระทำ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนเอง กับบุคคลอื่น ๆ เนื่องจากมิได้มีเกณฑ์มาตรฐานใด ๆ จึงจำเป็นต้องใช้เกณฑ์มาประเมินการกระทำ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความสามารถต่าง ๆ กับบุคคลที่มีลักษณะภูมิหลังในด้านต่าง ๆ ที่ใกล้เคียง กับตนเอง (มธุรส สว่างบำรุง, 2552, น.370) ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ เชื่อว่า ความปรารถนาที่จะมีแรงจูงใจในการประเมินตนเองเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในลักษณะกลุ่ม ที่บุคคลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย

3.2 ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม

วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง ระบบของความหมายร่วม (System of Shared Meaning) ที่สมาชิกยึดถือร่วมกัน และเป็นสิ่งซึ่งแยกแยะองค์การหนึ่งออกจากองค์การอื่น ๆ ระบบของความหมายร่วมเป็นกลุ่มของคุณลักษณะที่สำคัญที่เป็นค่านิยมขององค์การ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2550, น.270)

นักทฤษฎีองค์การหลายคนได้มีการนิยามวัฒนธรรมองค์การไว้ ทั้งที่มีความเหมือนและ มีความแตกต่างกัน โดยสรุปสามารถนิยามได้ดังต่อไปนี้ (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2550, น.271 - 272) คือ

1. วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง กฎเกณฑ์ที่ไม่เป็นทางการ (Implicit Rules) ในหน่วยงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่พนักงานใหม่ต้องเรียนรู้เพื่อที่จะสามารถทำงานในหน่วยงานนั้น ๆ ได้
2. วัฒนธรรมองค์การ หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่บุคคลติดต่อกันเกี่ยวข้องกับผู้อื่น เช่น พิธีการต่าง ๆ ในหน่วยงาน ธรรมเนียมหรือแนวปฏิบัติในองคกรงานทดลองในโอกาสต่าง ๆ ของหน่วยงาน

3. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ความรู้ ความคิด ความเชื่อ ข้อสมมุติพื้นฐาน และ/หรือ ค่านิยมที่มีอยู่ร่วมกันภายในจิตใจของคนจำนวนหนึ่ง หรือส่วนใหญ่ภายในองค์กร และคนกลุ่มดังกล่าว ใช้ระบบความรู้ ความคิด เหล่านี้เป็นแนวทางในการคิดและตัดสินใจ และทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

4. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ความหมายของเหตุการณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน ที่สมาชิกองค์กรจำนวนหนึ่ง หรือส่วนใหญ่เข้าใจร่วมกัน

5. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง บรรทัดฐานของกลุ่ม (Group Norms) ที่เป็นมาตรฐานของพฤติกรรมที่กลุ่มคาดหวังหรือสนับสนุนให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตาม

6. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ (Artifacts) ภายในหน่วยงาน อาจเป็นรูปร่างของอาคาร เฟอร์นิเจอร์ การออกแบบต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของหน่วยงาน สะท้อนภาพพจน์ของหน่วยงานต่อสาธารณชนด้วย

7. วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง สิ่งต่าง ๆ อันประกอบด้วยสิ่งประดิษฐ์แบบแผน พฤติกรรม บรรทัดฐาน ความเชื่อ ค่านิยม อุดมการณ์ ความเข้าใจ และข้อสมมุติพื้นฐานของคนจำนวนหนึ่งหรือ คนส่วนใหญ่ภายในองค์กร

กล่าวโดยสรุป วัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ระบบของการมีส่วนร่วมที่เกิดจากการกระทำ ค่านิยม และความเชื่อของสมาชิกในองค์กร รวมถึงพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอเป็นบรรทัดฐานของกลุ่มที่คาดหวัง หรือสนับสนุนให้สมาชิกปฏิบัติตามและเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรหนึ่งแตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ

ทวิวัฒน์ ปุณฺชกรวิวัฒน์. (2544, น.35-36) กล่าวถึง ผลกระทบทางวัฒนธรรมของโครงสร้างระบบทุนข้ามชาติ ไว้ว่า การพึ่งพาทางเศรษฐกิจของโลกที่สามต่อโลกที่หนึ่ง ส่งผลกระทบต่อการเมืองและวัฒนธรรมของโลกที่สามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ได้กลายเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมอย่างใหม่ที่โลกที่สามพึ่งพา อันเนื่องมาจาก การขยายตัวทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เอ เค เอ็น เรดดี (A.K.N.Reddy) นักวิทยาศาสตร์ชาวอินเดียตั้งข้อสังเกตว่า การส่งทอดเทคโนโลยีมีความหมายทางวัฒนธรรมด้วย อย่างลึกซึ้ง เพราะว่าเทคโนโลยีเป็นดังพันธุกรรม เขากล่าวว่า “เทคโนโลยีเป็นตัวนำหรือความหมายของสังคม ที่มันเกิดและเติบโตขึ้น และพยายามส่งทอดความเป็นสังคมนั้น รวมทั้งโครงสร้างและค่านิยมของสังคมนั้นด้วย การรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกที่เน้นการลงทุนและสิ่งฟุ่มเฟือยในอินเดีย นั้น ก่อให้เกิดสภาพสังคมสองชนิดขึ้นมา คือเมืองซึ่งเป็นศูนย์กลางความมั่งคั่งแบบตะวันตก ท่ามกลางความยากจนของชนบทอันไพศาล การว่างงานของคนเป็นจำนวนมาก การอพยพของคนชนบทสู่เมือง และช่องว่างของรายได้ที่เหลื่อมล้ำกันอย่างมาก”

ผลกระทบของยุทธศาสตร์การตลาดและการโฆษณาของบริษัทข้ามชาติ ส่งผลให้เกิดลัทธิบริโภคนิยม (Consumerism) ขึ้น การโฆษณาส่งผลกระทบต่อค่านิยมของสังคม อัตราการไม่รู้หนังสือที่สูง ทำให้ประชาชนรู้สึกอ่อนไหวง่ายต่อการโฆษณา ขนบธรรมเนียมและค่านิยมเดิม ๆ ถูกละทิ้ง ความสำเร็จในชีวิตกลายเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับความมั่งคั่งทางวัตถุ

พระพรหมคุณาภรณ์ (2550, น.200) กล่าวว่า ถ้าพฤติกรรมเคยชิน กลายเป็นคุณสมบัติของคนทั่วไป หรือคนส่วนใหญ่ในชุมชน ในสังคมหรือในประเทศชาติ ก็จะกลายเป็นสิ่งที่เรียกว่า “วัฒนธรรม” ที่เป็นวิถีชีวิตของชุมชนหรือของสังคม ซึ่งจะมีการประพฤติปฏิบัติทำตาม ๆ กันไป โดยไม่รู้ตัว

3.3 ปัจจัยทางด้านพฤติกรรม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค ได้แก่ ปัจจัยทางวัฒนธรรม ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

1. ปัจจัยทางวัฒนธรรม (cultural factors) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคได้กว้างขวางที่สุด ลึกล้ำที่สุด ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นวัฒนธรรมหลัก (coreculture) แล้วก็มีอนุวัฒนธรรม (subculture) และชั้นทางสังคม (social class)

1.1 วัฒนธรรมหลัก เป็นสิ่งที่มีอยู่ในทุกกลุ่มหรือในทุกสังคมของมนุษย์ และเป็นตัวก่อให้เกิดค่านิยม การรับรู้ ความอยากได้ ไปจนถึงพฤติกรรมของมนุษย์ สิ่งเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ถ่ายทอดให้แก่กันและกันมา และด้วยเหตุที่แต่ละสังคมก็มีวัฒนธรรมหลักเป็นของตนเอง ผลก็คือพฤติกรรมการซื้อของมนุษย์ในแต่ละสังคมก็จะผิดแผกแตกต่างกันไป

1.2 อนุวัฒนธรรม หมายถึง วัฒนธรรมของคนกลุ่มย่อยที่รวมกันเข้าเป็นสังคมกลุ่มใหญ่ จำแนกอนุวัฒนธรรมออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- อนุวัฒนธรรมทางเชื้อชาติ (ethnic subculture)
- อนุวัฒนธรรมตามท้องถิ่น (regional subculture)
- อนุวัฒนธรรมทางอายุ (age subculture)
- อนุวัฒนธรรมทางอาชีพ (occupational subculture)

1.3 ชั้นทางสังคม หมายถึง คนจำนวนหนึ่งที่มีรายได้ อาชีพ การศึกษา หรือชาติตระกูลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเหมือนกัน ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

- ผู้บริโภคที่อยู่ในชั้นเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเหมือนกัน
- สถานภาพของผู้บริโภคจะสูงหรือต่ำ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะถูกจัดกลุ่มอยู่ในชั้นทางสังคมระดับใด

- ชั้นทางสังคมของผู้บริโภคถูกจัดกลุ่มและลำดับความสูงต่ำโดยตัวแปรหลายตัว เช่น อาชีพ รายได้ ความมั่งคั่งร่ำรวย การศึกษา และค่านิยม เป็นต้น
- บุคคลอาจมีการเคลื่อนไหวจากชั้นทางสังคมชั้นหนึ่งหนึ่งไปยังชั้นอื่น ๆ ได้ ทั้งเลื่อนขึ้นและเลื่อนลง

2. ปัจจัยทางสังคม (social factors) ปัจจัยทางสังคมที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคมีมากมาย เช่น กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานภาพในสังคม เป็นต้น

2.1 กลุ่มอ้างอิง (reference group) กลุ่มอ้างอิงของผู้บริโภคคนใด หมายถึง กลุ่มบุคคล ซึ่งผู้บริโภคคนนั้น ยึดถือหรือไม่ยึดถือเอาเป็นแบบอย่างในการบริโภคหรือไม่บริโภคตาม โดยที่ผู้บริโภคคนนั้นจะเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือไม่ก็ได้

2.2 ครอบครัว (family) สมาชิกในครอบครัวหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยพ่อแม่ และลูก สมาชิกแต่ละคนในครอบครัวมีอิทธิพลอย่างสำคัญในพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค และยังมีผลการวิจัยที่ยืนยันว่าครอบครัวเป็นองค์กรซื้อที่สำคัญที่สุดในสังคม

2.3 บทบาทและสถานภาพของบุคคล (role and status) สถานภาพ หมายถึง ฐานะ ตำแหน่งหรือเกียรติยศของบุคคลที่ปรากฏในสังคม ส่วนบทบาท หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่สังคมกำหนดไว้ ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมหลายหน่วย บุคคลทุกคนย่อมมีสถานภาพได้หลายอย่างมาบ้างน้อยบ้าง เช่น เป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูก เป็นรัฐมนตรี เป็นนักการเมือง เป็นปลัดกระทรวง เป็นนายตำรวจ เป็นนายธนาคาร เป็นนักศึกษา ฯลฯ สถานภาพเป็นสิ่งที่สมาชิกในสังคมหนึ่ง ๆ กำหนดขึ้นเป็นบรรทัดฐานสำหรับกระจายอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และสิทธิต่าง ๆ ให้แก่สมาชิก

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (personal factors) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคที่สำคัญ ๆ ได้แก่ อายุ วัฏจักรชีวิตครอบครัว อาชีพ รายได้ รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคลิกภาพและมโนทัศน์ที่มีต่อตนเอง

3.1 อายุ (age) พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อหรือตัดสินใจบริโภคของบุคคลย่อมแปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ขณะอยู่ในวัยทารกหรือวัยเด็ก พ่อแม่จะเป็นผู้ตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มาให้บริโภคเกือบทั้งหมด เมื่ออยู่ในวัยรุ่นบุคคลจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ด้วยตนเองในบางอย่าง โดยเฉพาะเมื่ออยู่ลับหลังพ่อแม่เข้าสู่วัยผู้ใหญ่มีรายได้เป็นของตนเอง อำนาจในการตัดสินใจซื้อจะมีมากที่สุด ต่อเมื่อเข้าสู่วัยชรา ความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ๆ เช่น ญาติพี่น้อง บุตรหลาน จะหวนกลับเข้ามาอิทธิพล ต่อการตัดสินใจซื้ออีก

3.2 วัฏจักรชีวิตครอบครัว (family life cycle) หมายถึง รอบแห่งชีวิตครอบครัว นับตั้งแต่การเริ่มต้นชีวิตครอบครัวไปจบลงที่การสิ้นสุดชีวิตครอบครัว แต่ละช่วงของวัฏจักรชีวิต

ครอบครัวผู้บริโภคจะมีรูปแบบและพฤติกรรมที่ซื้อที่แตกต่างกันออกไป วัฏจักรชีวิตครอบครัวของบุคคล แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

- ระยะที่ยังเป็นหนุ่มสาวและโสดแยกตัวจากบิดามารดาอยู่อย่างอิสระ
- ระยะที่ก้าวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว
- ระยะที่ก่อกำเนิดและเลี้ยงดูบุตร
- ระยะที่บุตรแยกออกไปตั้งครอบครัวใหม่
- ระยะสิ้นสุดชีวิตครอบครัว

3.3 อาชีพ (Occupation) อาชีพของบุคคลจะมีลักษณะเฉพาะบางประการที่ทำให้ต้องบริโภคผลิตภัณฑ์แตกต่างไปจากผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น นักธุรกิจที่ต้องใช้ความคิดอยู่ตลอดเวลา หากขับรถด้วยตนเองอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ทำให้ต้องบริโภคบริการของพนักงานขับรถ พนักงานส่งเอกสารต้องการความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน หากใช้รถยนต์ย่อมบังเกิดความล่าช้า เพราะการจราจรติดขัด จึงต้องบริโภครถจักรยานยนต์ เป็นต้น

3.4 รายได้ส่วนบุคคล (Personal income) รายได้ส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อหรือไม่ซื้อ ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลที่ถูกหักภาษีแล้ว (Disposable income) หลังจากถูกหักภาษี ผู้บริโภคนำเอารายได้ส่วนหนึ่งไปเก็บออมไว้และอีกส่วนหนึ่งไปซื้อผลิตภัณฑ์ อันจำเป็นแก่การครองชีพเรียกว่า Disposable income และรายได้ส่วนนี้เองที่ผู้บริโภคนำไปซื้อสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย

3.5 รูปแบบการดำเนินชีวิต (life styles) รูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลใดหมายถึง พฤติกรรมการใช้ชีวิต ใช้เงิน และใช้เวลา ของบุคคลคนนั้น ซึ่งแสดงออกมาให้ปรากฏซ้ำ ๆ กัน ในลุ่มมิติต่อไปนี้ คือ มิติทางด้านลักษณะประชากรที่ประกอบกันเข้าเป็นตัวคนคนนั้น (demographics) กิจกรรม ที่เขาเข้าไปมีส่วนร่วม (activities) ความสนใจที่เขามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (interest) และความคิดเห็นที่เขามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (opinion) มิติทั้ง 3 อย่างหลังนี้ มักนิยมเรียกว่า AIO Demographics

3.4 ปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่าย

อมรา รอดคารา (2539 อ้างถึงใน พิเชษฐ อัจฉริวงศ์, 2550, น.8 - 9) กล่าวว่า สาเหตุที่อาจก่อให้เกิดการเสียชีวิตและเป็นหนี้สิน คือ ข้าราชการและลูกจ้าง มีค่าใช้จ่ายที่สำคัญ ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นพื้นฐานของการครองชีพ หรือที่เรียกว่า ปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย

2. ค่าใช้จ่ายเพื่อรักษาเกียรติ และ/หรือ ผดุงฐานะทางสังคมของข้าราชการ และ ลูกจ้างแต่ละระดับลดหลั่นกันไปตามแต่มุมมองของแต่ละคน ดังนี้

- 1) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตร และบุคคลอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- 2) ค่ารักษาพยาบาล ทั้งตนเอง และสมาชิกในครอบครัว (ทั้งในส่วนที่สามารถนำไปเบิกจากทางราชการ แต่ต้องรองจ่ายไปก่อน) และส่วนที่เบิกไม่ได้
- 3) ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าภาษีรายได้ ค่าภาษีบำรุงท้องที่ ค่าภาษีรถยนต์
- 4) ค่าใช้จ่ายผู้อยู่ในความอุปการะ เช่น บิดา มารดา หรือญาติพี่น้องที่จะต้องดูแล ทั้งที่เป็นการประจำ หรือเป็นครั้งคราวก็ตาม
- 5) ค่าใช้จ่ายช่วยงานสังคมต่าง ๆ เช่น เงินช่วยเหลืองานศพ งานสมรส งานอุปสมบท งานการกุศลต่าง ๆ ตามเทศกาล เป็นต้น
- 6) ค่าใช้จ่ายบันเทิง เพื่อส่งเสริมฐานะทางสังคมของตนให้โดดเด่นขึ้น นอกจากนั้นยังมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการนี้เพิ่มขึ้น เช่น ค่าเสริมสวย ค่าตัดเย็บเสื้อผ้า เพื่อออกงานสังคม เป็นต้น
- 7) ค่ารับรอง ได้แก่ การรับรองญาติสนิท มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา และ ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น
- 8) ค่าทรัพย์สินเพื่อผดุงฐานะทางสังคม เป็นค่าใช้จ่ายในการผ่อนหนี้สิน เนื่องจากการจัดหาทรัพย์สินเพื่อผดุงฐานะทางสังคม เมื่อไม่สามารถจัดหาได้ด้วยเงินสด ซึ่งย่อมก่อให้เกิดหนี้และภาระค่าใช้จ่ายผูกพันตามมา จะมากหรือน้อยก็แล้วแต่จำนวนหนี้สินที่ก่อไว้ ได้แก่ ค่ารถยนต์ ค่าเครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในบ้าน เช่น ทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า วิทยุทัศน์ ค่าโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น
- 9) ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์

4. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกรมการเงินกลาโหม

4.1 ประวัติความเป็นมา

กิจการทหารของไทยได้เริ่มมีการปฏิรูปทั้งในด้านการฝึกและการจัดให้เป็นแบบตะวันตกมาตั้งแต่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของภัยคุกคามและสภาพของประเทศในขณะนั้น โดยมีการจ้างนายทหารชาวอังกฤษให้เป็นครูฝึกหัดทหารทั้งทหาร ของวังหน้า และวังหลวง ต่อจากนั้นกิจการทหารก็ได้รับการพัฒนาปรับปรุง ให้มีความเจริญก้าวหน้าเรื่อยมาเป็นลำดับ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภายหลังจากการเสด็จประพาสลึงคโปร์และปัตตาเวียใน พ.ศ.2415 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปรับปรุงการทหาร โดยนำแบบอย่างการฝึกทหารที่ชาวยุโรปนำมาฝึกหัดทหารในอาณานิคมของตน มาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมใช้กับประเทศไทย เช่น การจัดแบ่งหน่วยทหารเป็นทหารบกและทหารเรือ การจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์แบบใหม่ ๆ มาใช้ ต่อมาเพื่อรวบรวมราชการทหารบกและทหารเรือซึ่งแต่เดิมแยกกันอยู่นั้นให้มาอยู่ในความบังคับบัญชาและเป็นแบบแผนทางทหารอย่างเดียวกัน จึงได้มี "ประกาศจัดการทหาร" โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้ง กรมยุทธนาธิการ ขึ้นเมื่อ วันที่ 8 เมษายน พ.ศ.2430 เพื่อให้เป็นกรมหัวหน้าและกรมกลางสำหรับบังคับบัญชาราชการ 4 หน่วยงานใหญ่ ได้แก่ กรมทหารบก กรมทหารเรือ กรมใช้จ่าย และกรมยุทธภัณฑ์ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ทรงปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บังคับบัญชาการทั่วไปในกรมทหารทั้งปวง และให้ตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานใหญ่สำหรับช่วยผู้บังคับบัญชาการทั่วไปอีก 4 ตำแหน่ง คือ เจ้าพนักงานใหญ่ผู้ช่วยบัญชาการทหารบก เจ้าพนักงานใหญ่ผู้ช่วยบัญชาการทหารเรือ เจ้าพนักงานใหญ่ผู้บัญชาการยุทธภัณฑ์ และเจ้าพนักงานใหญ่ผู้บัญชาการใช้จ่าย ซึ่งกำหนดให้มีหน้าที่ดังนี้

- “1. ให้จัดการทั้งปวง ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกเงินใช้สอยจ่ายในกรมทหารทั้งปวง
 2. ให้จัดการทั้งปวง ที่เกี่ยวข้องด้วยประมาณราคาของและตรวจตราลดหย่อนเดิมเงินซึ่งจะใช้ในกรมทหาร
 3. ในการทั้งปวงที่กล่าวมานี้ ให้เป็นผู้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาการทั่วไป มีคำสั่งการในกรมตามที่เกี่ยวข้องต้องเบิกต่อกรมอื่น ๆ” และในชั้นต้นของการดำเนินงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกรมทหาร
- “2. ให้เรียกบัญชีเงินรายละเอียดซึ่งได้เบิกใช้การต่าง ๆ ทั้งประจำเดือนแลการจรของกรมทหารนั้น ๆ ในจำนวนปีที่ล่วงมาแล้ว แลที่คิดจะเบิกอีก ต่อไปเป็นประมาณเท่าใด ให้เสร็จในกำหนดที่จะเรียกนั้น แลให้สอบสวนกับเจ้าพนักงานคลัง ณ หอรัษฎากรพิพัฒน์ถูกต้องแล้ว ให้คิดตริตรงลดเงินลงให้น้อยตามสมควรที่จะเป็นได้ให้เสมอเหมือนกันทั่วไป แลให้คิดประมาณเงินที่สำหรับใช้ในราชการกรมทหารต่อไป”

จึงถือได้ว่า กรมใช้จ่ายเป็นต้นกำเนิดของการดำเนินงานทางการเงินในกิจการทหาร อย่างเป็นระบบและมีระเบียบแบบแผน

ต่อจากนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น ตาม "พระราช บัญญัติจัดการกรมยุทธนาธิการ" ลงวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2433 ให้ยกฐานะกรมยุทธนาธิการเดิมขึ้นเป็น กระทรวงยุทธนาธิการ แบ่งกรมและตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ออกเป็น 2 ส่วน โดยตำแหน่งฝ่ายพลเรือน มีเสนาบดีว่าการยุทธนาธิการเป็นประธาน ให้ยกตำแหน่งกรมใช้จ่ายเดิม

มาเป็นกรมไช้จ่ายขึ้น อยู่ในกระทรวงยุติธรรม และให้ตั้งตำแหน่ง เจ้ากรมคลัง กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับการเบิกเงินไช้สอย และที่เกี่ยวข้องด้วยประมาณราคาของและตรวจตรา ลดหย่อนเพิ่มเติมเงิน ซึ่งจะใช้ในการทหารบกทหารเรือทั้งสิ้น โดยได้มีการแบ่งหน้าที่ราชการตาม “กฎกระทรวงยุติธรรม ร.ศ.109 และแก้ไขใหม่ ร.ศ.110” ให้กรมคลังเงิน แบ่งออกเป็น 3 กอง คือ กองทำบัญชี กองเบิกจ่าย และกองตรวจบัญชี สำหรับตำแหน่งฝ่ายทหารนั้น ให้ยกเลิกตำแหน่งผู้บัญชาการทั่วไปและผู้แทน ตลอดจนเจ้าพนักงานใหญ่ทั้ง 4 ตำแหน่ง โดยตั้งตำแหน่งที่จอมพลให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารทรงปฏิบัติหน้าที่บังคับบัญชาราชการในกรมทหารบก กรมทหารเรือ และให้ตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานใหญ่ผู้จัดการทหารบก ทหารเรือขึ้นแทนอีก 2 ตำแหน่ง คือ ผู้บัญชาการทหารบก และผู้บัญชาการทหารเรือ

ในปี พ.ศ.2434 ได้มีการจัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินใหม่ แบ่งออกเป็น 12 กระทรวงตามหน้าที่ให้ชัดเจนขึ้น โดยกระทรวงกลาโหม ไม่ต้องเกี่ยวกับการปกครองทางหัวเมืองอย่างแต่ก่อนคงมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการทหารอย่างเดียว และให้ลดฐานะกระทรวงยุติธรรมลงเป็น กรมยุติธรรม มีหน้าที่เฉพาะที่เกี่ยวกับการทหารบกเท่านั้น ส่วนกรมทหารเรือซึ่งเดิมขึ้นอยู่อยู่กับกระทรวงยุติธรรม ให้โอนมาขึ้นกับ กระทรวงกลาโหม กำหนดหน้าที่และการจัดในกระทรวงกลาโหม แบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ การทหารบก การทหารเรือ และการพลเรือนและบัญชีเงินสำหรับกรมคลังเงินซึ่งเดิมขึ้นอยู่ในกระทรวงยุติธรรม ตาม “พระราชบัญญัติกรมยุติธรรม ร.ศ.111” ให้ยกเป็นกรมขึ้นในกรมยุติธรรม ยังคงมีหน้าที่และตำแหน่งตามเดิม ยกเว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทหารเรือ

ต่อมาในวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ.2437 ได้มี “ประกาศจัดป็นหน้าที่กระทรวงกลาโหมมหาดไทย” ให้เสนาบดีกระทรวงกลาโหมมีหน้าที่เป็นผู้กำกับรักษาการทั้งปวง ที่เกี่ยวข้องกับทหารบกทหารเรือ และให้กรมยุติธรรมไปขึ้นอยู่อยู่กับกระทรวงกลาโหมเช่นเดียวกับกรมทหารเรือ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2438 ได้มีประกาศใช้งบประมาณ ยุทธนาธิการ ร.ศ.114 ให้ยกเลิกกรมคลังเงินยุติธรรมไปรวมอยู่ในเวรกรมกลาโหมกลาง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่ได้ทรงศึกษาวิชาทหารบกจากต่างประเทศ โดยสำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยทหารบกแซนด์เฮิสต์ ทั้งยังทรงรับราชการในกรมทหารราบเบาเดอรัม และค่ายฝึกทหารปืนใหญ่ประเทศอังกฤษ เมื่อเสด็จขึ้น เถลิงถวัลยราชสมบัติ ได้ทรงปรับปรุงกิจการทหารให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามแบบอย่างทหาร ของทวีปยุโรป โดยมี “ประกาศตั้งกระทรวงทหารบกทหารเรือ” ลงวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2453 ให้เลิกกรมยุติธรรมเสีย ให้เสนาบดีกระทรวงกลาโหม เป็นผู้บังคับบัญชาการทหารบกทั่วไป และให้ยกฐานะกรมทหารเรือขึ้นเป็น

กระทรวงทหารเรือ มีเสนาบดีบังคับบัญชาการทหารเรือทั่วไป ดังนั้น กระทรวงกลาโหมในขณะนั้น ก็คือ กระทรวงทหารบก นั่นเอง และใน พ.ศ.2454 ได้มีคำสั่งให้จัดตั้ง กรมปลัดบัญชี ขึ้นอยู่ในกรม ปลัดทัพอกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่ในการเบิกเงิน จ่ายเงิน บัญชีเงิน และหน้าที่งบประมาณของ กระทรวงกลาโหม ซึ่งต่อมาใน พ.ศ.2456 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กรมปลัดบัญชีมีหน้าที่ตรวจตราวาง ระเบียบการเนื่องในการเบิกจ่ายเงิน และทะเบียนที่ดิน ทั้งแนะนำให้ผู้พนักงานคลังเงินหรือบรรดา ผู้ที่มีหน้าที่เบิกจ่ายเงินทั้งปวง ปฏิบัติการในเรื่องเงินให้เป็นระเบียบเรียบร้อยในรัชกาล พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ภาวะทางเศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำ รวมถึงประเทศไทยทำให้ รัฐบาลมีความจำเป็นต้องตัดทอนรายจ่ายของประเทศให้ลดน้อยลง มีการยุบกรมกองและปลด ข้าราชการตำแหน่งต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อภารกิจทหารทำให้ต้องมีการปรับปรุงจัดระเบียบ ราชการใหม่ โดยได้มี “ประกาศรวมกระทรวงทหารเรือเข้ากับกระทรวงกลาโหม” ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ.2479 โปรดเกล้าฯ ให้รวมราชการกระทรวงทหารเรือเข้ากับกระทรวงกลาโหม และ ให้เสนาบดีกระทรวงกลาโหม มีอำนาจบังคับบัญชาราชการได้ ตลอดทั้งทหารบกทหารเรือทั่วไป และ ต่อมาจึงได้ โปรดเกล้าฯ ให้รวมกรมปลัดบัญชีทหารบกกับกรมปลัดบัญชีทหารเรือ เรียกว่า กรมปลัดบัญชี กระทรวงกลาโหม เป็นกรมใหญ่ขึ้นแม่ทัพ ขึ้นตรงต่อเสนาบดี มีหน้าที่ดูแลการเงิน ทั่วไป

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายนพ.ศ.2475 กระทรวง ทหารเรือ ได้ถูกลดฐานะลงเป็นกรมทหารเรือ และทหารเรือบางส่วนซึ่งไปรวมอยู่กับ ทหารบก ก็ ได้กลับมาสังกัด อยู่ในกรมทหารเรือตามเดิมอีก การจัดส่วนราชการกระทรวงกลาโหมตาม “ประกาศจัดระเบียบป้องกันอาณาจักร” ลงวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2475 แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ กองบังคับการกระทรวงกลาโหม กองทัพบก และกรมทหารเรือ โดยกรมปลัดบัญชีขึ้นอยู่ในกอง บังคับการกระทรวงกลาโหม มีเจ้ากรม เป็นผู้บังคับบัญชา ขึ้นตรงต่อปลัดทูลฉลองซึ่งเป็นผู้ บังคับบัญชาและหัวหน้ากองบังคับการ และต่อมาตาม “พระราชบัญญัติจัดระเบียบป้องกัน ราชอาณาจักร พ.ศ.2476” ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2476 มีการเปลี่ยนนามหน่วยและจัดส่วน ราชการกระทรวงกลาโหมใหม่ ให้กรมปลัดบัญชีขึ้นอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงซึ่งมี ปลัดกระทรวง เป็นผู้บังคับบัญชา และเมื่อกิจการของกองทัพบกได้ขยายตัวมากขึ้นกรมปลัดบัญชี จึงได้มีการพิจารณาแยกงานออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายกระทรวงกลาโหม และฝ่ายกองทัพบก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมการแยกงานเบิกจ่ายของกองทัพบกออกจากกรมปลัดบัญชีเช่นเดียวกันกับ การแยกงานเบิกจ่ายของกองทัพอากาศ ซึ่งต่อมาฝ่ายกองทัพบกก็ได้แยกออกไปจัดตั้งเป็น กรมการเงิน ทหารบกขึ้นตรงต่อกองทัพบก เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2481

กระทรวงกลาโหมได้มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดแบ่งหน้าที่ราชการภายในสำนักงานปลัดกระทรวงเพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นอีกหลายครั้ง และต่อมาตามที่ได้ตราไว้ใน “พระราชกฤษฎีกา จัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดกระทรวง ในกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2491” ลงวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ.2491 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ 61 เล่ม 65 วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2491 โดยกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น ไปนั้น กรมปลัดบัญชีซึ่งเป็นส่วนราชการหนึ่งใน สำนักงานปลัดกระทรวง ได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมการเงินกลาโหม ซึ่งเจ้ากรมการเงินกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่เกี่ยวกับการงบประมาณ การเงิน การบัญชี และการที่ดินของกระทรวงกลาโหม จึงได้ใช้ชื่อกรมการเงินกลาโหมนี้ตลอดมา ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2491 จนถึงปัจจุบัน (กรมการเงินกลาโหม, 2559)

4.2 วิสัยทัศน์ และภารกิจ

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรหลักในการบริหารและให้บริการด้านการเงิน การบัญชี การเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญและการควบคุมการใช้จ่ายเงิน ให้มีความถูกต้อง ทันสมัยโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

ภารกิจ มีหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และควบคุมการใช้จ่ายเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานด้านการเงินและบัญชี และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีเจ้ากรมการเงินกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

4.3 การจัดส่วนราชการ

หน่วยงานในสังกัดกรมการเงินกลาโหม มี 8 หน่วย ดังนี้

1. กองกลาง

มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการสารบรรณ การธุรการ การพลาธิการ การขนส่ง การกำลังพล การประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัย การสวัสดิการ ของกรมการเงินกลาโหม และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองกลางเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

2. กองจัดการ

มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็น วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย และแผนการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ของกรมการเงินกลาโหม การศึกษา การพัฒนาระบบราชการของกรมการเงินกลาโหม และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองจัดการเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

3. กองวิทยาการ

มีหน้าที่พิจารณา และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารการเงิน การบัญชี การปรับปรุง แก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง เกี่ยวกับการเงิน และการบัญชีของ กระทรวงกลาโหม รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองวิทยาการเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

4. กองการเงิน

มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการรับจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการบัญชีของ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ดำเนินการเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองการเงินเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

5. กองควบคุมการใช้จ่าย

มีหน้าที่พิจารณา ดำเนินการ ควบคุม และตรวจสอบเกี่ยวกับการเบิกเงิน งบประมาณเงินนอกงบประมาณ เงินงบกลาง เงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จัดทำบัญชีถือจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินค่าจ้างของส่วนราชการที่เบิกเงินตรงต่อกรมการเงินกลาโหม ดำเนินการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างประเทศ ควบคุมการบันทึกฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐ เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในระบบการรักษาพยาบาลจ่ายตรงของข้าราชการ และลูกจ้างประจำ รวมทั้งเสนอความเห็น ชี้แจงปัญหา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองควบคุมการใช้จ่ายเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

6. กองเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ

มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องราวขอรับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ของข้าราชการ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ตรวจสอบและรับรองเวลาราชการตอนเป็นทหาร รับรองสิทธิ และรายได้ของผู้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ดำเนินการจัดทำข้อมูลการเบิกเงิน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ตามโครงการจ่ายตรง ดำเนินการเบิกเงินช่วยเหลือพิเศษ เงินค้ำจ่าย เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและการศึกษาของบุตร รับผิดชอบการบันทึกข้อมูลบุคลากรภาครัฐของผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ การโอนเปลี่ยนแปลงส่วนราชการ ผู้เบิกเบี้ยหวัด บำนาญ งานด้านทะเบียนผู้รับเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จัดทำบัตรประจำตัวผู้รับเงิน เบี้ยหวัด บำนาญ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการกองเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

7. ศูนย์กรรมวิธีข้อมูลทางการเงิน

มีหน้าที่พิจารณา เสนอความเห็น วางแผน อำนวยการประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมการเงิน กลาโหม พัฒนาระบบกรรมวิธีข้อมูล เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน ด้านเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ ของกระทรวงกลาโหม และด้านการเงิน การบัญชี ของส่วนราชการ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กลาโหม และสำนักงานรัฐมนตรี และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการศูนย์ กรรมวิธีข้อมูลทางการเงิน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

8. สำนักงานการเงิน

มีหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารการเงินราชการของ กรมการเงินกลาโหม ให้เป็นไป ตาม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย มีหัวหน้า นายทหารการเงิน เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

4.4 นโยบายการให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด ขึ้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการให้แก่กำลังพล โดย มีหลักเกณฑ์ การให้กู้เงิน ดังนี้

4.4.1 ประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด เรื่อง หลักเกณฑ์ การให้เงินกู้สามัญ และเงินเพื่อเหตุฉุกเฉินแก่สมาชิก มีรายละเอียดดังนี้

เงินกู้สามัญ

- 1) สหกรณ์ ฯ จะให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิก เมื่อได้รับอนุมัติให้เป็นสมาชิก และได้ชำระเงิน ค่าหุ้นรายเดือนแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน
- 2) การส่งคืนเงินกู้สามัญ ให้ส่งชำระได้ไม่เกิน 182 งวด
- 3) วงเงินกู้สามัญและเกณฑ์การถือหุ้น

ระยะเวลา การเป็นสมาชิก	วงเงินกู้ (จำนวนเท่าของเงินได้ รายเดือน)	จำกัดวงเงิน ไม่เกิน (บาท)	ต้องมีทุนเรือนหุ้นสะสม	
			ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 - 25 ของเงินกู้ หักค่าหุ้น จากเงินกู้ (ร้อยละ)	เรียกเก็บค่าหุ้นรายเดือนเพิ่มเติม เป็นงวดรายเดือนตลอดอายุสัญญา เงินกู้ (ร้อยละ)
6 เดือน - 3 ปี	40	1,000,000	10	-
3 ปีขึ้นไป - 5 ปี	72	1,500,000	10	5
5 ปีขึ้นไป - 10 ปี	72	2,000,000	15	5
10 ปีขึ้นไป - 15 ปี	72	2,500,000	15	5
15 ปีขึ้นไป	72	3,000,000	20	5

4) หลักเกณฑ์เพิ่มเติมสำหรับเงินกู้สามัญ

(1) สมาชิกที่กู้เงินสามัญแล้ว ไม่สามารถกู้เงินพิเศษโดยใช้หุ้นค้ำประกันได้อีก ยกเว้นใช้ทุนเรือนหุ้นคงเหลือจากการค้ำประกันเงินกู้สามัญ ค้ำประกันเงินกู้พิเศษสัญญาใหม่ หรือใช้เงินฝากค้ำประกันในอัตราที่สหกรณ์ ฯ กำหนด

(2) สมาชิกที่ส่งเงินกู้สามัญคืนสหกรณ์ ฯ แล้วไม่น้อยกว่า 15 งวด จึงจะมีสิทธิ์ยื่นกู้สามัญใหม่ได้

(3) การปรับเงินกรณียังส่งเงินกู้สามัญคืนไม่ครบ 15 งวด

ก. สมาชิกกู้เงินกับสถาบันการเงินอื่นมาชำระหนี้กับสหกรณ์ ฯ ทั้งหมด หรือบางส่วน จะต้องเสียค่าปรับให้สหกรณ์ ฯ ร้อยละ 2 ของจำนวนหนี้ที่นำมาชำระ โดยไม่รวมดอกเบี้ยจนถึงวันที่ชำระ

ข. สมาชิกที่กู้เงินสามัญและต้องเพิ่มทุนเรือนหุ้น ตามตารางวงเงินกู้สามัญ ข้อ 3 หากนำเงินสดมาชำระหนี้กับสหกรณ์ ฯ ทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้องเสียค่าปรับให้สหกรณ์ ฯ ร้อยละ 2 ของจำนวนหนี้ที่นำมาชำระ โดยไม่รวมดอกเบี้ยจนถึงวันที่ชำระ

เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

1) สหกรณ์ ฯ จะให้เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินแก่สมาชิก เมื่อได้รับอนุมัติให้เป็นสมาชิก และได้ชำระเงินค่าหุ้นรายเดือนแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 เดือน

2) การส่งคืนเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ให้ส่งชำระได้ไม่เกิน 9 งวด

3) สหกรณ์ ฯ ให้เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินแก่สมาชิก 3 เท่าของเงินได้รายเดือน แต่ไม่เกิน 100,000 บาท โดยสมาชิกที่กู้ทุกราย ต้องมีทุนเรือนหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของวงเงินที่ขอกู้

4) สมาชิกผู้กู้ที่มีเงินค่าหุ้น และหรือเงินฝากของตนที่มีอยู่ในสหกรณ์ ฯ ต่ำกว่าเงินกู้ ต้องมีสมาชิกอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ โดยผู้ค้ำประกันมีชั้นยศต่ำกว่าผู้กู้ไม่เกิน 1 ระดับ หรือมีเงินได้รายเดือนไม่ต่ำกว่าผู้กู้

4.4.2 ตามประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้สามัญเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อการศึกษา
- 2) เพื่อการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ และหรืออุปกรณ์ประกอบ
- 3) เพื่อการจัดหาเครื่องมือสื่อสาร และหรืออุปกรณ์ประกอบ
- 4) เพื่อการจัดหาเครื่องปรับอากาศ
- 5) เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- 6) นอกเหนือจาก (1) ถึง (5) ตามที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดและประกาศเป็นครั้งคราว

การให้เงินกู้สามัญตามข้อ 1 ถึง 6 คณะกรรมการดำเนินการจะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้กู้ ค่าของกู้ หลักฐานประกอบค่าของกู้อย่างละเอียดแนบท้ายประกาศ สมาชิกที่ขอกู้ตามวัตถุประสงค์ในข้อ 1 ถึง 6 จะมีสิทธิขอกู้เงินได้ไม่เกินคนละ 100,000 บาทโดยสมาชิกคนหนึ่ง มีสิทธิขอกู้เงินสามัญตามวัตถุประสงค์ในข้อ 1 ได้หนึ่งสัญญา และหรือ 2 ถึง 6 ข้อใด ข้อหนึ่ง หรือทั้ง 5 ข้อรวมกัน ได้อีกหนึ่งสัญญา จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้น โดยไม่มีการหักกลบลบหนี้

4.4.3 ตามระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด ว่าด้วยเงินกู้พิเศษ สำหรับสมาชิก พ.ศ.2556 มีรายละเอียดสรุปดังนี้

การให้เงินกู้พิเศษ ให้เงินกู้แก่สมาชิก 3 ประเภท คือ

- 1) เงินกู้พิเศษประเภทเพื่อชื้อยานพาหนะ
เงินกู้พิเศษเพื่อชื้อยานพาหนะประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ มีความมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกได้มียานพาหนะไว้ใช้งานเอง หรือเพื่อครอบครัว แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ
 - (1) เงินกู้พิเศษเพื่อชื้อรถยนต์ใหม่ ให้กู้ได้ตามราคาชื้อขายจริง แต่ไม่เกิน 1,000,000 บาท
 - (2) เงินกู้พิเศษเพื่อชื้อ หรือแลกเปลี่ยนรถยนต์เก่า ให้กู้ได้ตามราคาชื้อขายจริงแต่ไม่เกิน 600,000 บาท
 - (3) เงินกู้พิเศษเพื่อชื้อรถจักรยานยนต์ ให้กู้ได้ตามราคาชื้อขายจริง แต่ไม่เกิน 50,000 บาท

2) เงินกู้พิเศษประเภทส่งเสริมฐานะความมั่นคงของสมาชิก โดยใช้ทุนเรือนหุ้นและหรือเงินฝากค้ำประกัน

เงินกู้พิเศษประเภทส่งเสริมฐานะความมั่นคงของสมาชิก โดยใช้ทุนเรือนหุ้น และหรือเงินฝากค้ำประกัน มีความมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกหรือครอบครัวนำไปลงทุนประกอบอาชีพให้เกิดประโยชน์ เป็นการเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและความมั่นคงแก่ครอบครัวให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาโดยสมาชิกผู้ขอกู้ กู้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของทุนเรือนหุ้น และหรือเงินฝากค้ำประกัน

3) เงินกู้พิเศษประเภทโครงการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดและประกาศ เป็นครั้งคราว

เงินกู้พิเศษประเภทโครงการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดและประกาศ เป็นครั้งคราว ให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดวงเงินกู้ตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน 800,000 บาท

ทั้งนี้ การให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิกมีเงื่อนไขดังนี้

1) การให้เงินกู้พิเศษแก่สมาชิก จะให้ได้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็น หรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร และเมื่อส่งเงินงวดชำระหนี้เงินทุกประเภท ดอกเบี้ยเงินกู้ รวมทั้งหนี้สินอื่นของสมาชิกรวมกันแล้ว จะมีเงินเดือนคงเหลือไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของเงินได้รายเดือน เว้นแต่กรณีกู้เงินกู้พิเศษ โดยใช้เงินฝากที่สมาชิกมีอยู่ในสหกรณ์เป็นหลักประกัน

2) การให้เงินกู้พิเศษ ผู้กู้ต้องทำหนังสือกู้และสมาชิกผู้ค้ำประกัน (ถ้ามี) ต้องทำหนังสือ ค้ำประกัน หรือวางหลักประกันให้ไว้ต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนด

จะเห็นได้ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้มีการช่วยเหลือกำลังพล โดยการให้กู้ยืมหลายประเภท และในจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง กำลังพลจึงใช้สิทธิในการกู้ยืมเงิน เพื่อนำเงินมาใช้จ่าย ในการดำรงชีพ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด เพื่อใช้สิทธิในการฝากเงินดอกเบี้ยสูง อีกทั้งยินยอมให้หักเงินค่าหุ้นรายเดือน เนื่องจากถือเป็นการออมอีกทางหนึ่ง ซึ่งได้ดอกเบี้ยสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไพรัช วิรุฬห์ญาณ (2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเป็นหนี้ของกำลังพลนายทหารชั้นประทวน ว่ามีสาเหตุ ดังนี้ 1) หนี้สินเกิดจากการใช้จ่ายในครอบครัวส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปและไม่มีรายได้ ต้องพึ่งพาอาศัยหัวหน้าครอบครัว คือ ตัวยนายทหารประทวน 2) หนี้สินเกิดจากซื้อสินค้าเงินผ่อน ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ และยานพาหนะ เป็นต้น มีความอยากได้สิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน ทั้งที่มีรายได้ไม่พอ จึงจำเป็นต้องซื้อ โดยการผ่อนชำระ 3) หนี้สินเกิดจากการซื้อบ้านและที่ดินกำลังพลส่วนใหญ่อาศัยบ้านพักของทางราชการ ตั้งแต่เริ่มรับราชการ เมื่อกองทัพบกมินนโยบายต้องการให้กำลังพลมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุราชการ จึงได้จัดทำโครงการให้กำลังพลซื้อบ้านและที่ดิน โดยให้กู้ยืมเงินจากโครงการเคหะสงเคราะห์ หรือ โครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของราชการ 4) หนี้สินเกิดจากการจัดงานแต่งงานเมื่อกำลังพลเข้ารับราชการได้ประมาณระยะหนึ่ง ก็จะมีคู่ครอง ซึ่งต่างจังหวัดตามชนบท หญิงสาวที่ได้คู่ครองเป็นข้าราชการถือว่ามิดน้ำมีตา การจัดงานแต่งงานก็ต้องค่อนข้างใหญ่โต มีการจัดเลี้ยงกันประมาณ 3 วัน คือก่อนวันงาน วันงาน และหลังวันงาน ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงจึงสูง จำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงาน 5) หนี้สินเกิดจากการศึกษาของบุตรเมื่อใกล้เวลาเปิดเทอมจะต้องมีรายจ่ายที่ค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ค่ากระเป๋าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน รวมถึงค่าเรียนพิเศษ ซึ่งปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าอยากให้ลูกเรียนเก่ง เรียนทันเพื่อน ก็ต้องเรียนพิเศษ และถ้าอยากให้ลูกเก่งคอมพิวเตอร์ก็ต้องซื้อ เครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้ลูกได้ซ้อมมือที่บ้าน 6) หนี้สินเกิดจากการกู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในระบบและ นอกกระบบ การกู้ยืมเงินในระบบมีเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการผู้น้อยได้ประกอบอาชีพพิเศษ แต่ในทางกลับกัน ถ้ากำลังพลที่กู้เงินแล้วกลับมาไปใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่จำเป็น ก็จะกลับทำให้เป็นหนี้สินเพิ่มขึ้น ส่วนการกู้เงินนอกกระบบคือ การกู้ที่ทำกันเองระหว่างผู้กู้และผู้ให้ ผู้ให้กู้หวังเก็งกำไรจากการให้กู้เงิน จึงคิดดอกเบี้ยในอัตราสูง เพราะอัตราเสี่ยงในการสูญเงินค่อนข้างสูง แต่กำลังพลนายทหารประทวนก็ยังคงต้องพึ่งบริการเงินกู้นอกกระบบ ทั้ง ๆ ที่ต้องเสียดอกเบี้ยสูง เพราะจำเป็นต้องใช้เงินเร่งด่วน

พิเชษฐ อัจฉฤทธิ์รงค์, พ.อ. (2550) ได้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินของนายทหารประทวน กองพลพัฒนาที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพหนี้สินทั้งในระบบและนอกกระบบ ของนายทหารประทวนจำนวน 297 นาย มีหนี้สินในระบบ ร้อยละ 94.3 และมีหนี้สินนอกระบบที่เกิดจากการกู้เงินสถาบันการเงินอื่น เช่น ไฟแนนซ์ บัตรเครดิต เป็นต้น ชำระค่าปัจจัยดำรงชีวิต (อุปกรณ์อำนวยความสะดวก) กู้เงินจากเจ้าหนี้เงินกู้ดอกเบี้ยสูงและกู้เงินธนาคารพาณิชย์ที่ไม่ใช่

ของรัฐ ส่วนใหญ่มีหนี้สินรวม 350,000 บาท ขึ้นไป ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดหนี้สิน คือ มีเงินได้รายเดือนหลังจากหักหนี้สินต่าง ๆ น้อย เนื่องจาก มีความต้องการปัจจัยการดำรงชีวิต เช่น ที่ดิน บ้านพักอาศัย รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ ซึ่งแต่ละคนมีเกือบทุกรายการ และส่วนใหญ่ซื้อในระบบเงินผ่อน ทั้งยังมีพฤติกรรมส่วนบุคคลในการสูบบุหรี่ ดื่มสุราหรือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เล่นการพนันหรือเสี่ยงโชค (ห่วยบนดิน - ใต้ดิน) ค่าใช้จ่ายในการร่วมงานสังคมหรือการกุศล ค่าใช้จ่ายสำหรับการไปพักผ่อน หรือ ไปหาความสำราญนอกบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ มักเอาอย่างเพื่อนบ้าน โดยไม่คำนึงถึงความพอเพียง ผลกระทบที่เกิดจากหนี้สินในการปฏิบัติงานพบว่า ทำให้สมาธิในการทำงานลดลงถูกเหยียดหยาม และเสื่อมเสียเกียรติ ขาดความมั่นใจหรือบั่นทอนกำลังใจในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาขาดความไว้วางใจ เกิดความวิตกกังวลและเกิดความเครียด ขาดความเชื่อถือในสังคม และเกิดการทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว เพิ่มขึ้นตามลำดับแนวทางในการแก้ปัญหาหนี้สินในการปฏิบัติงาน สามารถแบ่งแนวทางแก้ปัญหาหนี้สินเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และพัฒนา ด้านการเงิน และด้านกำลังพล

สราวุธ สายมงคล, พ.อ. (2550) ได้ศึกษาปัจจัยของภาระหนี้สินของนายทหารประทวนสังกัดกรมยุทธศึกษาทหารบก เพื่อหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการนายทหารประทวน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ทำให้มีหนี้สินจากสาเหตุเรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ ค่าใช้จ่ายในครอบครัว การใช้หนี้เงินกู้ ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล (ในส่วนของเบิกไม่ได้) ค่าเช่าซื้อบ้านและอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี เป็นกลุ่มที่มีหนี้สินมากที่สุดในทุกด้าน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวส่วนใหญ่มีบุตรที่อยู่ในวัยเรียนมีการศึกษาระดับมัธยม และมีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาหนี้สินนั้น กลุ่มตัวอย่าง มีความเห็นด้วยกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมของกำลังพล การมีนโยบายชัดเจน การจงใจในการทำงาน และมาตรการควบคุม

สุวิทย์ จิรชานนท์, พ.อ. (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินจากแหล่งเงินนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวน สังกัดกรมข่าวทหารบก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินนอกระบบ และศึกษาพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน ผลการศึกษาพบว่า ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมส่วนใหญ่ยังมีภาระหนี้สินจากการกู้เงินนอกระบบ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินจากแหล่งเงินนอกระบบ พบว่า มีหลักประกันเงินกู้ไม่เพียงพอต่อจำนวนเงินที่ต้องการกู้จากแหล่งเงินกู้ในระบบ โดยเงินเดือนและหลักประกันเงินกู้มีจำนวนน้อย และสาเหตุหลักที่ทำให้กู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบมากที่สุด คือ ความต้องการเงินหมุนเวียนในการชำระหนี้สินรายอื่น โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการกู้เนื่องจากต้องการใช้จ่ายในครอบครัวและชำระหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินค้าเงินผ่อน

ชวนิตย์ มั่นคง, พ.อ. (2550) ได้ศึกษาภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัด กองทัพน้อยที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า มีหนี้สิน 100,001 - 150,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.19 ส่วนใหญ่เกิดจากการกู้ยืม 2 ทาง คือ 1) การกู้เงินจากสวัสดิการของหน่วย ซึ่งจะถูกหักจาก บัญชีเงิน ได้รายเดือนทุกเดือน เช่น เงินกู้ อทบ., เงินกู้ อทบ.พิเศษ, เงินกู้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ และ 2) การกู้เงินจากธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่น เช่น ไฟแนนซ์ บัตรเครดิต เป็นต้น และคู่สมรสของ นายทหารชั้นประทวน ไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 34.54 สาเหตุของภาระหนี้สินที่มีอยู่นั้นเกิดจาก ความต้องการ 2 ทาง คือ 1) ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ต้องการมีความเท่าเทียมใน สังคม ต้องการให้ตนเองและครอบครัวอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างสง่างาม ไม่น้อยหน้าบุคคลหรือ ครอบครัวอื่น สังเกตได้จากครอบครัวส่วนใหญ่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นครบทุก รายการ ไม่ว่าจะเป็น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเสียง/อุปกรณ์ เพื่อความ บันเทิง เครื่องอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในครัวเรือน เครื่องคอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์บ้านหรือ โทรศัพท์มือถือ และ 2) ความต้องการทางด้านพฤติกรรมส่วนบุคคลและครอบครัว ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับ แต่ละครอบครัว ดังเห็นได้จากการที่นายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่นิยมสูบบุหรี่โดยสูบบุหรี่ ปริมาณรวมโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ซองต่อวัน หรือมากกว่า 5 ซองต่อสัปดาห์ ส่วนการดื่มสุราหรือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ นายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่ดื่มบ้างในบางโอกาส สำหรับภาระหนี้สินที่ มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่ และด้านอื่น ๆ ข้อเสนอแนะ เห็นควร ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ของกองทัพน้อยที่ 1 ที่ให้มีการพัฒนา อบรมกำลังพล และครอบครัว ให้มีความรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการวางแผนการใช้จ่าย เช่น การทำบัญชีครัวเรือน การรณรงค์เรื่องการประหยัด การรู้จักอดออม ลดความฟุ้งเฟ้อตามกระแส สังคม รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ครอบครัวเพิ่มเติมอีกทางหนึ่ง เป็นต้น

วิวัฒน์ บุญทาปิ่น, จำปีตำรวจ. (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินของ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแม่ออน อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุของการเกิด หนี้ค้างชำระมาจาก 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ 1) ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยที่เกิดจากตัว ลูกหนี้เอง ได้แก่ การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การทำการค้า เกินตัว การเจ็บป่วยการได้รับอุบัติเหตุและมีการใช้จ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้นในครอบครัว มีหนี้สินเกินตัว ถูกดำเนินคดี หรือรวมหนี้ไว้แล้วชำระหนี้ที่เดียว โดยยอมเสียดอกเบี้ยปรับ และ 2) ปัจจัยภายนอก คือ ปัจจัยที่ลูกหนี้ไม่สามารถควบคุมได้ หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อ การชำระหนี้ของลูกหนี้ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วยภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย ของรัฐบาล และการเกิดอุบัติเหตุ

เรื่องพงษ์ วงษ์ศรีสุข, พ.อ. (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกรมทหารม้าที่ 6 ผลการศึกษาพบว่าสภาพหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน มีจำนวนหนี้สินตั้งแต่ 500,001 บาทขึ้นไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นจำนวนหนี้ที่ค่อนข้างมาก ส่วนสาเหตุ ที่ก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน ได้แก่ มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครอบครัวเป็นจำนวนมาก ไม่มีรายได้เสริม คู่สมรสไม่มีงานทำ มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ มีการออมในครัวเรือนน้อย รายได้ของกำลังพลและครอบครัวไม่สอดคล้องเพียงพอกับค่าครองชีพในแต่ละเดือน และมีรายจ่ายที่จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภค รวมถึงการผ่อนชำระสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การนอกรบ้าน งานเลี้ยงสังสรรค์ และงานสังคมต่าง ๆ มากเกินไป

เกียรติสกุล จันทนา, พ.อ. (2556) ได้ศึกษาภาวะหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกรมทหารม้าที่ 4 รักษาพระองค์ ผลการศึกษาพบว่า นายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่ไม่มีรายได้อื่น หรือรายได้เสริมต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายมากทั้งที่จำเป็นและไม่จำเป็น ทำให้เกิดภาวะหนี้สินโดยระดับชั้นยศ อายุ ระยะเวลารับราชการถึงปัจจุบัน สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน เป็นปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านรายได้ที่มีผลต่อภาวะหนี้สิน โดยมีปัจจัยด้านรายจ่าย และพฤติกรรมการออมของครอบครัวที่มีผล ต่อภาวะหนี้สินด้วยเช่นเดียวกัน

ปิยวรรณ มหาชนันท์, พ.อ.หญิง (2556) ได้ศึกษาสภาพหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมการเงินทหารบก ผลการศึกษาพบว่า นายทหารชั้นประทวนส่วนใหญ่มีหนี้สินจากโครงการช่วยเหลือสวัสดิการต่าง ๆ ของกองทัพบก เช่น หนี้สหกรณ์ออมทรัพย์สำนักเลขาธิการกองทัพบก หนี้จากการกู้ยืมการออมทรัพย์ข้าราชการกองทัพบก (อทพ.) เป็นต้น และพบว่า ปัจจัยการดำรงชีวิตด้านค่านิยมและพฤติกรรมส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ต่อสภาพหนี้สินสาเหตุของการเกิดภาวะหนี้สิน เนื่องจากกำลังพลยังมีค่านิยมและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่ก่อให้เกิดหนี้สิน เช่น กำลังพลยังมีค่านิยมและพฤติกรรมในการบริโภคของใช้ที่มีราคาแพง มีพฤติกรรมการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย พฤติกรรมการดื่มสุราและสูบบุหรี่ บางรายมีหนี้สินที่เกิดจากการกู้เงินจากโครงการช่วยเหลือสวัสดิการต่าง ๆ ของกองทัพบก แล้วนำเงินที่กู้ได้มาให้ผู้อื่นกู้ต่อแล้วถูกโกง จึงทำให้ปัญหาหนี้สินของกำลังพล ยังวนเวียนไม่จบสิ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาง โดยมามีวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการที่ทำงานในกรมการเงินกลาง ที่มีภาระหนี้สิน จำนวน 219 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือมีความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 142 ตัวอย่าง สูตรที่ใช้คำนวณ เป็นดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง

แทนค่า

$$n = \frac{219}{1+219(0.05)^2}$$
$$= 141.52$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษา = 142 ตัวอย่าง

1.2.2 การเลือกตัวอย่าง

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จากขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 142 ตัวอย่างนั้น สำหรับการศึกษารุ่นนี้ ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1) การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามการจัดสรรแบบสัดส่วน (Proportional Allocation) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้นยศ} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและตัวอย่าง

ชั้นยศ	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
พ.อ.(พ.), น.อ.(พ.), น.อ.(พ.) ขึ้นไป	22	14
พ.ต., น.ต., น.ต. - พ.อ., น.อ., น.อ.	68	44
ร.ต., ร.ต., ร.ต. - ร.อ., ร.อ., ร.อ.	36	24
จ.ส.ต., พ.จ.ต., พ.อ.ต. - จ.ส.อ., พ.จ.อ., พ.อ.อ.	54	35
ส.ต., จ.ต., จ.ต. - ส.อ., จ.อ., จ.อ.	39	25
รวม	219	142

2) วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการคำนึงถึงความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการแต่ละชั้นยศ ซึ่งเป็นข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารุ่นนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะและการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

2.1 ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพคู่สมรส ที่พักอาศัย จำนวนบุตร และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน เป็นคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 ภาระหนี้สิน เป็นคำถามเกี่ยวกับภาระหนี้สิน ซึ่งประกอบไปด้วย หนี้สินภายในหน่วยงาน หนี้สินภายนอกหน่วยงาน หนี้สินนอกระบบ และหนี้สินบัตรเครดิต มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุจำนวนเงินและวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินแต่ละประเภท

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ด้านค่านิยม และด้านพฤติกรรม เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย เป็นคำถามเกี่ยวกับรายได้รายเดือน และรายจ่ายในครอบครัว มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุจำนวนเงิน

3.2 ปัจจัยด้านค่านิยม และด้านพฤติกรรม เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านค่านิยม ได้แก่ การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน การเลี้ยงรับรอง การไปร่วมงานทางสังคม ต้องการการยอมรับในสังคม การพบปะสังสรรค์ และการซื้อของใช้ยี่ห้อดัง ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรม ได้แก่ การตัดสินใจ ซื้อของ การซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย การซื้อเทคโนโลยีใหม่ๆ การชอบรับประทานอาหารนอกบ้าน การพักผ่อนหย่อนใจ และการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เป็นคำถามปลายปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยในแต่ละข้อมีให้เลือก 5 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนเปรียบเทียบได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน เป็นคำถามปลายปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น โดยในแต่ละข้อมีให้เลือก 5 คำตอบ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนเปรียบเทียบได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็น	คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

2.2 การตรวจสอบคุณภาพ

การตรวจสอบแบบสอบถามก่อนการนำไปใช้ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จากนั้นได้นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิของวิทยาลัยการทัพบก เพื่อตรวจสอบความชัดเจนและความเหมาะสมของข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

2. ความเชื่อมั่น ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับประชากรของแต่ละชั้นยศ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 นาย เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านค่านิยมและปัจจัยด้านพฤติกรรม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) โดยใช้เกณฑ์ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.70 ซึ่งมีผลการทดสอบดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ปัจจัยด้านค่านิยมและ ปัจจัยด้านพฤติกรรม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
การซื้อด้วยเงินผ่อน	27.87	41.43	0.40	0.82
การเลี้ยงรับรอง	27.77	37.36	0.66	0.80
การร่วมงานทางสังคม	27.30	43.94	0.15	0.84
การยอมรับในสังคม	28.43	38.88	0.72	0.80
การพบปะสังสรรค์	28.13	37.64	0.66	0.80

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านค่านิยมและ ปัจจัยด้านพฤติกรรม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
การซื้อของใช้ยี่ห้อดัง	28.40	37.63	0.64	0.80
การตัดสินใจซื้อของ	27.80	38.58	0.52	0.81
การซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย	28.20	36.58	0.61	0.81
เทคโนโลยีใหม่ๆ	28.73	39.51	0.53	0.81
พฤติกรรมการบริโภค	27.57	39.84	0.54	0.81
การพักผ่อนหย่อนใจ	27.87	38.88	0.57	0.81
วางแผนการใช้จ่ายเงิน	27.07	44.13	0.04	0.86
Cronbach's Alpha = 0.83				
N of cases = 30		N of Items = 12		

จากตารางที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีของครอนบาค จากประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง ค่า Cronbach's Alpha ของปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.83 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวม ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้ดำเนินการประสานขอความร่วมมือผ่านผู้อำนวยการของแต่ละกอง โดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการแต่ละชั้นยศ ซึ่งเป็นข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ตั้งแต่วันที่ 4 ถึง 15 กรกฎาคม 2559 และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 142 นาย คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามทั้งหมด ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เรียบร้อย และถูกต้อง แม่นยำ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science for Window) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบไปด้วย หนี้สินภายในหน่วยงาน หนี้สินภายนอกหน่วยงาน หนี้สินนอกระบบ และหนี้สินบัตรเครดิต โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$)

4.3 การเปรียบเทียบภาวะหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) รวมถึงการทดสอบสมมติฐาน ด้วยวิธีทดสอบค่าที (t-test) และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One - Way Analysis of Variance (One - Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวน (Test of Homogeneity of Variances) โดยใช้ Levene Statistic และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Multiple Comparison) โดยใช้ค่าของตัวทดสอบ Scheffe สำหรับกรณีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน หรือค่าของตัวทดสอบ Tamhane สำหรับกรณีความแปรปรวนแตกต่างกัน

4.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาวะหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S. D.$) และแปลงเป็นระดับความคิดเห็น โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลแต่ละช่วงคะแนนเฉลี่ย จากสูตรดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับคะแนนเฉลี่ย} &= (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5-1)/5 \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยได้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4.2 การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาง” ผู้ศึกษาแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นขั้นตอน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ที่ตรงกันในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

$S.D.$ หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

n หมายถึง จำนวนของตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์

t หมายถึง ค่าสถิติ t ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

F หมายถึง ค่าสถิติ F ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

p หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ

สมมติฐาน

\hat{Y} หมายถึง ค่าประมาณหรือค่าทำนายของตัวแปรตาม

B หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณของตัวแปรอิสระ

$Beta$ หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานแสดงถึงน้ำหนักของความสำคัญหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตาม

R หมายถึง ค่าที่แสดงระดับของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม ซึ่งเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์พหุคูณ

R Square หมายถึง ค่าที่แสดงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม

R Square Adjusted หมายถึง ค่า R Square ที่ปรับแก้แล้ว

Std. Error of the Estimate หมายถึง ค่าที่แสดงระดับของความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการใช้ตัวแปรอิสระทั้งหมดมาพยากรณ์ตัวแปรตาม

* หมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลางใหม่ จำแนกตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลางใหม่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส อาชีพของกลุ่มสมรส ที่พักอาศัย จำนวนบุตร และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	50	35.21
หญิง	92	64.79
รวม	142	100
อายุ		
21 - 30 ปี	24	16.90
31 - 40 ปี	35	24.65
41 - 50 ปี	43	30.28
51 ปีขึ้นไป	40	28.17
รวม	142	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับชั้นยศ		
พ.อ.(พ.), น.อ.(พ.)(ร.น.), น.อ.(พ.) ขึ้นไป	14	9.86
พ.ต., น.ต.(ร.น.), น.ต.-พ.อ., น.อ.(ร.น.), น.อ.	44	30.99
ร.ต., ร.ต.(ร.น.), ร.ต.-ร.อ., ร.อ.(ร.น.), ร.อ.	24	16.90
จ.ส.ต., พ.จ.ต., พ.อ.ต.-จ.ส.อ., พ.จ.อ., พ.อ.อ.	35	24.65
ส.ต., จ.ต., จ.ต.-ส.อ., จ.อ., จ.อ.	25	17.60
รวม	142	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	28.87
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	74	52.11
สูงกว่าปริญญาตรี	27	19.02
รวม	142	100
สถานภาพการสมรส		
โสด	52	36.62
สมรส	79	55.63
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	9	6.34
หม้าย	2	1.41
รวม	142	100
อาชีพของกลุ่มสมรส		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	10	12.66
ข้าราชการ/ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ	40	50.63
ทำงานบริษัท/ภาคเอกชน	16	20.25
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	5	6.33
อื่น ๆ	8	10.13
รวม	79	100

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พักอาศัย		
บ้านพักของทางราชการ	78	54.93
บ้านเช่า แต่ไม่ได้เบิกค่าเช่าตามสิทธิ	2	1.41
บ้านส่วนตัว (เป็นของตนเอง)	50	35.21
อยู่อาศัยกับบิดามารดา หรือญาติพี่น้อง	12	8.45
รวม	142	100
จำนวนบุตร		
ไม่มีบุตร	64	45.07
1 คน	45	31.69
2 คน	32	22.54
3 คนหรือมากกว่า	1	0.70
รวม	142	100
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
1 คน	19	13.38
2 คน	26	18.31
3 คน	41	28.87
4 คน	38	26.76
5 คนหรือมากกว่า	18	12.68
รวม	142	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 92 นาย คิดเป็นร้อยละ 64.79 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 50 นาย คิดเป็นร้อยละ 35.21
2. อายุ กลุ่มตัวอย่างอายุ 41 - 50 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 43 นาย คิดเป็นร้อยละ 30.28 รองลงมา มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 40 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.17 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน น้อยสุด คือ 24 นาย คิดเป็นร้อยละ 16.90

3. ระดับชั้นยศ กลุ่มตัวอย่างระดับชั้นยศ พ.ต., น.ต.(ร.น.), น.ต.-พ.อ., น.อ.(ร.น.), น.อ. มีจำนวนมากที่สุด คือ 44 นาย คิดเป็นร้อยละ 30.99 รองลงมาเป็นระดับชั้นยศ จ.ส.ต., พ.จ.ต., พ.อ.ต.-จ.ส.อ., พ.จ.อ., พ.อ.อ. จำนวน 35 นาย คิดเป็นร้อยละ 24.65 ส่วนกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นยศ พ.อ.(พ.), น.อ.(พ.)(ร.น.), น.อ.(พ.) ขึ้นไป มีจำนวนน้อยสุด คือ 14 นาย คิดเป็นร้อยละ 9.86

4. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 74 นาย คิดเป็นร้อยละ 52.11 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 41 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.87 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยสุด คือ 27 นาย คิดเป็นร้อยละ 19.02

5. สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพการสมรสเป็นสมรส จำนวน 79 นาย คิดเป็นร้อยละ 55.63 รองลงมามีสถานภาพการสมรสเป็นโสด จำนวน 52 นาย คิดเป็นร้อยละ 36.62 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสเป็นหม้าย มีจำนวนน้อยสุด คือ 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.41

6. อาชีพของกลุ่มสมรส กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วส่วนใหญ่กลุ่มสมรสมีอาชีพข้าราชการหรือทำงานในภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 40 นาย คิดเป็นร้อยละ 50.63 รองลงมา กลุ่มสมรสมีอาชีพทำงานบริษัทหรือในภาคเอกชน จำนวน 16 นาย คิดเป็นร้อยละ 20.25 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย มีจำนวนน้อยสุด คือ 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 6.33

7. ที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านพักของทางราชการ จำนวน 78 นาย คิดเป็นร้อยละ 54.93 รองลงมาคือพักอาศัยบ้านส่วนตัว ซึ่งเป็นของตนเอง จำนวน 50 นาย คิดเป็นร้อยละ 35.21 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยบ้านเช่า มีจำนวนน้อยสุด คือ 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.41

8. จำนวนบุตร กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีจำนวนมากที่สุด คือ 64 นาย คิดเป็นร้อยละ 45.07 รองลงมา คือ มีบุตร 1 คน จำนวน 45 นาย คิดเป็นร้อยละ 31.69 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 3 คนหรือมากกว่า มีจำนวนน้อยสุด คือ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 0.70

9. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 41 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.87 รองลงมาคือ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน จำนวน 38 นาย คิดเป็นร้อยละ 26.76 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนหรือมากกว่า มีจำนวนน้อยสุด คือ 18 นาย คิดเป็นร้อยละ 12.68

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์จากค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ภาวะหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง

ภาวะหนี้สิน	n (คน)	%	\bar{X} (พันบาท)	S. D. (พันบาท)	ค่าน้อยสุด (พันบาท)	ค่ามากที่สุด (พันบาท)
1. หนี้สินภายในอย่างเดียว	32	22.54	615.27	312.09	26.00	1,500.00
2. หนี้สินภายนอกอย่างเดียว	3	2.11	370.00	278.75	60.00	600.00
3. หนี้สินนอกระบบอย่างเดียว	1	0.70	100.00	-	100.00	100.00
4. หนี้บัตรเครดิตอย่างเดียว	40	28.17	7.35	7.30	2.00	30.00
5. หนี้ภายในและภายนอก	4	2.82	932.50	278.25	600.00	1,260.00
6. หนี้ภายในและนอกระบบ	3	2.11	550.33	491.37	220.00	1,115.00
7. หนี้ภายในและหนี้บัตรเครดิต	33	23.24	711.53	364.48	52.00	1,905.00
8. หนี้ภายนอกและนอกระบบ	-	-	-	-	-	-
9. หนี้ภายนอกและหนี้บัตรเครดิต	3	2.11	633.33	327.88	385.00	1,005.00
10. หนี้นอกระบบและหนี้บัตรเครดิต	-	-	-	-	-	-
11. หนี้สินภายใน ภายนอก และนอกระบบ	3	2.11	716.17	745.32	16.50	1,500.00
12. หนี้สินภายใน ภายนอก และบัตรเครดิต	11	7.75	732.44	471.71	81.00	1,505.00
13. หนี้สินภายใน นอกระบบ และบัตรเครดิต	4	2.82	787.32	324.35	301.00	960.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ภาระหนี้สิน	n (คน)	%	\bar{X} (พันบาท)	S. D. (พันบาท)	ค่าน้อยสุด (พันบาท)	ค่ามากที่สุด (พันบาท)
14. หนี้สินภายนอก นอก ระบบ และบัตรเครดิต	-	-	-	-	-	-
15. หนี้สินภายใน ภายนอก นอกระบบ และบัตรเครดิต	5	3.52	1,454.90	627.47	561.00	2,270.00
รวม	142	100.00	511.15	475.06	2.00	2,270.00

ตารางที่ 4.3 วัตถุประสงค์การมีหนี้สินภายในหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 95)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์หนี้สินภายในหน่วยงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ซื้อที่อยู่อาศัย	31	32.63
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	22	23.16
ซื้อยานพาหนะ	34	35.79
ซ่อมแซมยานพาหนะ	5	5.26
ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า	11	11.58
ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว	5	5.26
ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	36	37.89
อื่น ๆ	21	22.11
- ซื้อที่อยู่อาศัย		
บ้าน	26	27.37
คอนโดมิเนียม	3	3.16
ทาวน์เฮาส์	2	2.11

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ซื้อมอเตอร์ไซด์	30	31.58
รถจักรยานยนต์	3	3.16
ทั้ง 2 อย่าง	1	1.05
- ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า		
เครื่องปรับอากาศ	4	4.21
โทรทัศน์	3	3.16
เครื่องปรับอากาศและตู้เย็น	3	3.16
โทรทัศน์และตู้เย็น	1	1.05
- ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว		
ร้านอาหาร	2	2.11
ร้านขายของ	2	2.11
ร้านปักผ้า	1	1.05
- อื่น ๆ		
ซื้อที่ดิน	2	2.11
ต่อเติมบ้าน และซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	1	1.05
ซื้ออุปกรณ์ช่าง	1	1.05
ใช้เพื่อการศึกษา	2	2.11

จากตารางที่ 4.3 พบว่า วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน ใช้เงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมากที่สุด จำนวน 36 นาย คิดเป็นร้อยละ 37.89 รองลงมาเพื่อซื้อมอเตอร์ไซด์จำนวน 34 นาย คิดเป็นร้อยละ 35.79 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินภายในหน่วยงานเพื่อซ่อมแซมยานพาหนะและเพื่อลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนน้อยสุด คือกลุ่มละ 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 5.26

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ใช้เงินเพื่อซื้อบ้านมากที่สุด จำนวน 26 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.37 รองลงมาเพื่อซื้อคอนโดมิเนียมจำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.16 ส่วนเพื่อซื้อทาวน์เฮาส์ มีจำนวนน้อยสุด คือ 2 นาย คิดเป็นร้อยละ

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน เพื่อซื้อยานพาหนะ ใช้เงินเพื่อซื้อรถยนต์มากที่สุด จำนวน 30 นาย คิดเป็นร้อยละ 31.58 รองลงมาเพื่อซื้อรถจักรยานยนต์ จำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.16 ส่วนซื้อทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ มีจำนวนน้อยสุด คือ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.05

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน เพื่อซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้าใช้เงินเพื่อซื้อเครื่องปรับอากาศ มีจำนวนมากที่สุด คือ 4 นาย คิดเป็นร้อยละ 4.21 รองลงมาเพื่อซื้อโทรทัศน์ และเครื่องปรับอากาศพร้อมทั้งตู้เย็น กลุ่มละจำนวน 3 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.16 ส่วนเพื่อซื้อโทรทัศน์พร้อมทั้งตู้เย็น มีจำนวนน้อยสุด คือ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.05

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน เพื่อลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เงินลงทุนทำร้านอาหารและร้านขายของ มีจำนวนมากที่สุด คือกลุ่มละ 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 2.11 รองลงมาลงทุนทำร้านปักผ้า จำนวน 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.05

5. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายในหน่วยงาน เพื่อเหตุผลอื่น ๆ ใช้เงินเพื่อซื้อที่ดินและใช้เพื่อการศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คือกลุ่มละ 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 2.11 รองลงมาเพื่อต่อเติมบ้านรวมทั้งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค และเพื่อซื้ออุปกรณ์ช่าง จำนวนกลุ่มละ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.05

ตารางที่ 4.4 วัตถุประสงค์การมีหนี้สินภายนอกหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง (n = 29)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์หนี้สินภายนอกหน่วยงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ซื้อที่อยู่อาศัย	6	20.69
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	6	20.69
ซื้อยานพาหนะ	7	24.14
ซ่อมแซมยานพาหนะ	6	20.69
ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า	2	6.90
ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว	1	3.45
ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	17	58.62
อื่น ๆ	8	27.59

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ซื้อที่อยู่อาศัย		
บ้าน	5	17.24
คอนโดมิเนียม	1	3.45
- ซื้อยานพาหนะ		
รถยนต์	6	20.69
รถจักรยานยนต์	1	3.45
- ซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า		
โทรทัศน์และตู้เย็น	2	6.90
- ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว		
ร้านอาหาร	1	3.45
- อื่น ๆ		
ใช้ชำระหนี้ กยศ.	2	6.90
ใช้ชำระหนี้	1	3.45
ใช้ชำระหนี้แทนผู้อื่น	1	3.45
ใช้เพื่อการศึกษา	1	3.45

จากตารางที่ 4.4 พบว่า วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน ใช้เงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมากที่สุด จำนวน 17 นาย คิดเป็นร้อยละ 58.62 รองลงมาเป็นการใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ๆ จำนวน 8 นาย คิดเป็นร้อยละ 27.59 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เงินเพื่อลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนน้อยสุด คือ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.45

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย ใช้เงินเพื่อซื้อบ้านมากที่สุด จำนวน 5 นาย คิดเป็นร้อยละ 17.24 รองลงมาเพื่อซื้อคอนโดมิเนียม จำนวน 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.45

2. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน เพื่อซื้อยานพาหนะ ใช้เงินเพื่อซื้อรถยนต์มากที่สุด จำนวน 6 นาย คิดเป็นร้อยละ 20.69 รองลงมาเพื่อซื้อรถจักรยานยนต์ จำนวน 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.45

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน เพื่อซื้อเครื่องใช้ไฟฟ้า ใช้เงินเพื่อซื้อโทรทัศน์และตู้เย็น จำนวน 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 6.90

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน เพื่อลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว ใช้เงินเพื่อลงทุนทำร้านอาหาร จำนวน 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.45

5. กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายนอกหน่วยงาน เพื่อเหตุผลอื่น ๆ ใช้เงินเพื่อใช้ชำระหนี้ กยศ. มากที่สุด จำนวน 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 6.90 รองลงมาเพื่อใช้ชำระหนี้ใช้ชำระหนี้ แทนผู้อื่น และใช้เพื่อการศึกษา จำนวนกลุ่มละ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 3.45

ตารางที่ 4.5 วัตถุประสงค์การมีหนี้สินนอกระบบของกลุ่มตัวอย่าง (n = 16)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วัตถุประสงค์หนี้สินนอกระบบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค	11	68.75
ซื้อที่ดิน	1	6.25
ชำระดอกเบี้ย	1	6.25
ซ่อมแซมยานพาหนะ	2	12.50
ชำระค่าสาธารณูปโภค	1	6.25

จากตารางที่ 4.5 พบว่า วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินนอกระบบ ส่วนใหญ่ใช้เงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 11 นาย คิดเป็นร้อยละ 68.75 รองลงมาเพื่อใช้ซ่อมแซมยานพาหนะ จำนวน 2 นาย คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนกลุ่มตัวอย่างใช้เงินเพื่อซื้อที่ดิน ชำระดอกเบี้ย และชำระค่าสาธารณูปโภค มีจำนวนน้อยสุด คือกลุ่มละ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 6.25

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยนำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบสมมติฐานตามลำดับ ดังตารางที่ 4.6 - 4.29

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีเพศแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
ชาย	50	594.74	408.84
หญิง	92	465.72	503.73
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง เพศชายมีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S. D.	t	p
ชาย	50	594.74	408.84	1.55	0.12
หญิง	92	465.72	503.73		

จากตารางที่ 4.7 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมเพศชายและเพศหญิง มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอายุแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
21 - 30 ปี	24	200.67	290.03
31 - 40 ปี	35	474.24	404.24
41 - 50 ปี	43	574.19	524.47
51 ปีขึ้นไป	40	661.96	489.25
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า มีแนวโน้มของภาระหนี้สินมากกว่า

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	3	3,441,946.40	1,147,315.47	5.58	0.00*
ภายในกลุ่ม	138	28,378,778.73	205,643.32		
รวม	141	31,820,725.13			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ที่มีอายุต่างกัน มีอย่างน้อย 2 กลุ่ม ที่มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สินตามอายุ

Levene Statistic	df_1	df_2	p
2.17	3	138	0.10

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ พบว่า ความแปรปรวนของภาระหนี้สิน ตามอายุไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe

ตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe
จำแนกตามอายุ

อายุ	\bar{X}	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		200.67	474.24	574.19	661.96
21 - 30 ปี	200.67	-	-273.57	-373.53*	-461.30*
31 - 40 ปี	474.24		-	-99.95	-187.72
41 - 50 ปี	574.19			-	-87.77
51 ปีขึ้นไป	661.96				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 เมื่อทดสอบด้วยวิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่หาความแตกต่างของการเกิดภาระหนี้สิน จำแนกตามอายุ พบว่าข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอายุต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่กลุ่มอายุ 21 - 30 ปี มีภาระหนี้สินแตกต่างจากกลุ่มอายุ 41 - 50 ปี และกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามระดับชั้นยศ

ระดับชั้นยศ	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
พ.อ.(พ.), น.อ.(พ.)(ร.น.), น.อ.(พ.) ขึ้นไป	14	708.50	544.03
พ.ต., น.ต.(ร.น.), น.ต.- พ.อ., น.อ.(ร.น.), น.อ.	44	543.41	455.06
ร.ต., ร.ต.(ร.น.), ร.ต.- ร.อ., ร.อ.(ร.น.), ร.อ.	24	470.85	539.02
จ.ส.ต., พ.จ.ต., พ.อ.ต.- จ.ส.อ., พ.จ.อ., พ.อ.อ.	35	517.52	501.50
ส.ต., จ.ต., จ.ต.- ส.อ., จ.อ., จ.อ.	25	373.62	337.31
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ภาระหนี้สิน สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับนายทหารสัญญาบัตร และระดับนายทหารชั้นประทวน ซึ่งแนวโน้มของทั้ง 2 ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่มีชั้นยศที่สูงกว่ามีค่าเฉลี่ย ภาระหนี้สินที่มากกว่า

ตารางที่ 4.13 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามระดับชั้นยศ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	1,104,302.58	276,075.65	1.23	0.30
ภายในกลุ่ม	137	30,716,422.55	224,207.46		
รวม	141	31,820,725.13			

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีระดับชั้นยศแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	41	596.80	443.10
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	74	504.55	510.49
สูงกว่าปริญญาตรี	27	399.18	406.70
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่ามีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินที่มากกว่า

ตารางที่ 4.15 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	642,498.04	321,249.02	1.43	0.24
ภายในกลุ่ม	139	31,178,227.09	224,303.79		
รวม	141	31,820,725.13			

จากตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.5 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	<i>S. D.</i>
โสด	52	324.12	480.33
สมรส	79	580.46	423.38
หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	11	897.50	472.44
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสเป็นหย่าร้างหรือแยกกันอยู่หรือหม้าย มีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินมากที่สุด

ตารางที่ 4.17 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	3,840,452.90	1,920,226.45	9.54	0.00*
ภายในกลุ่ม	139	27,980,272.23	201,296.92		
รวม	141	31,820,725.13			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีอย่างน้อย 2 กลุ่ม มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สินตามสถานภาพการสมรส

Levene Statistic	df_1	df_2	p
0.40	2	139	0.67

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ พบว่า ความแปรปรวนของภาระหนี้สิน ตามสถานภาพการสมรสไม่แตกต่างกัน จึงใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยค่าสถิติ Scheffe

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย
		324.12	580.46	897.50
โสด	324.12	-	-256.34*	-573.38*
สมรส	580.46		-	-317.04
หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	897.50			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 เมื่อทำการทดสอบด้วยวิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่หาความแตกต่างของภาระหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้ที่มีสถานภาพโสด มีภาระหนี้สินแตกต่างจากผู้ที่มีสถานภาพเป็นสมรส และผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้างหรือแยกกันอยู่หรือหม้าย

สมมติฐานย่อยที่ 1.6 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอาชีพของกลุ่มสมรสแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามอาชีพ ของคู่สมรส

อาชีพของคู่สมรส	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	<i>S. D.</i>
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	10	892.80	460.04
ข้าราชการ/ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ	40	515.36	400.36
ทำงานบริษัท/ภาคเอกชน	16	488.78	306.25
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อื่นๆ	13	653.35	505.82
โดยรวม	79	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคู่สมรสไม่ได้ประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินสูงสุด

ตารางที่ 4.21 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามอาชีพ ของคู่สมรส

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	1,348,644.01	449,548.00	2.67	0.05
ภายในกลุ่ม	75	12,633,052.17	168,440.70		
รวม	78	13,981,696.18			

จากตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่คู่สมรส มีอาชีพแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.7 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามที่พักอาศัย

ที่พักอาศัย	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
บ้านพักของทางราชการ	78	507.18	450.69
บ้านเช่า /อาศัยอยู่กับญาติ	14	292.77	427.20
บ้านของตนเอง	50	578.49	513.34
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านเป็นของตนเอง มีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินมากที่สุด

ตารางที่ 4.23 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามที่พักอาศัย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	2	895,626.91	447,813.45	2.01	0.14
ภายในกลุ่ม	139	30,925,098.23	222,482.72		
รวม	141	31,820,725.13			

จากตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมมีที่พักอาศัยแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยที่ 1.8 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีจำนวนบุตรแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
ไม่มีบุตร	64	431.93	537.33
1 คน	45	491.62	396.44
2 คนหรือมากกว่า	33	691.41	404.08
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คนหรือมากกว่า มีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินมากที่สุด

ตารางที่ 4.25 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามจำนวนบุตร

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	1,491,116.86	745,558.43	3.42	0.04*
ภายในกลุ่ม	139	30,329,608.27	218,198.62		
รวม	141	31,820,725.13			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีจำนวนบุตรแตกต่างกัน มีอย่างน้อย 2 กลุ่ม มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 ค่าสถิติความเป็นเอกพันธ์ของความแปรปรวนของภาระหนี้สินตามจำนวนบุตร

Levene Statistic	df_1	df_2	p
3.39	2	139	0.04*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบความเป็นเอกพันธ์ พบว่า ความแปรปรวนของภาระหนี้สินตามจำนวนบุตรแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จึงใช้การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane

ตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบภาระหนี้สินเป็นรายคู่ด้วยค่าสถิติ Tamhane จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร	\bar{X}	ไม่มีบุตร	1 คน	2 คนหรือมากกว่า
		431.93	491.62	691.41
ไม่มีบุตร	431.93	-	-59.69	-259.48*
1 คน	491.62		-	-199.79
2 คนหรือมากกว่า	691.41			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 เมื่อทำการทดสอบด้วยวิธีการเปรียบเทียบเป็นรายคู่หาความแตกต่างของภาระหนี้สิน จำแนกตามจำนวนบุตร พบว่า ผู้ที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีภาระหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีบุตรมีภาระหนี้สินแตกต่างจาก ผู้ที่มีบุตรจำนวน 2 คนหรือมากกว่า

สมมติฐานย่อยที่ 1.9 ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกันมีภาระหนี้สินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับภาระหนี้สิน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ภาระหนี้สิน (พันบาท) \bar{X}	S. D.
1 คน	19	414.49	556.59
2 คน	26	516.35	592.80
3 คน	41	521.23	416.08
4 คน	38	514.37	397.11
5 คนหรือมากกว่า	18	575.92	511.11
โดยรวม	142	511.15	475.06

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนหรือมากกว่ามีค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินมากที่สุด

ตารางที่ 4.29 ค่าสถิติเปรียบเทียบภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	4	258,276.95	64,569.24	0.28	0.89
ภายในกลุ่ม	137	31,562,448.18	230,382.83		
รวม	141	31,820,725.13			

จากตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการ กรมการเงินกลาโหม

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงิน
กลาโหม โดยใช้ปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้าน
พฤติกรรม ซึ่งจะแสดงผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.30 - 4.35 ดังนี้

ตารางที่ 4.30 ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย

ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย	\bar{X} (พันบาท)	<i>S. D.</i> (พันบาท)	ค่าน้อยสุด (พันบาท)	ค่ามากที่สุด (พันบาท)
1. จำนวนรายได้ต่อเดือน	30.08	19.18	10.00	100.00
2. รายจ่ายในครอบครัวต่อเดือน	27.18	17.94	3.00	100.00

จากตารางที่ 4.30 พบว่า

1. จำนวนรายได้ต่อเดือนของตนเอง กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 30,080 บาท มีค่าน้อยสุดที่ 10,000 บาท ส่วนค่ามากที่สุดอยู่ที่ 100,000 บาท
2. รายจ่ายในครอบครัวต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 27,180 บาท มีค่าน้อยสุดที่ 3,000 บาท ส่วนค่ามากที่สุดอยู่ที่ 100,000 บาท

ตารางที่ 4.31 ปัจจัยด้านค่านิยม

ปัจจัยด้านค่านิยม	\bar{X}	<i>S. D.</i>	อันดับที่	ระดับ
1. ท่านอยากได้สิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่าง พร้อมกันในคราวเดียว	2.54	0.97	2	น้อย
2. ท่านต้องเลี้ยงรับรองญาติสนิท มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นประจำ	2.29	0.94	4	น้อย

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ปัจจัยด้านค่านิยม	\bar{X}	<i>S. D.</i>	อันดับที่	ระดับ
3. ท่านต้องใช้จ่ายเงินในการไปร่วมงานทางสังคม เช่น งานศพ งานแต่งงาน งานบวช เป็นต้น รวมทั้งงานการกุศลต่างๆ บ่อยครั้ง	2.92	0.73	1	ปานกลาง
4. ท่านซื้อบ้านหรือซื้อรถ หรือใช้ของที่มีราคาแพง เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคมและทัดเทียมกับคนอื่น	1.93	0.90	6	น้อย
5. ท่านพบปะสังสรรค์กับเพื่อนอย่างน้อยสัปดาห์หรือเดือนละครั้ง	2.30	0.98	3	น้อย
6. ท่านชอบซื้อเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า หรือของใช้ต่าง ๆ ยี่ห้อต่าง ๆ	2.09	0.97	5	น้อย
โดยรวม	2.34	0.61		น้อย

จากตารางที่ 4.31 พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านค่านิยม ในระดับที่น้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.34 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้จ่ายเงินในการไปร่วมงานทางสังคม เช่น งานศพ งานแต่งงาน งานบวช เป็นต้น รวมทั้งงานการกุศลต่าง ๆ บ่อยครั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.92 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ อยากได้สิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่างพร้อมกันในคราวเดียว ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.54 อยู่ในระดับน้อย ส่วนการซื้อบ้านหรือซื้อรถ หรือใช้ของที่มีราคาแพง เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคมและทัดเทียมกับคนอื่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ย 1.93 ซึ่งจัดอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.32 ปัจจัยด้านพฤติกรรม

ปัจจัยด้านพฤติกรรม	\bar{X}	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. เมื่อเห็นของที่ชอบท่านมักจะซื้อโดยไม่ลังเล	2.63	1.03	2	ปานกลาง
2. ท่านซื้อน้ำหอม เสื้อผ้า รองเท้า หรือกระเป๋าใหม่ ๆ อยู่เสมอ	2.06	0.98	5	น้อย
3. ท่านมักจะเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือเมื่อมีรุ่นใหม่ ๆ ออกมา	1.69	0.83	6	น้อยที่สุด
4. ท่านและครอบครัวชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านมากกว่ารับประทานอาหารที่บ้าน	2.43	1.05	3	น้อย
5. ท่านและครอบครัวเดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ทุกเดือน	2.24	1.03	4	น้อย
6. ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินเป็นประจำทุกเดือน	3.21	1.07	1	ปานกลาง
โดยรวม	2.38	0.66		น้อย

จากตารางที่ 4.32 พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยด้านพฤติกรรม อยู่ในระดับที่น้อย คือ มีค่าเฉลี่ย 2.38 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการใช้จ่ายเงิน ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.21 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การซื้อของที่ชอบโดยไม่ลังเล ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.63 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการซื้อเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ย 1.69 จัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม ที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ วิธี Enter ดังนี้

ตารางที่ 4.33 ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความเหมาะสมของสมการถดถอยเชิงพหุคูณของปัจจัยด้าน รายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมต่อการเกิดภาวะหนี้สิน ของข้าราชการกรมการเงินกลาง

R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
0.51	0.26	0.18	431.38

หมายเหตุ : ค่าที่แสดงในตารางเกิดจากการปัดทศนิยมเป็น 2 ตำแหน่ง ซึ่งค่าที่คำนวณได้จากคอมพิวเตอร์เป็นดังนี้ $R\text{ Square} = 0.2573$ $Adjusted\ R\ Square = 0.1754$

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวของปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมเป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดภาวะหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาง ในระดับปานกลาง ($R = 0.51$) และสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเกิดภาวะหนี้สินได้ร้อยละ 17.54

ตารางที่ 4.34 การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นของปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมกับการเกิดภาวะหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาง

	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Regression	14	8,187,099.47	584,792.82	3.14	0.00*
Residual	127	23,633,625.66	186,091.54		
Total	141	31,820,725.13			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 พบว่า มีปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมที่เป็นตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับการเกิดภาวะหนี้สินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงต้องทำการทดสอบต่อไปว่า มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการทดสอบ t (t-test) ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรมกับการเกิดภาระหนี้สิน

ปัจจัย ด้านรายได้รายจ่าย ด้านค่านิยม และ ด้านพฤติกรรม (ค่าคงที่)	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
รายได้ต่อเดือน	9.09	2.71	0.37	3.36	0.00*	0.49	2.04
รายจ่ายต่อเดือน	-1.59	2.63	-0.06	-0.61	0.55	0.59	1.69
การซื้อด้วยเงินผ่อน	107.27	46.50	0.22	2.31	0.02*	0.65	1.55
การเลี้ยงรับรอง	-102.30	61.23	-0.20	-1.67	0.10	0.40	2.52
การร่วมงานทางสังคม	62.38	57.18	0.10	1.09	0.28	0.77	1.30
การยอมรับในสังคม	109.86	54.91	0.21	2.00	0.05*	0.55	1.84
การพบปะสังสรรค์	54.37	49.02	0.11	1.11	0.27	0.57	1.76
การซื้อของใช้หือัดัง	-94.93	55.62	-0.20	-1.71	0.09	0.45	2.23
การตัดสินใจซื้อของ	-2.51	48.41	-0.01	-0.05	0.96	0.53	1.90
การซื้อของใช้ฟุ่มเฟือย	-30.23	56.64	-0.06	-0.53	0.60	0.43	2.35
การซื้อเทคโนโลยีใหม่ ๆ	-12.39	65.70	-0.02	-0.19	0.85	0.45	2.24
ชอบทานอาหารนอกบ้าน	-61.12	51.64	-0.14	-1.18	0.24	0.45	2.22
การพักผ่อนหย่อนใจ	-70.12	52.85	-0.15	-1.33	0.19	0.45	2.25
การวางแผนการใช้เงิน	-62.55	36.86	-0.14	-1.70	0.09	0.85	1.18

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรตามมี 3 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนรายได้ต่อเดือน ค่านิยมการซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน และค่านิยมต้องการการยอมรับในสังคม โดยเรียงลำดับตามระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ซึ่งพิจารณาตามค่า Beta ส่วนปัจจัยอื่นไม่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยสามารถนำมาเขียนเป็นสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 518.58 + 9.09X_1 + 107.27X_3 + 109.86X_6$$

เมื่อ \hat{Y}	แทน	ภาระหนี้สิน (พันบาท)
X_1	แทน	จำนวนรายได้ต่อเดือน (พันบาท)
X_3	แทน	ค่านิยมการซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน
X_6	แทน	ค่านิยมต้องการการยอมรับในสังคม

จากสมการถดถอยพหุคูณที่ได้สามารถนำมาพยากรณ์การเกิดภาระหนี้สินได้ ตัวอย่างเช่น ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีรายได้ 100,000 บาท ($X_1 = 100$) มีค่านิยมการซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อนระดับ 4 ($X_3 = 4$) และมีค่านิยมต้องการการยอมรับในสังคมระดับ 4 ($X_6 = 4$) สามารถพยากรณ์การเกิดภาระหนี้สิน (\hat{Y}) ได้ 2,296,100 บาท ดังนี้

$$\hat{Y} = 518.58 + 9.09(100) + 107.27(4) + 109.86(4)$$

$$\hat{Y} = 2,296.10$$

แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สินตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สินตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน	\bar{X}	S. D.	อันดับที่	ระดับ
1. การลด ละ เลิก อบายมุข จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง	3.94	1.00	4	มาก
2. หากท่านมีอาชีพเสริมนอกจากงานราชการ จะช่วยแบ่งเบาภาระการใช้จ่ายในครอบครัว และทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง	3.92	0.99	5	มาก

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน	\bar{X}	S. D.	อันดับที่	ระดับ
3. การปฏิบัติตามคำสอนทางพุทธศาสนาในการใช้จ่าย โดยยึดหลักสายกลาง หรือความพอเหมาะพอดี จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง	3.96	0.91	3	มาก
4. หากท่านปฏิบัติตนโดยความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง	4.09	0.90	1	มาก
5. สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีค่าครองชีพสูงขึ้น ท่านต้องประหยัดและตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จะทำให้ท่านลดปัญหาในเรื่องหนี้สินได้	4.04	0.92	2	มาก
6. การที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อให้ท่านมีความรู้สูงขึ้น จะทำให้ท่านเกิดแนวคิดที่ดี เข้าใจปัญหา และทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่าย การเป็นหนี้ก็จะลดน้อยลง	3.73	1.07	6	มาก
7. โครงการช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทำให้ท่านบรรเทาปัญหาในเรื่องหนี้สินได้	3.47	1.09	8	มาก
8. ถ้าผู้บังคับบัญชาของท่านคอยสอบถามทุกข์สุขของกำลังพล พร้อมทั้งส่งเสริมให้กำลังพลมีอาชีพเสริม ชี้นำไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่าง ๆ และให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด จะทำให้ท่านมีหนี้สินน้อยลง	3.59	1.03	7	มาก
โดยรวม	3.84	0.79		มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขภาระหนี้สินในระดับที่มาก คือ ได้ระดับมากทุกแนวทาง และมีค่าเฉลี่ย 3.84 โดยแนวทางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตนโดยความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.09 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การประหยัดและตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.04 อยู่ในระดับมาก ส่วนแนวทางโครงการช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ย 3.47 แต่ก็จัดอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการณเงินกลาโหม” สามารถสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการณเงินกลาโหม

1.1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาระหนี้สิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการกรมการณเงินกลาโหม

1.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการณเงินกลาโหม

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้าราชการกรมการณเงินกลาโหมที่มีภาระหนี้สินจำนวน 219 นาย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 142 นาย โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน สุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.83 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ขอความร่วมมือผ่านผู้อำนวยการของแต่ละกอง โดยแจกแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ซึ่งในกรณีที่พบความแตกต่างในเชิงสถิติ ทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธี Scheffe หรือ Tamhane และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบปกติ

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 92 นาย คิดเป็นร้อยละ 64.79 มีอายุ 41 - 50 ปี มากที่สุด จำนวน 43 นาย คิดเป็นร้อยละ 30.28 มีระดับชั้นยศ พ.ต., น.ต.(ร.น.), น.ต.-พ.อ., น.อ.(ร.น.), น.อ. มากที่สุด จำนวน 44 นาย คิดเป็นร้อยละ 30.99 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 74 นาย คิดเป็นร้อยละ 52.11 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 79 นาย คิดเป็นร้อยละ 55.63 กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วส่วนใหญ่คู่สมรสมีอาชีพข้าราชการหรือภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 40 นาย คิดเป็นร้อยละ 50.63 ส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านพักของทางราชการ จำนวน 78 นาย คิดเป็นร้อยละ 54.93 กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่มีบุตร มีจำนวนมากที่สุด คือ 64 นาย คิดเป็นร้อยละ 45.07 และจำนวนสมาชิก ในครัวเรือนมี 3 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 41 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.87

1.3.2 ภาระหนี้สิน

กลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สิน โดยค่าเฉลี่ย 511,150 บาท ผู้มีภาระหนี้สินน้อยที่สุดคือ 2,000 บาท ส่วนผู้ที่มีภาระหนี้สินมากที่สุดคือ 2,270,000 บาท โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด มีภาระหนี้ บัตรเครดิตอย่างเดียว จำนวน 40 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.17 รองลงมา คือ มีภาระหนี้ภายในและหนี้บัตรเครดิต จำนวน 33 นาย คิดเป็นร้อยละ 23.24 และมีภาระหนี้สินภายในอย่างเดียว จำนวน 32 นาย คิดเป็นร้อยละ 22.54 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีหนี้สินนอกระบบอย่างเดียว มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 นาย คิดเป็นร้อยละ 0.70

1.3.3 การเปรียบเทียบภาระหนี้สิน

ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอายุ สถานภาพการสมรส และจำนวนบุตรต่างกัน มีภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ที่มีเพศ ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา อาชีพของคู่สมรส ที่พักอาศัย และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีภาระหนี้สินไม่แตกต่างกัน

1.3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ จำนวนรายได้ต่อเดือน การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน และความต้องการการยอมรับในสังคม โดยมีความสัมพันธ์กับการเกิดภาระหนี้สินในระดับปานกลาง ($R = 0.51$) และสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเกิดภาระหนี้สินหรือร่วมกันทำนายตัวแปร ได้ร้อยละ 17.54 ($\text{Adjusted } R^2 = 0.1754$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงิน กลาโหม” มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 อายุต่างกันมีภาระหนี้สินต่างกัน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีอายุต่างกัน มีภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งกล่าวไว้ว่า อายุ (age) มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อหรือตัดสินใจบริโภคของบุคคล ที่แปรเปลี่ยนไปตามระยะเวลา ขณะอยู่ในวัยทารกหรือวัยเด็ก พ่อแม่จะเป็นผู้ตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มาให้บริโภค เกือบทั้งหมด เมื่ออยู่ในวัยรุ่นบุคคลจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ด้วยตนเอง โดยเฉพาะเมื่ออยู่ลับหลังพ่อแม่ เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่มีรายได้เป็นของตนเอง อำนาจในการตัดสินใจซื้อจะมีมากที่สุด และเมื่อเข้าสู่วัยชรา ความคิดเห็นจากบุคคลอื่น ๆ เช่น ญาติพี่น้อง บุตรหลาน จะหวนกลับมาามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออีกครั้ง เมื่อพิจารณาผลการทดสอบภาระหนี้สินเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป มีภาระหนี้สินมากกว่าผู้ที่มีอายุ 21 - 30 ปี ซึ่งอาจเป็นเพราะอายุมากขึ้นต้องมีความรับผิดชอบและ ความต้องการมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น กำลังพลอยู่ในวัยใกล้เกษียณอายุราชการ จึงมีความต้องการบ้าน เป็นของตนเอง สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยตอนเกษียณ อายุราชการ เป็นต้น สอดคล้องกับ ไพรัช วิรุฬษญาณ (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเป็นหนี้ของกำลังพลนายทหารชั้นประทวน พบว่าหนี้สินเกิดจากการซื้อบ้านและที่ดิน กำลังพลส่วนใหญ่อาศัยบ้านพักของทางราชการ ตั้งแต่เริ่มรับราชการ เมื่อกองทัพบกมินโยบายต้องการให้กำลังพลมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุราชการ จึงได้จัดทำโครงการให้กำลังพลซื้อบ้านและที่ดิน โดยให้กู้ยืมเงินจากโครงการเคหะสงเคราะห์ หรือโครงการสวัสดิการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของราชการ

2.2 สถานภาพการสมรสต่างกันมีภาระหนี้สินต่างกัน

จากผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาผลการทดสอบ ภาระหนี้สินเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพเป็นสมรส และผู้ที่มีสถานภาพหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ หรือหม้าย มีภาระหนี้สินมากกว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด สอดคล้องกับ ไพรัช วิรุฬษญาณ (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเป็นหนี้ของกำลังพลนายทหารชั้นประทวน พบว่าหนี้สินเกิดจากการจัดงานแต่งงาน เมื่อกำลังพลเข้ารับราชการ ได้ประมาณระยะหนึ่งก็จะมีคู่ครอง ซึ่งต่างจังหวัดตามชนบท หญิงสาวที่ได้คู่ครองเป็นข้าราชการถือว่ามีหน้ามีตา การจัดงานแต่งงานก็

ต้องค่อนข้างใหญ่โต มีการจัดเลี้ยงกันประมาณ 3 วัน คือก่อนวันงาน วันงาน และหลังวันงาน ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงจึงสูง จำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงาน ส่วนผู้ที่มิสถานภาพหย่าร้างหรือแยกกันอยู่หรือหม้าย สาเหตุของการเกิดภาระหนี้สิน อาจเนื่องมาจาก กำลังพลมีรายได้รายเดือนของตนเองเพียงอย่างเดียว ทำงานเพียงลำพัง แต่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งของตนเองและบุตร อีกทั้ง อำนาจการตัดสินใจซื้อขึ้นอยู่กับตนเองเพียงคนเดียว จึงตัดสินใจซื้อของได้ตามต้องการ

2.3 จำนวนบุตรต่างกันมีภาระหนี้สินต่างกัน

ข้าราชการกรมการเงินกลาโหมที่มีจำนวนบุตรต่างกัน มีภาระหนี้สินที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาผลการทดสอบภาระหนี้สินเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้ที่มีบุตรจำนวน 2 คนหรือมากกว่า มีภาระหนี้สินมากกว่า ผู้ที่ไม่มีบุตร อาจเป็นเพราะ ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร ค่าการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล (ในส่วนของเบิกจากทางราชการไม่ได้) ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพรัช วิรุฬหญาณ (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเป็นหนี้ของ กำลังพล นายทหารชั้นประทวน ว่ามีสาเหตุจากการศึกษา ของบุตร เมื่อใกล้เวลาเปิดเทอมจะต้องมีรายจ่ายที่ค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ค่ากระเป๋าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน รวมถึงค่าเรียนพิเศษ ซึ่งปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าอยากให้ลูกเรียนเก่ง เรียนทันเพื่อน ก็ต้องเรียนพิเศษ และถ้าอยากให้ลูกเก่งคอมพิวเตอร์ ก็ต้องซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้ลูก ได้ซ้อมมือที่บ้าน และสอดคล้องกับ สรรวุธ สายมงคล, พ.อ. (2550) ที่ศึกษาปัจจัยของภาระหนี้สินของนายทหารประทวนสังกัดกรมยุทธศึกษาทหารบก เพื่อหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้สิน ซึ่งอีกหนึ่งสาเหตุของการเกิดภาระหนี้สินก็คือ ค่าเล่าเรียนบุตร และตามหลักความเป็นจริงแล้ว ถ้ามีบุตรหลายคน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุตร ก็ยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

2.4 จำนวนรายได้ต่อเดือนมีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน

จากผลการศึกษาพบว่า จำนวนรายได้ต่อเดือนมีอิทธิพลในทางบวกต่อภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม โดยผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนมากขึ้น มีภาระหนี้สินมากขึ้น สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ การให้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม จำกัด ที่กำหนดวงเงินกู้เป็นจำนวนเท่าของรายได้ต่อเดือน รวมถึงแหล่งเงินกู้ภายนอกที่เป็นสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่จะอนุมัติสินเชื่อโดยผู้รายได้ของผู้ขอสินเชื่อเป็นเกณฑ์หนึ่งในการพิจารณาให้สินเชื่อ นอกจากนี้ สาเหตุของการเกิดหนี้สินอีกส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะนโยบายของรัฐบาล ที่ปรับค่าจ้างเงินเดือนให้กับผู้มีวุฒิปริญญาตรี ให้มีรายได้ไม่น้อยกว่าเดือนละ 15,000 บาท เมื่อนโยบายนี้มีผลบังคับใช้ สินค้าอุปโภคบริโภคต่างพากันปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ค่าครองชีพสูงขึ้น รายได้ต่อเดือนจึงไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมหนี้สินภายใน

หน่วยงาน หนี้สินภายนอกหน่วยงาน และหนี้สินนอกระบบ กลุ่มตัวอย่างใช้เงินเพื่อซื้อ สินค้าอุปโภคบริโภคมากที่สุด

2.5 การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อนมีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน

จากผลการศึกษาพบว่า การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อนมีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน ส่งผลให้มีภาระหนี้สินมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สิน ซึ่งเป็นปัจจัยทางด้านค่าใช้จ่าย กล่าวคือ สาเหตุ ที่อาจก่อให้เกิดการเสียชีวิตและเป็นหนี้สิน คือ ข้าราชการและลูกจ้าง มีค่าใช้จ่ายในการผ่อนหนี้สิน เนื่องจากการจัดหาทรัพย์สินเพื่อผดุงฐานะทางสังคม เมื่อไม่สามารถจัดหาได้ด้วยเงินสด ย่อมก่อให้เกิดหนี้และภาระค่าใช้จ่ายผูกพันตามมา จะมากหรือน้อยก็แล้วแต่จำนวนหนี้สินที่ก่อไว้ ได้แก่ ค่ารถยนต์ ค่าเครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในบ้าน เช่น ทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า วิทยุทัศน์ ค่าโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น สอดคล้องกับ ไพรัช วิรุฬษาน (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการเป็นหนี้ของกำลังพลนายทหารชั้นประทวน พบว่ามีสาเหตุจากการซื้อสินค้าเงินผ่อน ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ตู้เย็น โทรทัศน์ และยานพาหนะ เป็นต้น มีความอยากได้สิ่งอำนวยความสะดวกหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน ทั้งที่มีรายได้ไม่พอ จึงจำเป็นต้องซื้อโดยการผ่อนชำระ และสอดคล้องกับ พิเศษฐ์ อาจตุรวิรงค์, พ.อ. (2550) ที่ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินของนายทหารประทวน กองพลพัฒนาที่ 2 และ สุวิทย์ จิรชานนท์, พ.อ. (2550) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินจากแหล่งเงินนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวนสังกัด กรมข่าวทหารบก รวมถึง เรื่องพงษ์ วงษ์ศรีสุข, พ.อ. (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดกรมทหารม้าที่ 6 ผลการศึกษาสอดคล้องกัน โดยพบว่า การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาระหนี้สิน

2.6 ความต้องการการยอมรับในสังคม มีอิทธิพลต่อภาระหนี้สิน

จากผลการศึกษาพบว่า ความต้องการการยอมรับในสังคมมีอิทธิพลต่อภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม ยิ่งความต้องการการยอมรับในสังคมมาก ภาระหนี้สินจะมากขึ้นด้วย สอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของ Maslow กล่าวว่า ความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการขั้นที่สาม เป็นความต้องการ การได้รับการยอมรับจากคนอื่น สอดคล้องกับ ชวนิตย์ มั่นคง, พ.อ. (2550) ที่ศึกษาภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัด กองทัพน้อยที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดหนี้สิน คือ ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ต้องการมีความเท่าเทียมในสังคม ต้องการให้ตนเองและครอบครัวอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างสง่างาม ไม่น้อยหน้าบุคคลหรือครอบครัวอื่น และสอดคล้องกับ ปิยวรรณ มหายศนันท์, พ.อ.หญิง (2556) ที่ศึกษาสภาพหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกรมการเงิน

ทหารบก พบว่า ปัจจัยการดำรงชีวิตด้านค่านิยมและพฤติกรรมส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ต่อสภาพหนี้สิน สาเหตุของการเกิดภาระหนี้สิน เนื่องจากกำลังพลมีค่านิยมและพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตที่ก่อให้เกิดหนี้สิน

3. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา และข้อเสนอแนะในการศึกษาค้างต่อไป มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

3.1.1 ให้ความรู้/ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อให้กำลังพลและครอบครัวนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.2 จัดอบรม/ส่งเสริมให้กำลังพลรู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน เพื่อไม่ให้เงินที่เป็นรายได้ในแต่ละเดือนติดลบ เช่น การจัดทำบัญชีครัวเรือน การประมาณการค่าใช้จ่ายต่อเดือน เป็นต้น

3.1.3 ทำการสำรวจทักษะความสามารถ และความสนใจในด้านต่าง ๆ ของกำลังพล เพื่อนำมารวบรวมเป็นชมรม/กลุ่ม เพื่อหน่วยจะได้ส่งเสริม/ขยายขีดความสามารถ ต่อยอดให้เกิดรายได้ในอนาคต

3.1.4 จัดอบรมเกี่ยวกับอาชีพเสริมให้กับกำลังพลและครอบครัวที่สนใจในหลาย ๆ ด้าน เช่น การทำสบู่ แชมพูสระผม น้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างจาน งานฝีมือ งานช่าง ทำขนม ทำอาหาร ทำของชำร่วย ฯลฯ โดยจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

3.1.5 ช่วยเหลือกำลังพลและครอบครัวให้สามารถประกอบอาชีพเสริมได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน เช่น หาตลาด/จุดจำหน่ายสินค้า ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของกำลังพลและครอบครัว ออกจำหน่ายให้แพร่หลายไปสู่ชุมชนภายนอก ให้สามารถพัฒนาเป็นสินค้า OTOP ได้ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้างต่อไป

3.2.1 การศึกษาค้างนี้ พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมเพียง 3 ปัจจัย ได้แก่ จำนวนรายได้ต่อเดือน การซื้อสินค้าด้วยระบบเงินผ่อน และความต้องการการยอมรับในสังคม ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการเกิดภาระหนี้สินหรือร่วมกันทำนาย ตัวแปรตามได้เพียงร้อยละ 17.54 อีกร้อยละ 82.46 เป็นปัจจัยอื่น ดังนั้น ควรให้มีการศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาภาระหนี้สินที่ดียิ่งขึ้น

3.2.2 การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะกรมการเงินกลาโหม ดังนั้น ควรให้มีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการขององค์กรหลักของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมในภาพรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

3.2.3 ควรให้มีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการหน่วยงานอื่นของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาภาระหนี้สินให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในแต่ละหน่วยงาน เช่น สถานที่ตั้ง บางหน่วยอยู่ในเมืองหลวง บางหน่วยอยู่ในส่วนของภูมิภาค (ต่างจังหวัด) เป็นต้น

3.2.4 การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการเงินกลาโหม .(ออนไลน์). “ประวัติความเป็นมา” สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2559 จาก
<http://dfd.mod.go.th/Structure/ประวัติความเป็นมา.aspx>
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.(ออนไลน์). ความหมายของหนี้สิน. สืบค้นจาก
http://www.cad.go.th/cadweb_client/ewt_news.php?nid=2526&filename=index
- ชวณิช มั่นคง .(2550). ภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองทัพหน่วยที่ 1, เอกสารวิจัย
ส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.
- ทวีวัฒน์ ปุณฺทริกววัฒน์ .(2544). *ทฤษฎีฟังก์ชันและเทววิทยาแห่งการปลดปล่อย*.กรุงเทพฯ ฯ :
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ .(2550). *เศรษฐกิจพอเพียง : ความพอเพียงมวลรวมในประเทศ* (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพฯ ฯ : G.P. CYBERPRINT CO., LTD.
- นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์ .(2536). *วิเคราะห์ปัญหาสำคัญ ๆ ในสังคมไทย และแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ ฯ :
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค .(ออนไลน์). สืบค้นจาก
<http://elearning.bu.ac.th/mua/course/mk212/ch4.htm>
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2550). *การพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ ฯ : จัดพิมพ์เป็น
อภินันทนาการ โดย บริษัท ปูนซีเมนต์เอเชีย จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ บริษัท
ชลประทานซีเมนต์ จำกัด (มหาชน).
- ไพรัช วิรุฬษาน. (2543). ภาระหนี้สินของกำลังพลประจำการ กรณีศึกษาเฉพาะกรณีของทหารบก
จังหวัดตาก, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.
- พิเชษฐ อัจฉฤทธิ์รงค์ .(2550). *แนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินของนายทหารประทวน กองพลพัฒนาที่ 2,*
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.
- มธุรส สว่างบำรุง .(2552). *เอกสารคำสอนวิชา ศท 012 จิตวิทยากับพฤติกรรมมนุษย์*. เชียงใหม่ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี .(2548). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ ฯ : ธรรมสาร.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล .(2550). *มนุษย์สัมพันธ์ : พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ*. กรุงเทพฯ ฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรืองพงษ์ วงษ์ศรีสุข .(2556). ปัจจัยที่ก่อให้เกิดภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน
สังกัดกรมทหารม้าที่ 6, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.

- วิวัฒน์ บุญทาปิ่น .(2553). ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้สินของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแม่ฮ่องสอน อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ศุภวัฒน์ สุขเมฆานนท์ .(2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะหนี้สินของข้าราชการนายทหารชั้นประทวนสังกัดกองทัพอากาศที่ 2 ค่ายสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (2011). เศรษฐศาสตร์การเมือง : ทฤษฎีความต้องการถือเงิน. สืบค้นจาก <https://nanapoleon.wordpress.com/2011/09/02/เศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์/>
- สุวิทย์ จิรชนานนท์ .(2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการกู้เงินจากแหล่งเงินนอกระบบของข้าราชการทหารชั้นประทวนสังกัดกรมข่าวทหารบก, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.
- สุนทร มณีสวัสดิ์ .(2555). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ : หนี้ (พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สรารุช สายมงคล .(2550). ปัจจัยของภาระหนี้สินของนายทหารประทวน สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารบก, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก.
- สรรเสริญ วงศ์ชะอุ่ม. (2544). เศรษฐกิจพอเพียง : พื้นฐานสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. นนทบุรี : เพชรรุ่งเรืองการพิมพ์.
- สม สุจิรา .(2551). เดอะท็อปซีเคร็ต (พิมพ์ครั้งที่ 28). กรุงเทพฯ ฯ : สายธุรกิจ โรงพิมพ์ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- PIN NUMBER .(2554).ฉลาดจัดการหนี้ หนี้ย่อยครั้งเดียวสบายตลอดชีวิต. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์ MINIBEAR PUBLISHING.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหม เพื่อประโยชน์ในการหาแนวทางในการแก้ปัญหาภาระหนี้สินของข้าราชการกรมการเงินกลาโหมต่อไป โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ภาระหนี้สิน

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ด้านค่านิยม และด้านพฤติกรรม

ตอนที่ 4 แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน

ผู้ศึกษาขอความกรุณาจากท่าน ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง และตรงกับความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับ และไม่ส่งผลกระทบต่อท่าน ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมโดยไม่แยกเป็นรายบุคคล

ขอขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างยิ่ง

(ร้อยเอกหญิง นุชราพร ทองปลี)

ผู้ศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- (1) ชาย (2) หญิง

2. อายุ

- (1) 20 ปี หรือต่ำกว่า (2) 21 - 30 ปี (3) 31 - 40 ปี
 (4) 41 - 50 ปี (5) 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับชั้นยศ

- (1) พ.อ.(พ.), น.อ.(พ.) (ร.น.), น.อ.(พ.) ขึ้นไป
 (2) พ.ต., น.ต. (ร.น.), น.ต. - พ.อ., น.อ. (ร.น.), น.อ.
 (3) ร.ต., ร.ต. (ร.น.), ร.ต. - ร.อ., ร.อ. (ร.น.), ร.อ.
 (4) จ.ส.ต., พ.จ.ต., พ.อ.ต. - จ.ส.อ., พ.จ.อ., พ.อ.อ.
 (5) ส.ต., จ.ต., จ.ต. - ส.อ., จ.อ., จ.อ.

4. ระดับการศึกษา

- (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี (2) ปริญญาตรี/เทียบเท่า (3) สูงกว่าปริญญาตรี

5. สถานภาพการสมรส

- (1) โสด (2) สมรส
 (3) หย่าร้าง/แยกกันอยู่ (4) หม้าย

6. อาชีพของกลุ่มสมรส (ตอบเฉพาะผู้ที่สมรสแล้ว ตามข้อ 5)

- (1) ไม่ได้ประกอบอาชีพ (2) ข้าราชการ/ภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ
 (3) ทำงานบริษัท/ภาคเอกชน (4) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
 (5) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. ที่พักอาศัย

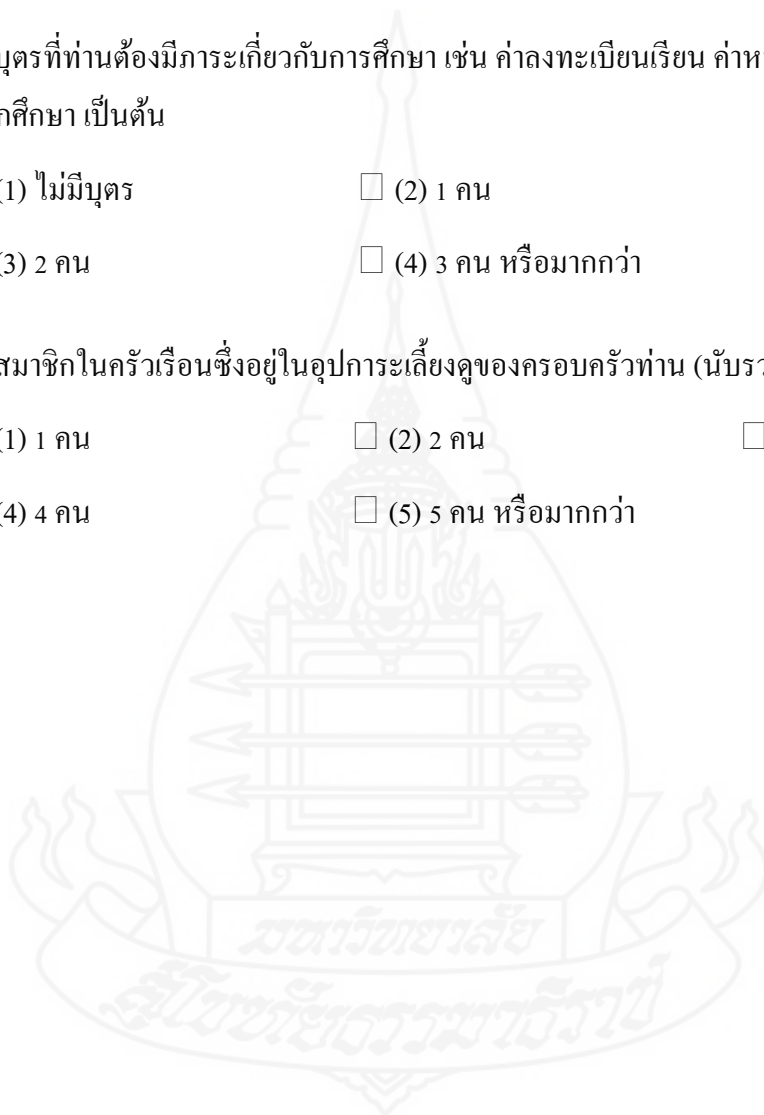
- (1) บ้านพักของทางราชการ (2) บ้านเช่า และเบิกค่าเช่าตามสิทธิ
- (3) บ้านเช่า แต่ไม่ได้เบิกค่าเช่าตามสิทธิ (4) บ้านส่วนตัว (เป็นของตนเอง)
- (5) อยู่อาศัยกับบิดามารดา หรือญาติพี่น้อง

8. จำนวนบุตรที่ท่านต้องมีภาระเกี่ยวกับการศึกษา เช่น ค่าลงทะเบียนเรียน ค่าหนังสือ ค่าเครื่องแบบนักเรียนนักศึกษา เป็นต้น

- (1) ไม่มีบุตร (2) 1 คน
- (3) 2 คน (4) 3 คน หรือมากกว่า

9. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนซึ่งอยู่ในอุปการะเลี้ยงดูของครอบครัวท่าน (นับรวมตัวท่านด้วย)

- (1) 1 คน (2) 2 คน (3) 3 คน
- (4) 4 คน (5) 5 คน หรือมากกว่า

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับภาระหนี้สิน

กรุณากรอกข้อมูลในแต่ละข้อเกี่ยวกับภาระหนี้สินของท่าน

1. ท่านมีภาระหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมเงินจากภายในหน่วยงาน เช่น สหกรณ์, ธ.กรุงไทย, ธ.ออมสิน เป็นต้น และท่านต้องชำระโดยถูกหักจากบัญชีเงินเดือนทุกเดือน รวมเป็นหนี้สินที่ท่านคงค้างชำระ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2559 เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน บาท

2. ท่านกู้ยืมเงินตามข้อ 1 มาเพื่อวัตถุประสงค์ในข้อใด โปรดทำเครื่องหมาย \checkmark หน้าข้อนั้น และโปรดเติมข้อความในช่องว่างที่ให้ (โปรดระบุด้วย)

	ชื่อที่อยู่อาศัย โปรดระบุ.....
	ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย
	ชื่อยานพาหนะ โปรดระบุ.....
	ซ่อมแซมยานพาหนะ
	ชื่อเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ได้แก่
	ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว ได้แก่
	ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านมีภาระหนี้สินภายนอกหน่วยงานซึ่งเป็นสถาบันการเงินตามกฎหมาย หรือที่เรียกว่าเป็นแหล่งเงินกู้ในระบบ เพราะจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เช่น เงินกู้จากธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งหนี้สินดังกล่าวนี้ ท่านต้องนำเงินไปชำระเอง เป็นหนี้ที่ท่านคงค้างชำระ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2559 เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน บาท

4. ท่านกู้ยืมเงินตามข้อ 3 มาเพื่อวัตถุประสงค์ในข้อใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อนั้น และโปรดเติมข้อความในช่องว่างที่ให้ (โปรดระบุด้วย)

	ชื่อที่อยู่อาศัย โปรดระบุ.....
	ช่อมแซมที่อยู่อาศัย
	ชื่อยานพาหนะ โปรดระบุ.....
	ช่อมแซมยานพาหนะ
	ชื่อเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ได้แก่.....
	ลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว ได้แก่
	ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านใช้บริการบัตรเครดิตของสถาบันการเงิน หรือไม่

(1) ไม่ใช่ (2) ใช่

ท่านมีภาระหนี้สินจากบัตรเครดิต โดยเฉลี่ยงวดละ บาท

6. ส่วนใหญ่ท่านใช้บัตรเครดิตเพื่อวัตถุประสงค์ใด (โปรดระบุ).....

7. ท่านมีหนี้สินนอกระบบที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น กู้ยืมเงินจากเพื่อน ญาติ หรือแหล่งเงินกู้นอกระบบ ที่รู้จัก หรือที่ประกาศตาม เว็บไซต์ ต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นหนี้ที่ท่านค้างชำระ ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2559

เป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน บาท

8. ท่านใช้แหล่งเงินกู้หรือมีหนี้สินนอกระบบ เพื่อนำมาใช้จ่ายค่างี้ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย ด้านค่านิยม และด้านพฤติกรรม

ตอนที่ 3.1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านรายได้รายจ่าย

1. เงินได้รายเดือนของท่านในปัจจุบัน (เงินเดือนและเงินเพิ่มอื่น ๆ ซึ่งได้รับตามระเบียบของทางราชการ

เป็นรายเดือน) จำนวนบาท

2. รายจ่ายในครอบครัวทั้งหมดโดยเฉลี่ยต่อเดือน จำนวนบาท

ตอนที่ 3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านค่านิยม และปัจจัยด้านพฤติกรรม

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านค่านิยม					
1. ท่านอยากได้สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ ยานพาหนะ หลาย ๆ อย่างพร้อมกันในคราวเดียว					
2. ท่านต้องเลี้ยงรับรองญาติสนิท มิตรสหาย ผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นประจำ					
3. ท่านต้องใช้จ่ายเงินในการไปร่วมงานทางสังคม เช่น งานศพ งานแต่งงาน งานบวช เป็นต้น รวมทั้งงานการกุศลต่าง ๆ บ่อยครั้ง					
4. ท่านซื้อบ้านหรือซื้อรถ หรือใช้ของที่มีราคาแพง เพื่อให้ได้รับการยอมรับในสังคมและทัดเทียมกับคนอื่น					
5. ท่านพบปะสังสรรค์กับเพื่อนอย่างน้อยสัปดาห์หรือเดือนละครั้ง					
6. ท่านชอบซื้อเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า หรือของใช้ต่าง ๆ ยี่ห้อดัง ๆ					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านพฤติกรรม					
1. เมื่อเห็นของที่ชอบท่านมักจะซื้อโดยไม่ลังเล					
2. ท่านซื้อน้ำหอม เสื้อผ้า รองเท้า หรือกระเป๋า ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
3. ท่านมักจะเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือเมื่อมีรุ่นใหม่ ๆ ออกมา					
4. ท่านและครอบครัวชอบออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านมากกว่ารับประทานอาหารที่บ้าน					
5. ท่านและครอบครัวเดินทางไปท่องเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ทุกเดือน					
6. ท่านวางแผนการใช้จ่ายเงินเป็นประจำทุกเดือน					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน

แนวทางการแก้ไขภาระหนี้สิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การลด ละ เลิก อบรมฯ จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง					
2. หากท่านมีอาชีพเสริมนอกจากงานราชการ จะช่วยแบ่งเบาภาระการใช้จ่ายในครอบครัว และทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง					
3. การปฏิบัติตามคำสอนทางพุทธศาสนาในการใช้จ่าย โดยยึดหลักสายกลาง หรือความพอเหมาะพอดี จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง					
4. หากท่านปฏิบัติตน โดยความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะทำให้ภาระหนี้สินลดน้อยลง					
5. สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีค่าครองชีพสูงขึ้น ท่านต้องประหยัดและตัดทอนค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น จะทำให้ท่านลดปัญหาในเรื่องหนี้สินได้					
6. การที่สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา เพื่อให้ท่านมีความรู้สูงขึ้น จะทำให้ท่านเกิดแนวคิดที่ดี เข้าใจปัญหา และทำให้ระมัดระวังในการใช้จ่าย การเป็นหนี้ก็จะลดน้อยลง					
7. โครงการช่วยเหลือด้านสวัสดิการต่าง ๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ทำให้ท่านบรรเทาปัญหาในเรื่องหนี้สินได้					
8. ถ้าผู้บังคับบัญชาของท่านคอยสอบถามทุกข์สุขของกำลังพล พร้อมทั้งส่งเสริมให้กำลังพลมีอาชีพเสริม ชี้นำไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขต่าง ๆ และให้ใช้จ่ายอย่างประหยัด จะทำให้ท่านมีหนี้สินน้อยลง					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาภาระหนี้สิน เช่น ต้องการให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับ อาชีพเสริมด้านใด

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	ร้อยเอกหญิง นุชราพร ทองปลี
วัน เดือน ปีเกิด	21 กันยายน 2527
สถานที่เกิด	อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2549 ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2550
สถานที่ทำงาน	กองการเงิน กรมการเงินกลาโหม จังหวัดนนทบุรี
ตำแหน่ง	ประจำแผนกบัญชี 2

